

"PBLA ir unikāla visas trimdas apvienība"

Pasaules Brīvo latviešu apvienības valdes gadskārtējā sēde attālināti notika Zoom platformā šā gada 2. un 3. oktobrī. Sēdes pirmās dienas norise bija publiski pieejama, un uz to tika aicināti visi interesenti, kas varēja vērot sēdi tiešraidē no dažādām pasaules malām. Sēdes otrā diena bija veltīta apvienības dalīborganizāciju pārskatiem, nākotnes izaicinājumiem, budžetam un rezolūcijām.

"Vēl pirms neilga laika, kas jau tagad šķiet kā vesela mūžība, nevarējām iedomāties, ka ar tehnoloģiju palīdzību varēsim pārvarēt un savienot fizisko plaisu, kas izveidojusies pasaulē," sēdi atklājot teica PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte. "Ir paties prieks, ka šodien visi latvieši pasaulē virtuāli un domās var būt vienkopus."

Sēdes atklāšanā klātesošos uzrunāja Latvijas Valsts prezidents Egils Levits, kuŗš uzsvēra, ka viņam ir bijis ļoti svarīgi ierasties PBLA birojā personīgi, lai uzrunātu PBLA saimi. Savukārt Ministru prezidents Krišjānis Kariņš bija atsūtījis iepriekš sagatavotu video uzrunu. Abi valsts vadītāji uzsvēra PBLA lielo lomu kā vēsturiski, tā arī mūsdienās, sekojot līdzī un tieši piedaloties valsts attīstībā. No Valsts prezidenta uzrunas:

"Dārgie tautieši! Diaspora ir Latvijas balsts, un diasporas politika, kas ir ienākusi kā jauns politikas virziens, Latvijā tika aizsākts apmēram pirms 10 gadiem. Latviešu nācija pastāv kopā ar Latvijas valsti, un tie cilvēki, kuŗi pieder latviešu nācijai, dzīvo ne tikai Latvijā, bet vienlaikus arī visā pasaulē. Mēs kopā veidojam šo nāciju, šo latviešu kopienu.

To, cik ārkārtīgi svarīgs ir diasporas latviešu darbs Latvijai, pierāda arī divi neseni simboliski notikumi, ko atzīmējam Rīgā. Pirmais ir valstsvīra, diplomāta Miķeļa Valtera pārapbedīšana Rīgā, kas notika 17. septembrī. Miķelis Valters ir pirmais latvietis, kuŗš jau 1903. gadā teica, ka latviešiem vajag savu neatkarīgu valsti. Lidz tam latviešu domas robežojās tikai lidz autonomijai cariskās Krievijas sastāvā, bet viņš bija pirmais, kuŗš šo domu attīstīja tālāk: "Nē, ar autonomiju mums nepietiek, mums vajag savu valsti," uzskatīja M. Valters. Vēlāk viņš pirmajā Pagaidu valdībā 1918. gadā bija iekšlietu ministrs, pēc tam diplomāts, bet pēc kara lidz savai nāvei

1968. gadā viņš dzīvoja trimdā Francijā un ļoti aktīvi piedalījās Latvijas valstiskuma idejas stiprināšanā un izplatīšanā arī Eiropā. Viņš bija liels eiropietis un jau pirms Eiropas kopienas dibināšanas iestājās par vienotu Eiropu. Mēs redzam, ka jau senākos laikos cilvēki, kuŗi dzīvoja ārpus Latvijas, deva savu pieņemumu valstiskumam.

Otrs šāds notikums ir BATUN – Baltiešu aicinājums Apvienotajām Nācijām. Tā ir trimdas latviešu organizācija, kas izveidojās 60. gados un kuŗas misija bija atgādināt Apvienotajām Nācijām Ņujorkā par netaisnīgu, kas nodarīts Baltijas valstīm. Šis darbs turpinājās nepārtraukti lidz 1991. gadam, kad mēs atguvām savu neatkarību un kad Latvija kļuva par pilntiesīgu Apvienoto Nāciju locekli. Šī bija ļoti interesanta izstāde, ko sagatavoja Dzintra Bungas, viena no BATUN aktivistēm, tur piedalījās arī diplomātiskais korpuss, ministri. Izstāde parāda, cik efektīva ir to latviešu darbība, kuŗi darbojas valsts labā arī ārpus Latvijas.

Es gribētu uzsvērt to, ka latviešiem, kuŗi dzīvo ārpus Latvijas, ir ļoti svarīga loma Latvijas valstī – gan politiski, gan ekonomiski, gan kulturāli. Runājot par politiku, jāatzīst, ka latviešu diaspora ir mūsu neformālie vēstnieki pasaulē. Jūs attīstāt un izplatāt domu, kas atbalsta Latvijas valsts nozīmi, Latvijas valsts vārdu. Šajā gadījumā ļoti sena

pieredze ir latviešu trimdai, kas izveidojās pēc Otrā pasaules kara ar visām tās organizācijām, tai skaitā arī jums, Pasaules Brīvo latviešu apvienībai, kas ir unikāla visas trimdas apvienība, jo tā padarīja šo trimdu daudz efektīvāku. Šodien mums diaspora, protams, ir plašāka nekā tikai bijusi trimda okupācijas apstākļos.

Cits virziens, kur jūs varat dot savu pieņemumu, ir ekonomika. Par skaistu tradīciju ir kļuvis Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums. Es piedalījos šajā forumā pirms diviem gadiem Austrālijā, Melburnā, laikā, kad vēl nebija Valsts prezidenta amatā, un pagājušajā gadā šis forums notika Valmierā. Tas tiešām ir ļoti interesants, auglīgs pasākums, tikšanās uzņēmēju starpā, kuŗi ar ļoti labiem panākumiem nodarbojas ar ekonomiskajiem jautājumiem. Drīz, novembrī, šis forums notiks virtuāli, bet, cerams, nākamgad tas atkal notiks kā ierasts.

Trešais virziens ir kultūra un valoda. Kultūra un valoda ir latviešu identitātes pamats. Tādēļ ir ārkārtīgi svarīgi, ka tiešām katrs latvietis piedalās šīs kultūras saglabāšanā, valodas saglabāšanā un došanā nākamajam paaudzēm, lai viņi izaugtu par latviešiem. Tādēļ es apbrīnoju diasporas mazās skoliņas, kas kā sēnes pēc lietus ir izaugušas visā pasaulē un šo latviešu kultūras un valodas mantojumu dod tālāk (protams, arī Latvijas vēstu-

res un politikas zināšanas). Tas ir nozīmīgi Latvijai un visiem latviešiem, lai latvieši nepazustu pasaulē, un tas ir iespējams, pamatā saglabājot, attīstot un piedaloties latviešu kultūras aktivitātēs un lietojot latviešu valodu.

Šie ir trīs galvenie virzieni, kur jūsu pieņemumam ir ārkārtīgi liela nozīme. Es apsveicu jūs ar to, ko jūs esat lidz šim izdarījuši, vēlu jums ražīgu, interesantu valdes sēdi, daudz jaunu atziņu, līdzšinējo darbu turpināšanu un jaunu darbu uzsākšanu. Paldies jums!"

Sēdes gaitā Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica ziņoja par diasporas politikas aktualitātēm un iepazīstināja valdi un sabiedrību ar jauniecēlto Ārlietu ministrijas Speciālo uzdevumu vēstnieci diasporas jautājumos Elītu Gaveli.

PBLA valde pieņēma vairākas rezolūcijas.

Sēdes otrajā dienā PBLA dalīborganizāciju vadītāji ziņoja par organizāciju darba plāniem un izaicinājumiem nākamajam darbības gadam, tika pieņemts budžets un uzklauts Latvijas Brīvības fonda ziņojums.

PBLA valdes sēdes norise un atklāšanas uzrunas tika raidītas tiešsaistē un pirmās dienas ieraksts ir pieejams PBLA mājas lapā www.pbla.lv ikvienam interesentam pasaulē.

PBLA pārstāvniecība
(Turpinājums 12. lpp.)

Ko pasaulē
zina par
Franču grupu?
3. lpp.

Jaunā dzīve ASV
latviešu skolās
4. – 5. lpp.

Kā atdzimst
Kalamazū latviešu
dievnams?
6. lpp.

Astra Zariņa –
architekta ar
pasaules vārdu
8. lpp.

Par PBLA sēdi un
Eiropas vērtību
sargāšanu
12. lpp.

E. Makrona vizītes
tuvplāns un
aizkulisēs
13. lpp.

Top dārzs uz
gruvešiem Rīgas
cetrā
16. lpp.

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.comJa vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256**Laika Mākslas kalendārs
"Četri gadalaiki Rīgas dārzos"****Dāvājiet saviem bērniem, mazbērniem un cittautu draugiem!****Laika Mākslas
kalendārs 2021**

Šoreiz Jūs ievēdīs Rīgas dārzus pasaulē, arī tādā, ko nepazīst pat katrs rīdzinieks. Kalendāra tēma šogad – "Četri gadalaiki Rīgas dārzos". Vai Jūs esat bijuši, piemēram, dabas parkā "Piejūra" Mangaļsalā un Buļļos? Vai sen redzējāt Vērmaņdārza lauvas rožu laikā? Uz kalendāra vāka šogad neparasti krāšņā puķudobe pie mūsu Baltā nama – Rīgas Opereteātra. Un vēl pastaiģas pa Mežaparku, Esplanādi...

Pastaiģasimies un priecāsimies kopā! Ik mēnesi Jūsu mājās būs gabaliņš skaistās, mīļās Rīgas.

Kalendāra izdošanu atbalsta **AIA**Kalendārus var iegādāties par **USD 22,-** plus pasta izdevumi,
rakstot čeku Latvian Newspaper *Laiks* 50 Sternberger Ave,
unit 5 Long Branch, NJ 07740

2021. gada kalendārs: ..... gab. US \$22.00.....

Piesūtīšana: ASV – par pirmo US \$3.00
Par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1.50

Ārpus ASV – par katru US \$3.50 (NB! Maksa ASV dolāros), tai skaitā pasta izdevumi

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds .....

Adrese .....

Tālr.: ..... E-pasts .....

Nedēļas gudrība

"Vai mēs varam izlikties, ka Krievija nepastāv? Nē! Mēs diezgan ilgi domājām, ka tas, kas veido sarunas ar Krieviju, ir NATO. Līdz ar to bijām atstājuši šo jautājumu transatlantisko attiecību ziņā. Tagad mums vairāk jādomā pašiem."

Francijas prezidents *Emanuelis Makrons*,
valsts vizītes preses
konferencē Rīgā**Nedēļas
teikums**

"Francijas vēstniece Latvijā Aurēlija Ruapē-Gunēna šo Makrona vizīti nodēvēja par "draudzības žestu". Bet tas ir īpašs žests, ko nevajadzētu novērtēt par zemu."

Žurnālists
*Juris Lorencs***LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laiksdsr@aol.com
www.laiks.usLūdzu, maksāt ASV dolāros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$50.00
6 mēnešiem.....ASV \$100.00**FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI!** Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā	3 mēneši \$69.00
	6 mēneši \$138.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā	3 mēneši \$69.00
	6 mēneši \$138.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā	3 mēneši \$75.00
	6 mēneši \$150.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs	3 mēneši \$93.00
	6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Augstais viesis Latvijas Okupācijas muzejā

INESE JANSONE

Francijas prezidents Emanuels Makrons Latvijas valsts vizītes laikā šā gada 29. septembrī Rīgas pilī savā runā paziņojumā presei īpaši pieminēja Franču grupu un godināja tās dalībnieku piemiņu, 30. septembrī apmeklējot Latvijas Okupācijas muzeju.

Franču grupa bija latviešu inteliģences pārstāvji, kuŗus vienoja interese par Rietumeiropas, īpaši franču literatūru un mākslu un kuŗi pēcaŗa periodā pulcējās literārās pēcpusdienās aktieŗu Irīnas un Arnolda Stubavu dzīvoklī Rīgā, Dzirnau ielā 70. Grupas dalībniekus apcietināja 1950.–1951. gadā, apsūdzot “dzimtenes nodevībā”.

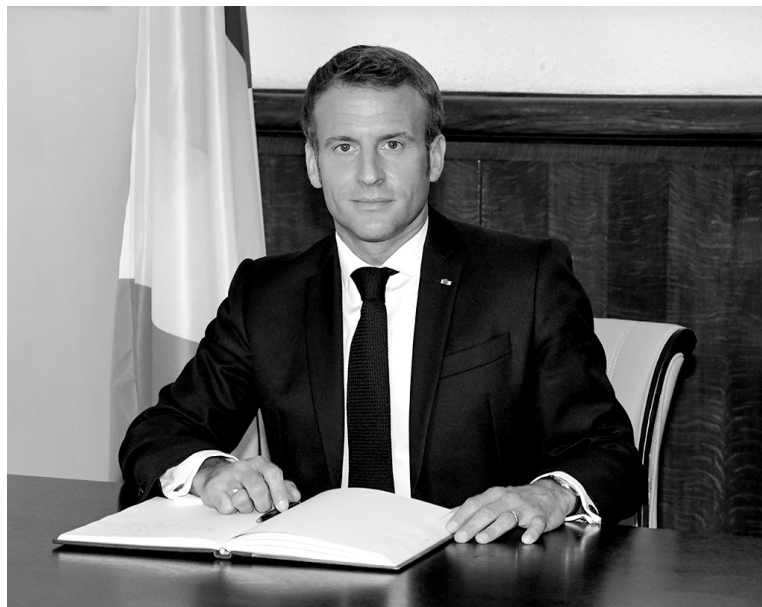
Vizītes laikā Okupācijas muzejā Francijas prezidents iepazīnās ar krājumā esošajiem Franču grupas dalībnieku piemiņas priekšmetiem – dzejnieces Elzas Stērstes ieslodzījuma laikā Taišetā darinātajiem izšuvumiem un tamborēju-

miem, tulkotājas Mirdzas Ersas Rīgas Centrālcietumā tapušajiem dzejas pierakstiem un mākslinieka Kurta Fridrichsona akvareļiem, kas radīti ie-

slodzījuma laikā Omskas apgabalā. Mūzejs Francijas prezidentam uzdāvāja vienu no K. Fridrichsona akvareļu kopijām. Pateicoties Francijas Repub-

likas vēstniecības Latvijā un Francijas institūta Latvijā iniciatīvai, vizītes dienā mūzejs saņēma vērtīgu dāvinājumu no Franču grupas dalībnieces Ievas Lases meitas Ievas Andersones – Ievas Lases (dzim. Birgere) saraksti ar vīru Eiŗenu Lasi, ielūgumus un fotografijas no 1993. gada svinīgās ceremonijas, kad Ievai Lasei un Mirdzai Ersai tika pasniegti Francijas Republikas ordeņi

“Par nopelniem literatūrā un mākslā”, kā arī Ievas Lases Krustpils tautastēŗpu, ko viņa iegādājās 30. gados sava izlaiduma svinībām Rīgas 2. ģimnazijā. Tautastēŗpa blūzei izšuvumus darinājusi pati Ieva Lase. Ieslodzījuma laikā tautastēŗpu saglabājusi Ievas māte Marija Ilze Birgere savā dzīvoklī Rīgā un to lietojusi Ieva Andersone, svinot Jāņus un apmeklējot Dziesmu svētkus.

Francijas Valsts prezidents Emanuels Makrons Okupācijas muzejā

Dzintra Bungas stāsta augstajam viesim par Franču grupu

Mirdza Ersa

Kurts Fridrichsons

Milda Grīnfelde

Ieva Lase

Miervaldis Ozoliņš

Arnolds Stubavs

VALTERS NOLLENDORFS,
Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēdis:

“Augsto Latvijas valsts viesu apmeklējumi Latvijas Okupācijas muzejā ir svarīga valsts protokola sastāvdaļa. Šo viesu vidū ir karaļi un karalienes, prezidenti, ministru prezidenti un citi valstu vadītāji. Lai gan viņu vizītes laiks Mūzejā ir ierobežots, ar savu apmeklējumu viņi izrāda cieņu Latvijas valsts un nācijas liktenim zem abām okupācijas varām un apstiprina Latvijas valsts nepārtrauktību starptautiskajās tiesībās okupācijas laikā. Diezgan bieži pat īsa iepazīšanās ar Mūzejā atrodamajām liecībām viņus aizkustina un ļauj viņiem labāk izprast mūsu valsts vēsturi. Tā Japānas imperators Akihito pēc Mūzeja apmeklējuma 2007. gadā veltīja vienu no septiņiem gada atskata dzejoļiem Latvijas Okupācijas muzejam. Emanuelam Makronam zīmīga bija iepazīšanās ar komunistiskā režīma apspiesto Franču grupu, kuŗas dalībnieku vienīgais “noziegums” bija interese par franču kultūru, literatūru un mākslu.”

Latvijas Okupācijas muzejs

atklāj stāstu par okupāciju no 1940. līdz 1991. gadam
zem divām svešām totalitārām varām

ATBALSTIET ŠO PATRIOTISKO DARBU!

Ziedojumus pieņem Okupācijas muzeja
atbalsta grupa ASV (OMFA)

ar čeku: OMFA, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024.

ar kredīta karti: <http://donate.omfa-usa.org>

- Ziedojot pēc 70% vecumu, ziedojumi no IRA nav aplikti ar nodokli ja tie tiek pārskaitīti tieši uz bezpeļņas organizāciju.
- Lūdzam veicināt ilgtermiņā Okupācijas muzeja darbu ar testamentāru novēlējumu.
- ar jautājumiem kontaktējiet irenelazda@gmail.com

Fotogrāfijā Francijas Prezidents Makrons, muzejā, 30.09.2020.

JŪLE MARE
ROZĪTE,
Nujorkas Baltijas
filmu festivāla
programmētāja

“Šis ir gads, kuŗā mums visiem jāpielāgojas jauniem laikmeta izaicinājumiem. Lai gan nevaram ceļot tik brīvi kā iepriekš, mēs varam turpināt iepazīt citas kultūras caur mākslu – un tieši filmas ļauj mums saprast, kas liek cilvēkiem smieties, kas viņus sajūsmīna un kā viņi redz nākotni. NYBFF bija spiests atrast jaunu formātu festivālam, un esam izveidojuši koncentrētu un spēcīgu programmu, kas ļaus ASV publikai iepazīties ar Baltijas kultūru un dzīvesstāstiem, baudot jaunākās mūsu režisoru un producentu rādītas filmas.

Smiesimies, tiksim saviļņoti un ieskatīsimies sevī tā, kā to dara baltieši!”

Festivāla virtuālā programma būs pieejama visiem ASV.
Vairāk informācijas un biļetes var iegādāties
www.balticfilmfestival.com

TAIRA
ZOLDNERE,
speciāli Laikam

Sarunā par jaunumiem, cerībām un izaicinājumiem, kas sagaida Amerikas latviešu skolas jaunajā mācību gadā piedalījās: **Elisa Freimane** (Amerikas latviešu apvienības Izglītības nozares vadītāja), **Jana Anča-Tetere** (Nujorkas latviešu ev. lut. draudzes Nūdžersijas latviešu skola), **Daina Bloka** (Vašingtonas draudzes pamatskola), **Edgars Kalns un Una Veilande** (Ziemeļkalifornijas latviešu skola), **Rasma Kraule un Dženija Kursīte-Hounihana** (Čikāgas Krišjāņa Barona latviešu skola), **Agnese Linarte** (Bostonas latviešu skola)

Kaut arī joprojām dzīvojam Covid-19 izraisītās pandēmijas apstākļos, varu apsveikt Amerikas latviešu skolu audzēkņus un skolotājus ar jaunā mācību gada sākumu! Kādus izaicinājumus un varbūt arī cerības un jaunumus varam sagaidīt šajā 2020./2021. mācību gadā?

Elisa Freimane. Darbs Amerikas latviešu apvienībā pandēmijas ietekmē visvairāk mainījies tieši Izglītības nozarē. Daudzas skolas vēl meklē pareizo ceļu, kā šogad atsākt mācības, kā gādāt par bērnu un skolotāju drošību. Kā to izdarīt – ar vai bez papildu finanču līdzekļu piesaistes, kā iesaistīt bērnudārza vecuma bērnus, kas notiks ar absolventu klasēm? Izaicinājumu netrūkst. Tomēr ķersimies tiem klāt, risināsim vienu pēc otra un gan jau tiks galā.

Pagaidām daļa skolu ir atsākušas darbu, bet citas skolas sākumu ir atlikušas. Risinājumi ir dažādi, kā katra skola atrod par pareizāku: ir klātienē skolas, neklātienē skolas un hibrīdskolas, kad vienu nedēļu skolēni satiekas, bet otru mācās attālināti. Tomēr gandrīz visas skolas pēc garā pārtraukuma vēlas vismaz vienu reizi satikties kaut kur ārā, varbūt skolas teritorijā vai parkā.

Vai šogad plānoti kādi īpaši projekti, kas kopīgi visām Amerikas latviešu skolām?

Būs gan kopīgi projekti, gan konkursi. Pagājušajā gadā mums bija virtuālais skolēnu koris, lasīšanas sacensības, mēs piedalāmies arī Latvijas skolu konkursos. Tomēr pašreiz visu pārziņu uzmanība ir vērsta uz to, lai skolu darbs atsāktos.

Amerikas latviešu apvienība šogad veltījusi dāsnu ziedojumu Izglītības nozarei. Vai jau zināms, kā šis ziedojums tiks izlietots?

Ziedojumu skolas ir saņēmušas sava darba atbalstam, un tām ir ļoti dažādas vajadzības. Tās skolas, kas organizē darbu klātienē, savedis kārtībā telpas tā, lai bērni var mācīties droši, dažas skolas ir izvēlējušās dot finansiālu atbalstu vecākiem, citas savukārt uzlabos un remontēs skolas telpas. Man ir

prieks, ka šis ziedojums tiks izlietots ar skatu uz nākotni.

Un kā iesākās jaunais mācību gads Čikāgas latviešu skolā?

Rasma Kraule. Čikāgas skolā mācās daudz bērnu, šogad reģistrēti 68 skolēni, daļa no viņiem nāk no attālākām priekšpilsētām un pat no citiem štatiem. Esam daudz domājuši, kā visus bērnus iesaistīt skolas darbā. Mēs sanācām kopā pirmajā skolas dienā 20. septembrī – bērni ar vecākiem, visi ar

bērniem satikt savus draugus. Ceram, ka varbūt ar 1. janvāri varēsim atsākt mācības klātienē.

Dženija Kursīte-Hounihana. Lai gan pandēmija rada vispārēju nedrošību un stresu, tomēr ir notikušas arī pozitīvas lietas. Mūsu skolā pieteikušās deviņas jaunas ģimenes no attālākajiem štatiem, kas var tagad skolu apmeklēt virtuāli. Par to mums ir liels prieks. Bez tam šodienas bērniem ir tik daudz visādu blakus nodarbību – sports, mūzika, un mums ar

sākšanas variantus. Vecāku viedokļi bija ļoti dažādi. Saprātām, ka mums jāveido tā sauktais hibrīdvariants – vienu nedēļu tiekamies klātienē, otru strādājam virtuāli. Esam noorganizējuši brīvdabas klases ārā, un ceram uz labiem laika apstākļiem. Mēs iesākām skolu 12. septembrī, tiekoties ar skolēniem klātienē. Skolēni sēdēja kopā ar ģimenēm, uz sedziņām zālītē, tas bija kā svinīgs piknīks ar skolas karoga ienešanu.

liotēkas bērnu žūrijas pasākumā – tas ir interesants projekts, kurā jāizlasa sešas grāmatas. Vecākajās klasēs, kā ierasts, būs valodas un literatūras stundas. Ceram arī, ka ALAs skolotāju konferencē radīsies jaunas idejas par tautasdeju un dziedāšanas klasēm.

Una un Edgar, jūs esat Amerikas Rietumu krasta pārstāvji. Kas jauns Ziemeļkalifornijas latviešu skolā?

Una Veilande. Mūsu skola iesāka mācības 20. septembrī. Diskusijas par to, kā organizēt darbu izpalika, jo mūsu apkārtnē klātienē vēl neko daudz nevar darīt, arī Latviešu nams ir slēgts. Uzreiz bija skaidrs, ka skola notiks virtuāli, vismaz šo semestri. Gadu iesākām ar 20 bērniem, un vairāk nekā puse no viņiem latviski neprot. Tāpēc pirmām kārtām pielāgojam mācību vielu bērnu valodas prasmēm un jau pirmo dienu iesākām uzreiz ar mācību stundām. Valodas stundās gāja labi, bet bijām gan uztraukušies, kā veiksies ar tautasdeju un teātra klasi. Esam atklājuši, ka teātra klase ir ļoti noderīga bērniem, kuri nerunā latviski, jo tieši tekstu un spēlšanu viņi mācās ar ļoti lielu aizrautību.

Tomēr vislabāk bērniem patika tautasdejas – skolotāja "lēca pa priekšu" ekrānā, visi atkārtēja mājās – kam bija mamma vai tētis blakus, tie pa pāriem, citi – pa vienam. Ceram, ka visi jau mācēs soļus tad, kad varēsim atkal tikt klātienē. Notiek arī dziedāšanas klases – skolotājs dzied un spēlē priekšā, un bērni dzied mājās. Plānojam nodarbības katru svētdienu pa divām stundām.

Edgars Kalns. Kaut gan darbojamies neklātienē, mēs ļoti priecājamies, ka šogad pieteikušies vairāk skolēnu nekā pagājušajā gadā. Turklāt mūsu saimē tagad ir jauna ģimene ar pieciem bērniem! Mēs ar skolotājiem pārrunājam mērķus un vienojamies, ka būs jāsniedz dažādas mācības, pamatojoties uz bērna vecumu un valodas zināšanām. Galvenais, ko gribam panākt, – ir, lai visi mūsu skolas bērni jūtas kā daļa no latviešu tautas un ar vēlēšanos un prieku apmeklē mūsu virtuālās mācības. Ja būs lemts visu akadēmisko gadu mācīties neklātienē, centīsimies mācīt pirmām kārtām valodu, vēsturi, dziesmas un dejas Zoom vidē. Gaidīsim bērnus atpakaļ nākamgad mūsu Latviešu namā Sanfrancisko.

Kā jau zināms, darbs latviešu skolā prasa daudz – tas ir laiks, kad tiek sagatavotas stundas, tās ir skolai ziedotas sestdienas vai svētdienas visa mācību gada garumā. Kas ir jūsu motivācija, darboties latviešu nedēļas nogales skolā? Kāpēc jūs to darāt?

(Turpināts 5.lpp.)

Klātiene, neklātiene, hibrīdskola

Amerikas latviešu skolās sācies jaunais mācību gads

Čikāgas latviešu skolas atklāšana 2020

Čikāgas latviešu skola – stunda brīvā dabā

maskām, turējamiem noteiktajā attālumā. Bija jauki vismaz vienu reizi satikties, jo neesam cits citu redzējuši kopš marta.

Domāju, ka tas bija ļoti svarīgi un vajadzīgi, jo deva bērniem sajūtu, ka mēs visu nedarām tikai virtuālajā pasaulē pie datoriem, un deva arī iespēju

to "jācinās" sestdienas skolās. Neklātienē skola ļauj šiem aizņemtajiem bērniem piedalīties arī latviešu skolā.

Kā klājas Nūdžersijas latviešu skolā?

Jana Anča-Tetere. Augustā veicām ģimeņu aptauju un piedāvājām vairākus skolas at-

Vai skolēni un vecāki skatās ar optimismu uz šo gadu, vai grib mācīties?

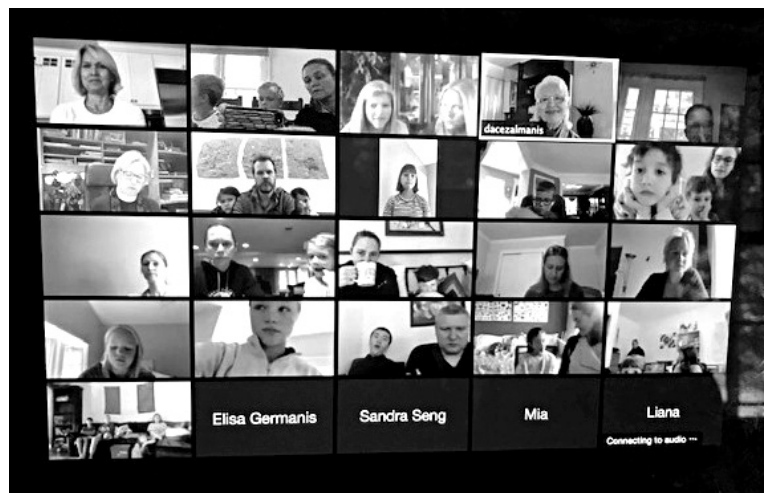
Skolēni paši saka, ka ļoti, ļoti grib atkal atpakaļ uz klātienē skolu. Šogad, dzejnieka Ausekļa 170. atceres gadā, iesākām jauno skolas gadu ar slaveno dzejoli "Uz skolu!", kurā ir rinda: "Skolā iet(i) man gribas!" – tā bija tik atbilstoša mūsu noskaņojumam! Visi bija smaidīgi, lai gan aiz maskām to neredz, bet mēs redzējām bērnu priecīgās acis.

Kā klājas Bostonas skolā?

Agnese Linarte. Mūsu skolas gads sākas 3.oktobrī. Arī mēs izdarījām vecāku un skolotāju aptauju un nolēmām palikt pie hibrīdvarianta. Pašlaik daudz strādājam, lai visi justos droši, tomēr vēl uztraucamies, kā mums ies. Ļoti priecājos, dzirdot, kā klājas citām skolām. Emocijas ir sakāpinātas – visi ļoti grib satikties, bet visi arī ļoti baidās. Esam izdomājuši, kā varēsim noturēt nodarbības ārā – teltis, skolēniem atsevišķi mazi galdiņi.

Un kādi plāni Vašingtonas latviešu skolā?

Daina Bloka. Mācību gada atklāšana notika 20. septembrī. Mēs esam nolēmuši pirmajā semestrī mācīties tikai virtuāli. Ceram tomēr, ka 18. novembrī varēsim pulcēties ārā pie Latviešu nama, lai uzvilktu Latvijas karogu. Šobrīd grūtākais ir tas, ka jaunāko bērnu vecāki uztraucas par garajām stundām, ko bērni pavada pie datora, un vēlas šo laiku samazināt. Vairums mūsu bērnu šogad piedalās Latvijas Nacionālās bib-

Vašingtonas latviešu skola. Atklāšana Zoom vidē 2020

TAIRA
ZOLDNERE,
speciāli Laikam

(Turpināts no 4. lpp.)

Jana Anča-Tetere. Nūdžersijas latviešu skolā ienācu pirms septiņpadsmit gadiem, kad manam vecākajam dēlam bija tikai trīs gadiņi. Vispirms kā mamma, tad sāku vadīt spēļu grupiņu, pēc tam – mācīt valodu un literatūru, un nu jau to daru vienpadsmit gadus. Lielais darbs norit visu nedēļu, bet sestdienās ir manas darba dienas un arī svētku dienas, kas dod vislielāko gandarījumu. Darbs nav viegls, ir izaicinājumi, it īpaši tagad, bet man patīk, ka skolā varu izpausties gan radoši, gan akadēmiski.

Domāju, ka arī citi man piekritīs – vārdos neizsakāma pateicība visām organizācijām, kas mūs šos gadus ir atbalstījušas un par mums rūpējušas! Liels paldies ALA, Pasaules brīvo latviešu apvienībai (PBLA), Latviešu valodas aģentūrai (LVA) par piešķirumiem un finansiālajiem atbalstiem. Paldies visiem labvēļiem par sniegto palīdzību, kas šobrīd ir vēl vairāk sajūtama un arī nepieciešama! Skolām tas ir atbalsts un uzmundrinājums!

Elisa Freimane Pirmo reizi sāku strādāt skolā par palīgskolotāju, kad man bija sešpadsmit gadu, bet 2018. gadā skolu beidza jau manu iepriekšējo skolēnu bērni. Bija sajūta, ka aplis ir apiets. Esmu strādājusi ne tikai Čikāgas skolā, bet arī Gaņezera un Kursas vasaras vidusskolās. Sākumā mani pierunāja strādāt skolā, bet tad atklāju, ka man tas ļoti patīk. Tas ir tas, ko es daru ar prieku!

Edgars Kalns. Bērībā apmeklēju latviešu skolu Detroitā, un mani skolotāji atstāja lielu iespaidu uz manu izglītību. Jau tad mācījos saprast, cik svarīgs ir katrs latvietis mūsu mazajai tautai. Nevaru iedomāties, ka nedotu saviem bērniem to pašu iespēju labāk iepazīties ar savu tautu, valodu, paražām, vēsturi, kultūru. Būdam divu bērnu tēvs, uzskatu, ka nevaru tikai sūtīt savus bērnus uz skolu, bet arī pašam jāuzņemas aktīva loma bērna izglītībā un jāpieliek sava roka, lai viss izdotos. Tāpēc jau otro gadus strādāju par skolas pārziņu.

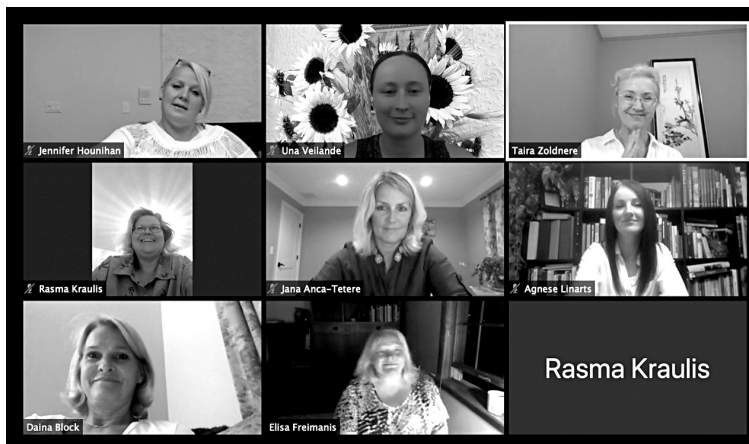
Daina Bloka. Vašingtonas latviešu skolā vispirms biju skolniece, pēc tam biju palīgskolotāja, vēlāk atgriezās kā skolēna mamma, un pēc kāda laika mani pierunāja nākt palīdzēt skolas darbā. Kaut arī esmu skolotāja pēc profesijas, tomēr sākumā likās, ka latviešu skolā es īsti nederu. Tomēr – ja skolā nav pārziņa un skolotāju, kādam šis darbs ir jādara. Katrs labi padarīts darbs dod prieku, un darbs skolā noteikti dod gan prieku, gan gandarījumu.

Dženija Kursīte-Hounihana. Esmu latviešu skolas absol-

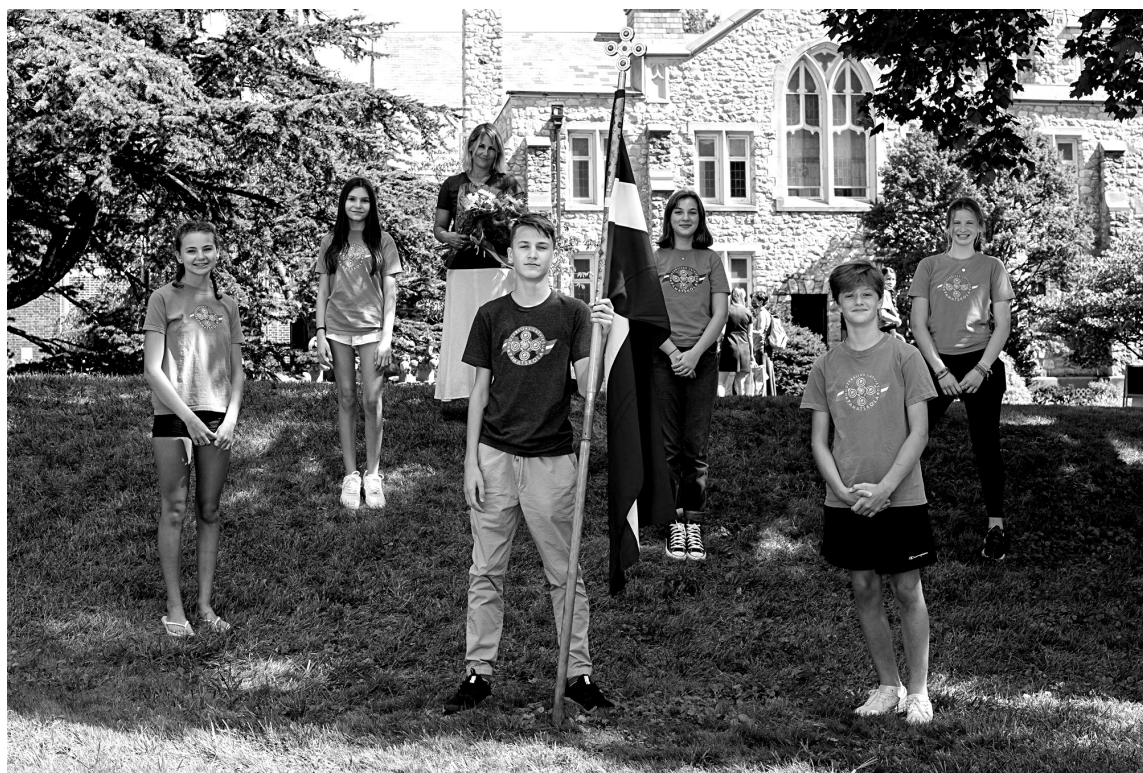
vente, bet atceros, cik ļoti es negribēju braukt uz latviešu skolu. "Cīņijos" ar saviem vecākiem, kāpēc man sestdienās ir jābrauc uz skolu, ja mani amerikāņu draugi var izgulēt un skatīties televīziju vai sportot. Tomēr kādā brīdī es aptvēru, ka tas ir to vērts. Tagad tās pašas "cīņas" es izcīnu ar saviem bērniem. Kā jau daudzi vecāki, arī mēs burtiski piespiedām bērnus izmācīties līdz 8.klasei, bet vidusskolā ļāvām izvēlēties – vai viņi grib vai negrib braukt uz skolu. Un visi bērni kā viens izteica vēlēšanos braukt uz vidusskolu! To pašu attīstības apli, ko es savulaik

Klātiene, neklātiene, hibrīdskola

Amerikas latviešu skolās sācies jaunais mācību gads

Intervija ar skolu pārziņiem un skolotājiem. Augšējā rindā no kr.: Dženija Kursīte-Hounihana, Una Veilande, Taira Zoldnere; 2.rinda: Rasma Kraule, Jana Anča-Tetere, Agnese Linarte; 3. rinda: Daina Bloka, Elisa Freimane

Nūdžersijas latviešu skola – 8.klase ar Latvijas karogu

izdzīvoju, tagad redzu savos bērnos, un tas man dod milzīgu lepnumu un vēlmi strādāt latviešu skolā.

Una Veilande. Piedalīties skolas darbā iesāku kā mamma pirms septiņiem gadiem, un tad nodomāju – ja jau esmu

atbraukusi to tālo gabalu, tad vajadzētu arī kaut ko padarīt! Kļuva par skolas administrātoru, sāku palīdzēt skolas pārziņei Mārai Lindei, un tagad palīdzu Edgaram Kalnam. Vienmēr ir vajadzīgs kaut ko iegādāt, sagādāt, noorganizēt. Jūtu, ka

man tas jāturpina un jāiedvesmo arī mana meita, kas šobrīd "cīnās" ar nevēlēšanos doties uz skolu. Ceru, ka mans piemērs viņu iedvesmos. Skolā ir latviešu draugi no mūsu kopienas, ko, man liekas, ir ļoti svarīgi noturēt.

Agnese Linarte. Kas liek mums iesaistīties latviešu skolā un latviešu sadzīvē? Par šo jautājumu vēl vakar runājām ar vīru, staigājot pa Katskiļu kalniem Ņujorkas latviešu centrā.

Domāju, tas pirmām kārtām ir patriotisms. Dzīvojot Latvijā, par to mēs vispār nedomājam. Ikdienā neiedziļināties tādos jēdzienos kā valoda, stingra latviskā stāja... Esmu atbraukusi uz ASV pirms desmit gadiem, un, dzīvojot šeit, mūsu ģimenē ir ļoti svarīgi, ka mēs runājam latviski, mājās ir mūsu mazā Latvijā, un mēs to gribam saglabāt, cik vien spējam.

Rasma Kraule. Arī es esmu Čikāgas latviešu vidusskolas absolvente. Ap 1988. gadu skolas pārziņe mani aicināja nākt mācīt vidusskolas klasēm, kur trūka skolotāju. Tas nav mainījies – skolotāju trūkst arī šobrīd. Lai arī vidusskolēni ir brīnišķīgi, tomēr ne vienmēr viņi ir "eņģeļi". Turējos pretim, jo negribēju savas sestdienas veltīt latviešu skolai, bet tad skolas pārziņe saveda kopā visus vidusskolēnus un aicināja, lai mani apkāpj un paši palīdz būt par skolotāju. Vai tad es vairs varēju teikt: "Nē!?"

No tā laika līdz pat šai dienai mācu sabiedriskās zinības – lai skolēni mācētu un varētu izmantot latviešu sabiedrībā visu to, ko apguvuši citās stundās. Mācu ieaugt latviešu sabiedrībā, skaidroju, kādēļ vajag uzņemties zināmus amatus, turpināt organizāciju darbu, kādēļ vajag turpināt atcerēties, piemēram, 14. jūniju. Ir burvīgi redzēt paaudzes, kas atgriežas mūsu skolā, – skolēni izaug, aiziet, apprecas, bet tad nāk atkal atpakaļ ar saviem bērniem. Tagad mācu savu pirmo skolēnu mazbērnus, un ir brīnišķīgi uzturēt latvietību vairākās paaudzēs. Daru šo darbu, jo es milu bērnus!

Septembra beigās notika ikgadējā ALA rīkotā skolotāju konference. Par ko spriedāt šogad?

Elisa Freimane. Šogad konference notika neklātienē, virtuālā vidē un bija ļoti praktiska. Mūsu skolotāji dalījās pieredzē, kā šajos neierastajos apstākļos turpināt apmācīt bērnus, kā droši izkārtot skolu klātienē, kā organizēt mācības neklātienē. Vēl mēs neviens to neprātām, bet nu esam iemācījušies un varam atbalstīt tos, kas tikai tagad iesāks un jūtas nedroši. Uz klātienes konferencēm tik daudz dalībnieku nevar atbraukt, un tā ir zelta maliņa šim mākonim.

Paldies skolotājiem par šiem iedvesmojošiem stāstiem!

Lai veicas, lai pandēmija mūs vieno, nevis šķiņ, lai veiksmīgs mācību gads visās latviešu skolās!

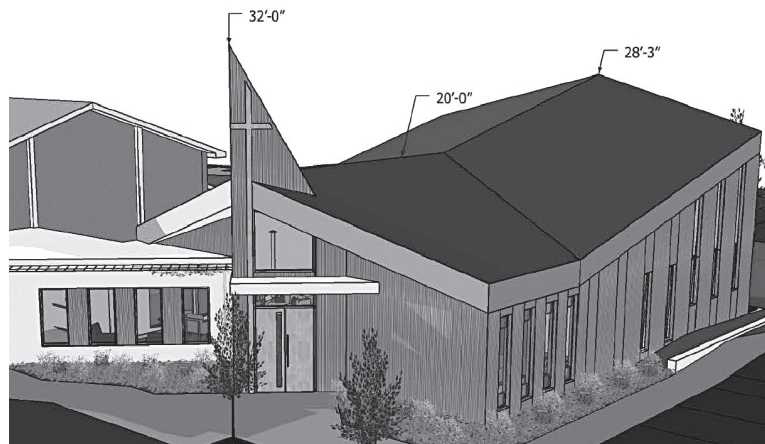
Publikācijas tapusi sadarbībā ar portālu latviesi.com

Ziemeļkalifornijas latviešu skola 2019. gadā. Augšējā rindā vidū skolas pārziņis Edgars Kalns

PALĪDZI MUMS PIECELTIES!

“Tāpat lai jūsu gaisma spīd ļaužu priekšā, ka tie ierauga jūsu labos darbus un godā jūsu Tēvu, kas ir debesīs.”
Mateja 5:16

Okotobrī svinam Pļaujas svētkus, kad pateicamies par visām dāvanām, kuŗas Dievs tik bagātīgi mums dzīves laikā ir devis, svētījis. Kalamazū latviešu apvienotā draudze ar Pļaujas svētku dienu uzsāk oficiālu naudas vākšanas kampaņu, kuŗas laikā mīļi aicina un lūdz atsaukties ikvienu, kas vēlas finansiāli atbalstīt mūsu draudzes apņēmību uzcelt jauno dievnamu.

Īsi pēc tam, kad 2019. gada 8. jūlija vakarā uguns nežēlīgi izpostīja Kalamazū latviešu apvienotās draudzes pašu būvēto, mīlēto dievnamu, draudze nolēma, ka tā vēlas piecelties no pelniem fiziski un arī garīgi. Gada sapulcē tika nobalsots celt jaunu dievnamu, piemērojot to šā brīža draudzes apjomam un vajadzībām, iekļaujoties līdzekļos, kas nāk no nodegušā dievnama apdrošināšanas.

Apdrošināšana sedz jaunās ēkas uzbūvi, tomēr lūdzam jūsu palīdzību, lai tā arī būtu vizuāli skaista, ar latviskiem elementiem. Mums ir nepieciešami papildu līdzekļi, lai nodrošinātu krāsainos altārlugos, mākslas darbus, mēbeles, tehnoloģiju un apstādījumus.

“Palīdzī” ir viens no grūtāk izsakāmajiem vārdiem, jo tas apliecina, ka ar paša spēku vien nepietiek. Bet ticības dzīve māca no sirds izteikt “palīdzī man”. Ticības dzīvē tā ir mūsu lūgšana Dievam. Tagad kā draudze lūdzam arī tevi, pa-

līdzēt mums piecelties, lai varām izveidot draudzes jaunās mājas Dieva godam.

Kalamazū draudze sadarbojas ar vietējo architektu un interjera dizaineru firmu “Intersect”. Šobrīd, par spīti Covid-19 radītajiem sarežģījumiem, tomēr cītīgi ejam soli pa solim uz priekšu. Nedaudz kavējamies ar nepieciešamo atļauju saņemšanu, tomēr ir plānots, ka oktobrī sāksies pamatu rakšana. Jaunais dievnams būs paredzēts no 80 līdz 100 cilvēkiem.

Ja tev ir iespēja, ziedojuma čeku ar norādi “Jaunajam dievnamam” vari sūtīt mūsu draudzes kasierei Mētrai Krautmanei: 10954 Delihant Rd, Three Rivers, MI 49093. Apciemot draudzes mājas lapu <http://kalamazoolatvians.com/kalamazoo-latvian-church> ir iespējams ziedot caur “Paypal”. Svarīgi atcerēties, ka, lietojot Paypal, 2 procenti no ziedotā tiek paturēti kā komisijas nauda. Draudzes vārdā sakām paldies visiem, kas jau ir ziedojuši dievnama atjaunošanas mērķim un visiem, kas draudzei tik grūtajā laikā ir dažādi mūs stiprinājuši un atbalstījuši.

Ja jums ir jautājumi par ziedojumiem, lūdzam sazināties ar Celtniecības komitejas vadītāju Uģi Grīnbergu, 269-244-5691, ugiathome@aol.com.

Mācītāja
AIJA GRAHAM,
draudzes priekšniece
ANITA GRĪVIŅA

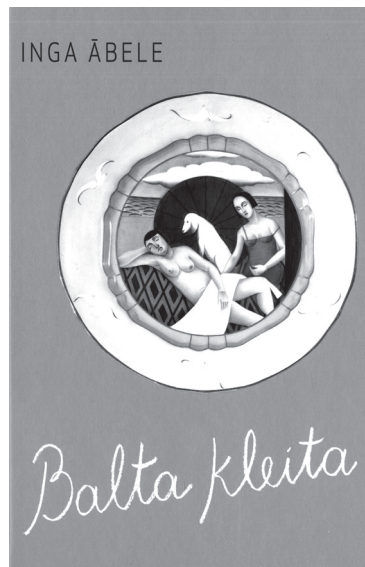
Jāņa atklāsmes grāmata 3. nodaļā sola uzvarētājiem šai saulē ietērpsanu baltās drēbēs reiz viņsaulē. Transcendentālas baltas drānas tomēr nav Latvijā jau labu vārdu ieguvušās rakstnieces Ingas Ābeles uzmanības centrā, ja nu vienīgi nomalē vai aizmetnī. Īsās prozas krājumā *Balta kleita* par tādu nosauktā ir jaunības un nevainības, ideālisma zīme („Kad es biju jauna meita, tad man bija balta kleita” – 80. lpp.), tā saistās ar kāzām, kad līgavas „ķermenī ieskaus Rīgā šūta kleita: balts, vēss audums (49.), un tā ir arī mirstamā kleita, kādā Donna sapnī iedomājas sevi tēptu „dziļi zem kapšētas smiltīm (52.). Dažādi baltumi – kā sniega baltums, acu ābolu baltums – iestrādāti vēl citur tekstā, tā dodot papildu pamatojumu rakstnieces izvēlētajam grāmatas nosaukumam.

Krājuma deviņi stāsti, stāstiņi un miniatūras nosaukti deviņu sieviešu vārdos. Astoņi sakārtoti alfabēta secībā, no Adeles un Aigas līdz Margarētai un Sandrai, un tikai pēdējais – Klinta – it kā izlec no ierindas. Lai par grāmatu varētu ko labu uzrakstīt, tā vispirms ir pareizi jāizlasa, bet man, pirmdienas rītā šīs rindas rakstot, jāsecina, ka aizvakarējā sestdienā, „raujot cauri” *Balto kleitu*, būšu rīkojies nepareizi. Labā atmiņā palikuši abi pēdējie un garākie, Sandras un Klintas vārdā nosauktie gabali, kamēr pārējie septiņi saglabājušies kaut kādā kopīgā aptuvenā atmiņas mudžeklī. Skaidrs, ka vajadzēja lasīt kā citādāk, teiksim – pa vienam gabaliņam dienā un, ja vajadzīgs, pat pa divi lāgi.

Sandras un Klintas stāstus no citiem atšķir lasītāja uzmanību saturoša spriedze. – Sandra ir jaunie, kas naīvi ļaujās, ka viņas vienaudzis viņu apceļ. Labilais puisis, pamucis no kolledžas pēdējās klases, izmēģinās visādos darbos un peļņas gūšanas iespējās, bet nekur viņam nepaveicas. Viņš nemitīgi kontaktējas ar Sandru, lepojas ar to, ka uzgājis jaunu gluži vai pārticību sološu darbošanās variantu, bet pārejas laikā viņam no Sandras jāizlūdzas naudiņa vai cita veida palīdzība. Un Sandra tad nu puisī drošina un visādā veidā cenšas viņam palīdzēt. Lasītājs

šķir lapu pēc lapas un brīnās: cik ilgi puisis izturēs būt uzmanīgs? Cik ilgi Sandra turpinās būt tik naīva un izpalīdzīga? Kā tas viss beigsies?

Klinta ir Anglijā dzīvojoša lat-

vieta, kam steidzīgi ar lidmašīnu jāatgriežas Rīgā, lai varētu piedalīties mātes bērēs. Tomēr Standedas lidostā valda chaoss, vairāki reisi, ieskaitot Rīgas reisu, atcelti, Klintai izdodas tikt pie t. s. *stand-by* biļetes, bet arī te rodas sarežģījumi... Lasītāja uzmanību saista un spriedzi sagādā jautājums: varēs Klinta beigās pavadīt māti mūža pēdējā gaitā vai nevarēs. Pašreizējā Covid-19 laikā, kad jāpārcieš visādas neērtības, lai varētu pārvietoties pa gaisu, Klintas iespēju un vēlmju konflikts ar to, ko spēj vai nespēj piedāvāt *Ryanair* aviakompānija, daudziem lasītājiem tiks justies, ja tā var teikt, kā mājās.

Laulāšanās un šķiršanās, nelaime un miršana dveš izpārējiem stāstiem. – Mirstot vecmātei Babai un Adelei tai pašā dienā precoties, Adele jūtas „kā salauzta rotaļlieta”. Adeles tēvam nepatīk, ka viņa meita aiziet par sievu pie Alņa, jo viņš tādējādi izdomājas Adelei zaudējam. Stāsta beigās Adele atgriežas mājās pie saviem bērniem. Kā bērni tad tie būtu? Vai Alņa? Jālasa uzmanīgi.

Aiga vēl vakara stundā tiekapsēta ar profesoru Bušu. Uz kāda kapakmeņa viņa ierauga savu vārdu un attiecīgās dienas datumu. Kad viņa atgriežas mājās pie vīra, iestājas jau nākamā diena. Alisei nobeidzas kaķis, bet –

palīgs vecmāmiņām, māmiņām un skolotājām.

Pēteris Bolšaitis, Agnese Lūse, Anna Žigure, Elina Kalniņa. Latvijas klusie varoņi un sirdsapziņas ugunsurs. – 240 lpp., ill.

Stāsti par to, kā latvieši par spīti svešām varām, glābuši savus līdzcilvēkus, riskējot ar savu dzīvību. Šie stāsti grauj mītu par latviešiem – „žīdu šāvējiem” un, pamatojoties uz izglābto cilvēku stāstiem, rāda patieso ainu.

DIVVALODU GRĀMATA Gundega Repše. Dzintra Vilks. Esejas, gobelēni. *Essays, tapestries*. – 96 lpp., ill.

Divas izcilas mākslinieces

pat vecumu sasniegušai, viss gludi nevedas arī ar vīru.

Linda no debesīm noskatās, ko pašlaik dara viņas dvīņu meitas Aina un Ilma.

Mirst Maldas dēls. Migla pakrīt uz ielas ar smadzeņu trieku; Jurku nosit koks. Tas viss pāris lappusēs.

Augšējās rindās, protams, padoti tikai daži mājiņi uz stāstiņu skeletiem vai to daļām. Vissvarīgi jau ir, kā rakstniece tos izrotā, tos ornamentē. Lasītāji, kam daiļprozas darbā svarīgāka par mākslinieciskām vērtībām ir izklaide, uztrauksies par – acimredzot – tišu nenoteiktību sižeta izstrādē, kaitinot lasītāju ar vairākām „tulkošanas” iespējām un sevis šausīšanu ar tādiem jautājumiem kā: „Kas tad tur beigās īsti notika?” Tikmēr mākslinieciskuma meklētāji norādīs uz stāsta Linda beigām, kur Aina Ilmai divsarunā vaicā: „Vai pastāv absolūtā patiesība?” un atbildē saņem pretjautājumu: „Tev ar Bachu nepietiek?” Lūk: kā emocionāls piepildījums cilvēkam dod vairāk nekā neiespējamā absolūtas patiesības izziņāšana, tā iejušanās rakstnieces dvēseles virsmojumos var, ja vien viņš attiecīgi noskaņots, sagādāt lielāku baudu nekā skaidrs norādījums uz to, „kā tur viss beigās sanāca”. Atzišos, ka dodu priekšroku tādiem sacerējumiem, kuŗos izturēts labs līdzsvars starp mākslas un izklaides vērtībām, un šāds līdzsvars izturēts divos garākajos Ingas Ābeles stāstos, kurmet pārējos septiņos mākslas ir vairāk nekā izklaides.

Totāli noraidītu stāsta Donna formu. Visas stāstiņa sešas lappuses lasītājam piedāvāts kā viens vienīgs vārdu un teikumu blāķis, nekas netiek sadalīts lasītāja acīm un koncentrācijas spējam pielāgotās rindkopās. Nenorādi, lūdzami, uz Džeimsa Džoisa *Ulisa* vēl grūtāk sagremojamo dēdžo nodaļu, jo kuŗš gan tai jebkad mocījies cauri! Dzejā jau esam sen saraduši ar lielo burtu un garumzīmju trūkumu, bet jācer, ka rindkopu ignorēšana prozā neklūs par ieradumu. Lūgums padomāt par lasītāja ērtību. Ja stāsta saturs pēc tik viengabalaina vārdu blāķa it kā prasās, derīgi būtu pameināt saturu.

savu pārdomu augļus apvienojušas vienā krājumā – Gundega tās ietērpusu literāri augstvērtīgās esejas skaistā un skanīgā latviešu valodā, tās lasāmas arī angļu valodā. Dzintra ieaudusi pasakainos gobelēnos. Laba dāvana sveštautu draugiem.

GRĀMATA ANĢĻU VALODĀ Vaira Paegle. *The Thorns of Freedom*. – 216 lpp., ill.

Pazīstamā politiķe, PBLA valdes priekšsēde par savu dzīvi un darbošanos Latvijas politikā. Vēsturiski precīzs un emocionāls vēstījums par atjaunotās Latvijas pirmajiem gadiem.

Grāmatu bezmaksas sūtījumi no Rīgas FREE SHIPPING

Apgāds *Laika grāmata* piedāvā iegādāties grāmatas par vēsturi un šodien – lasīšanai laikā, kad jāpaliek mājās. Katra grāmata par 20,- dolariem! Piegāde – bez maksas.

Čekus rakstiet Inesei Zaķis – 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Sandra Bondarevska. Pētersoni Īrijā. – 158 lpp., ill.

Latvieši Īrijā ieradusies jau 1870. gados, nevis, kā maldīgi tiek uzskatīts, pēc Eiropas Savienības vārta atvēršanās. 1876. gadā te ieradās Kārlis Pētersons un uztaisīja revolūciju pipju

ražošanā... Dublinas firmas nosaukumā joprojām ir viņa, latvieša, vārds – *Capp & Peterson*.

Astrīda Jansone. Trimdas bērnbērni Latvijā. – 198 lpp., ill.

Šai grāmatā jūs noteikti satiksiet pazīstamu cilvēku atvases, kas savu dzīvi nolēmuši saistīt ar

Latviju, te dzīvojot un strādājot. Iedvesmojoši stāsti, kas pārliecina braukt mājās.

Ieva Auziņa Szentivanyi. Celmus laida mākoņos. – 176 lpp., ill.

Šī grāmata jums atklās latviešu tautasdziesmās ietērtās gudrības un arī zemtekstus. Lielisks

PUBLIKĀCIJA PĒC LASĪTĀJU VĒLĒŠANĀS

Grāmatu drauga dzīves dēkas jeb „The Adventures of my life from Helmars Rudzitis”

(Continued from No. 37)

The dramatic 1940s

The dramatic 1940s began on June 17, 1940.

I arrived in Riga from Jūrmala on the morning of this fateful date, and in the station square I saw rattling Russian tanks with people with Asiatic faces staring from them. I saw people who were so different from us on the sidewalks, and I immediately recalled the years of Communism that I experienced in St. Petersburg with all of the “benefits” of that era. I understood that the world in which we loved.

Everything began on June 17. I don't have to tell you what happened afterward, because it has been discussed in hundreds of books. Everything happened on the basis of a scenario that was written in Moscow, with imported and local directors leading the process. A nearly “civic” government was established. Who would ever thought that Augusts Kirhenšteins, Blaus and two Lācis were communists? The president said that he would remain in his place. That was just the first act in the play. The directors saved the most upsetting moments for future acts. We didn't have to wait long for the “happy ending” of the play, when a large delegation, including a Latvian woman who was dressed in a folk costume, headed off to Moscow to see the “father of the nations” and ask him to admit us to his poorhouse. As the curtain fell after the last act, the people of Latvia were supposed to “cheer” about the fact that they were admitted to the “community of happy nations.”

A few days after Latvia was admitted to this “community of happy nations”, the nationaliza-

tion of companies began. One of the first ones to be nationalized were publishing houses. A single order in early August nationalized the *Valters and Rapa*, the *Gulbis* and the *Grāmatu Draugs* publishing houses, and someone called *Vaivars* was appointed as the commissar of the three companies. I read about this in the newspaper.

Then *Vaivars* declared that he would not be able to spend all his time in directing *Grāmatu Draugs*, because he has been assigned as the director of three other companies, plus he had other important things to do. He declared that he was appointing Comrade Marija Kalniņa as the director of the publishing house and that she would have full control over it.

Strolling down a boulevard in Riga. Austra, Lotārs and Helmars

Comrade *Vaivars* soon showed up and announced that the company was now the property of the people and asked whether the company had an automobile. It did not, and *Vaivars* was visibly sad. I had a car, but it was my personal property, and it was not subject to nationalization at that time.

Comrade *Kalniņa* was an 18-year-old girl who had been hired a few months previously to write addressed on envelopes so that books could be sent to clients. Perhaps she was sent to the publishing house intentionally, and she could not have much in the way of ideas about the work of a publishing house.

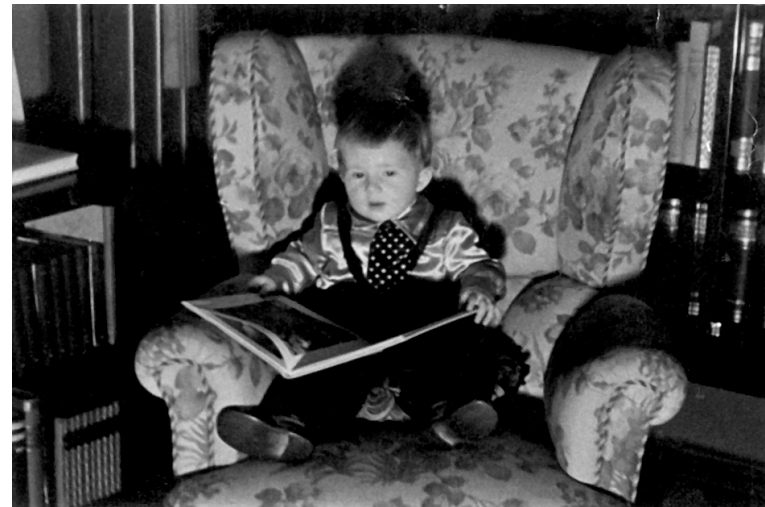
Along with appointing *Kalniņa* as head of the publishing house, *Vaivars* fired me. To put it simply, I could take my hat and go home. I couldn't take anything from the publishing house, because everything was seen as the property of the people. This included personal correspondence.

True, *Kalniņa* did not run the company very long. Apparently even *Vaivars* realized that support for the party's work was not enough, and she probably was a supporter of the party. She was replaced by a man called *Mitrofanovs*. That is a Russian surname, but I think that he was a Latvian. *Mitrofanovs* was proper and intelligent, and he systematically conducted an inventory of the publishing house and the printing facility, then gradually liquidated the publishing house. All publishing houses were merged into a single National publishing house (VAPP), which was housed in the rooms of the *Valters and Rapa* publishing house on Teātra Street, opposite the National Opera and the Rome Hotel.

My former colleagues told me that many books from warehouses were taken to a paper factory to be shredded. Everything that was useful for the new bosses was brought to the *Valters and Rapa* building. The printing presses were soon dismantled and brought to a former printing facility on *Dzirnavu* Street. All that remained of *Grāmatu Draugs*

publishing house, *Pētersons* (I don't remember his first name) immediately got a good job at the National publishing house, where he all but sat at the right hand of the boss, *Niedre*. His new job, quite accidentally and without his own knowledge, proved to be fateful for my future life. Another employee of the publishing house, *Zirnītis*, became the adjutant of the army's political commissar, *Bruno Kalniņš*. Translator *Valija Brutāne* was now a recognized and famed poet in Latvia. I guess there were others who handled smaller jobs, but when they were working for my publishing house, I saw no leftist leanings in anyone. I suppose that some of them had such leanings.

Grāmatu Draugs became the people's property right away, but the takeover of the record factory was delayed. Eventually its turn also arrived. The factory became the people's property, and someone called *Jēkabs Riekstiņš* was appointed as its director. He proved to be an outstanding product of the new regime. During less than a year, employees and I often wondered about how such an ignorant man could grow up in independent Latvia. *Jēkabs Riekstiņš* was quite young, probably in his early 20s. He was a graduate of the Riga City Technical School and worked for the VEF factory. He bragged about the fact that at a November 18 ceremony at the school, he scattered Communist

Lotārs, apr. 1940

was memories. The things that had been carefully organized for 14 years was now torn down during less than a year.

A fairly large percentage of the running dogs of the new regime settled themselves in or at least wandered around *Antons Benjamiņš' Jaunākās Ziņas*. Nearly one-half of the new government came from the newspaper, and it turned out that my publishing house, too, had no shortage of people who were useful to the new bosses, though not as many as those who came from *Benjamiņš' newspaper* and were assigned to high-ranking posts.

One of the bookkeepers of my

proclamations from the balcony of the hall. His education seemed to be based on Communist slogans. He was constantly talking about Lenin and Stalin with overwhelming respect, and it was evident that the slogans came from his “heart.” *Riekstiņš* really believed in all of the lies that were told by Communist propagandists, and that was not pretending, as was the case with other running dogs. *Riekstiņš* was a 100% robot of Communism, and when a button was pushed, he talked and acted.

(To be continued)

The Adventures of my Life
Helmars Rudzitis

Helmara Rudziša grāmatas „Manas dzīves dēkas” oriģināls, izdots 1984. gadā *Grāmatu Drauga* apgādā, atrodams vai ikviena tautieša grāmatplauktā un kļuvis par bibliografisku retumu Latvijā...

Laika 70 gadu jubilejā apgāds *Laika grāmata* laida klajā tās atjaunoto izdevumu angļu valodā – ar mērķi, lai šis krāšņais vēstījums par latviešu trimdu nonāktu arī pie nākamajām paaudzēm, kam lasīšana latviešu valodā sagādā grūtības.

Šī grāmata, kas aptver nozīmīgu laiku un svarīgus notikumus latviešu vēsturē saistībā ar lielo pasaules vēsturi 20. gadsimtā, būs objektīva un interesanta lasāmviela arī cittautu interesentiem un pētniekiem.

Iegādājieties šo grāmatu un dāviniet saviem bērniem, mazbērniem un draugiem! Tā palīdzēs labāk izprast un iemīlēt mūsu tautu, mūsu talantus un spēku.

Cena USD 35,-

Grāmatu Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

PAR MŪSĒJIEM RAKSTA ASV PRESE

Astra Zarina – latviešu architekta ar pasaules vārdu

No Vašingtonas universitātes žurnāla "University of Washington Magazine", 2020. gadrudens nr.

Astra Zarina was the type of teacher who would sweep into her architecture classroom at the UW Center in Rome and toss her wrap in one direction and her camera in another. Some of her students were dazzled. Others, wary. "In one of the letters I sent back to my mom and dad, I said this lady is so demanding and so egotistical, I don't think I can ever be alone with her," recalls Steven Holl, '71, a now-famous New York-based architect. "She was a really forceful person."

Zarina insisted that her students speak Italian. She dressed elegantly, had Kohl-lined eyes and bobbed hair in the style of women in Rome in the 1960s, and she always seemed to be rearranging the objects around her. Fluent in English, French, German, Latvian and Italian, she was unlike anyone her students had ever met. Her design approach was human-centered and mindful of the natural environment. She emphasized preserving and reusing historic buildings. "She was ahead of her time," says Holl, who was ultimately won over.

Nearly all of Zarina's students in Rome fell in her thrall. "She was so enmeshed in architecture, art and culture, history and philosophy and poetry," says Stephen Day, who was Zarina's student and later her assistant in the early 1980s. "She was really a citizen of the world, perhaps more than anyone I had ever met."

Zarina, a World War II refu-

to history. But Zarina's students – some widely recognized in their own right – are determined not to let that happen to her.

Zarina was born into an upper middle-class family in Riga, Latvia, in 1929. She and her three siblings enjoyed comfortable childhoods in a beautiful, cultured city. But the Russian and German occupations of Latvia in the early 1940s upended their world. The family fled to Salzburg, Austria, to stay with relatives before ultimately taking refuge in the Austrian Alps near the Italian border. After several years at a refugee camp in Germany, the family sought political asylum in the U.S. and settled on a farm near Seattle – mistaking Washington state for the nation's capital. They made the best of it, though, first trying farming and then with Zarina's father working as a janitor at the UW.

In 1951, Zarina enrolled in the UW School of Architecture. She flourished under the guidance of professors Wendell Lovett, '47, and Lionel Pries. Victor Steinbrueck, '40 – who later led the preservations of Pioneer Square and Pike Place Market – was her mentor. She won a faculty award for excellence in design before graduating and starting work as a draftsman at the prestigious Seattle firm of Paul Hayden Kirk & Associates.

Zarina was on her way. By the following year, she had enrolled at MIT for graduate school, where she graduated at the top of

haps the most talented artist to ever work for Yamasaki."

But Zarina wanted more. In 1960, she won both a Fulbright and the American Academy's Rome Prize for Architecture. Those fellowships afforded Zarina two years of study in Italy. She arrived in Rome a modernist. But in the process of exploring and documenting Rome's buildings and neighborhoods, her approach to architecture grew to include historical preservation and dedicated public spaces. After her studies ended in 1963, she returned to work, joining the design team of an innovative housing project on the outskirts of West Berlin. A couple of years later, she added teaching to her portfolio and traveled back to Seattle – where her family remained – to lecture at the UW College of Built Environments. Zarina loved her life in both cities but thought she could do more with her students if she could teach them in Rome. She lobbied the department leadership for the opportunity. Tom Bosworth, who became department chair in 1969, shared the vision of sending architecture students abroad and helped her design a study-abroad project in Rome.

"She taught us all these things that were central to being an architect. But then there was another dimension of learning – the cultural dimension."

STEVEN HOLL, '71

The program launched in

painter," he said during a recent Zoom interview from his home in Rhinebeck, New York. But his teachers urged him to stay the course. Professor Hermann Pundt even left him a note in his mail cubby, saying: "You must go to Rome."

"I had never been out of the Pacific Northwest," says Holl, who is today, as *The New York Times* describes him, "widely considered one of the most original talents of his era."

Zarina opened the world to him, says Holl. "She taught us all these things that were central to being an architect. But then there was another dimension of learning—the cultural dimension." Zarina's studio was in the center of the city, her apartment and a roof garden on the floors above. She required her students to join her in the kitchen and help prepare special meals. One day, she handed Holl a spoon, a wooden bowl, eggs and olive oil and put him to work making mayonnaise. It took hours, he says. At the time, food wasn't important to him. "I was the kind of guy who would eat a bologna sandwich and draw at the same time," he says. "But she said, 'If you're going to be an architect, the first thing you need to do is learn how to cook.'" She taught students about meal planning, texture, presentation, utensils, eating and hosting.

Food and language became key parts of the program. The practice of cooking and entertaining – dubbed by Zarina as

bunch of public-school kids, most of us were pretty rough, and gave us the experience to go into any situation and have a client dinner or a meeting. We called it finishing school."

"Having gone to Rome, she became more and more intensely engaged in cultural and historical preservation."

STEPHEN DAY, '84, '97

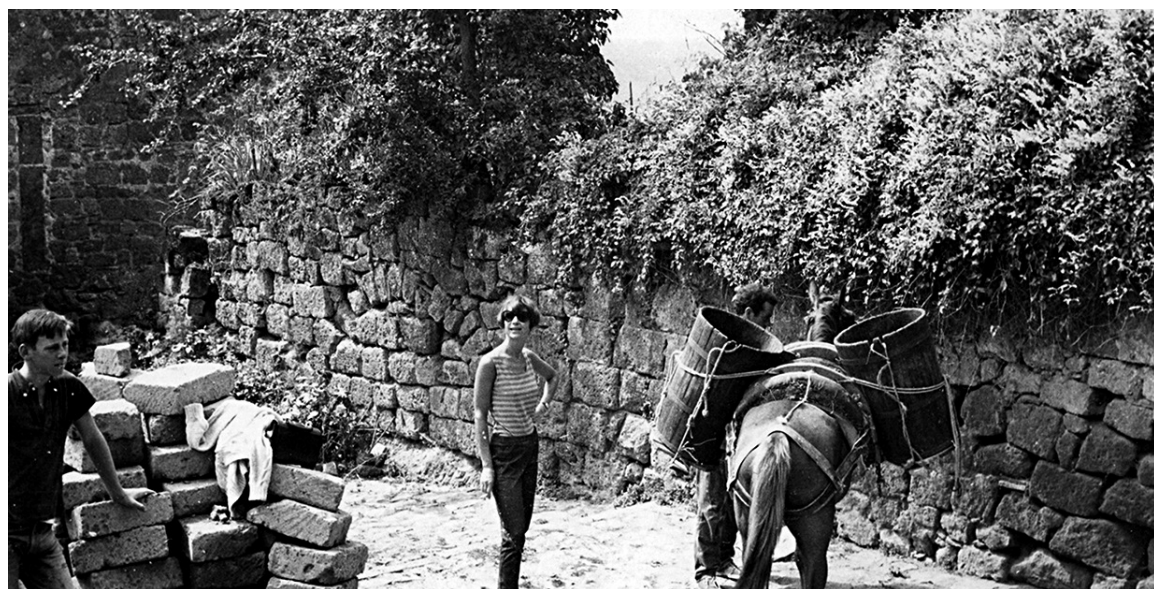
After the Rome program and graduation from the UW, Kimura and Roth followed Zarina's path to MIT for graduate school. They embedded some of Zarina's approach into their practice. They even have it on their business cards: "Architecture from the city to the spoon," which means design at different scales from urban planning down to tableware, says Kimura.

In addition to feeding their stomachs, Zarina was feeding her students' intellects. Holl's small class accompanied their professor to the American Academy for lectures and to dinner with her famous friends at a favorite fish restaurant in the Trastevere neighborhood. She introduced them to luminaries like writer Gore Vidal, architectural historian Colin Rowe and artist Giorgio de Chirico. "She was a really interesting figure in Roman life," says Holl.

When Stephen Day, '84, '97, was her teaching assistant in 1983, he escorted Zarina to a soiree at the American Academy. "I was just this kid from Lake

From the time she graduated, Zarina was on the move. Right out of college, she landed a job helping draft plans for mid-century modern homes at the firm of famed Seattle architect Paul Hayden Kirk, '37

Just a few years after graduating, Astra Zarina became the first woman to win the Rome Prize for Architecture. Her explorations of Rome and the countryside during the fellowship changed her approach of architecture and historical preservation

gee, became an asylum seeker, then a promising UW architecture student, then a talented architect and ultimately a teacher and visionary with the kind of magic that changes the people around her. Today, 12 years after her death, several new projects recognize this woman whose personal life and professional journey were dazzling and cinematic. Many women architects of her generation have been lost

her class, the first woman to do so. She landed a job as a project designer with Minoru Yamasaki's firm in Detroit. Yamasaki, '34, who grew up in Seattle, was designing modernist buildings and developing an international reputation. His firm designed the World Trade Center in New York in the early 1960s and the Pacific Science Center in Seattle in 1962. A 2017 biography of him describes Zarina as "per-

spring 1970, bringing five students to study the urban and environmental aspects of the city. Among them were Ed Weinstein, '71 – who now claims dozens of projects throughout the Northwest – and Holl, the internationally known, New York-based architect. Holl was just two years into his studies at the UW and debating whether to continue with architecture. "I wanted to drop out and be a

"didactic dinners"—started with scouring the markets for locally raised food and flowers and included setting the table and serving an array of appetizers and cocktails to the guests who were often a who's who of Roman society. "And you were expected to make polite conversation," says Kari Kimura, '90, who today has an architecture practice with her husband Shaun Roth, '90, in Hawaii. "Astra Zarina took a

City," he recalls. Nonetheless, he was treated to a mind-bending evening. In addition to introducing him to architect and designer Michael Graves, Zarina shared her experience as a Rome Prize fellow. She described how it opened up her frame of reference for architecture and made her question her own assumptions as well as what she had been taught at MIT and the UW.

(To be continued)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

***

Lolita Tomsone saņem Vācijas ordeni

Žaņa Lipkes memoriāla direktore un sabiedriskā aktīvistē Lolita Tomsone saņēmusi ordeņa «Par nopelniem» Nopelnu krustu ar lenti. Tomsone tika apbalvota saistībā ar 75. gada dienu kopš kara beigām par viņas izcilo ieguldījumu sabiedrības labā.

Lolita Tomsone un Dāvids Bartelss

Vēstniecības pagaidu pilnvarotais lietvedis Dāvids Bartelss 30. septembrī svinīgā ceremonijā pasniedza ordeni Vācijas vēstniecības rezidencē. Sarīkojumā piedalījās gan Lolitas Tomsones ģimenes locekļi un līdzgaitnieki, gan arī Latvijas pilsoniskās sabiedrības, ebreju kopienas, kā arī mediju un politikas pārstāvji.

Tika īpaši izcelts Lolitas Tomsones devums atmiņu kultūras attīstībā Latvijā. Viņa pirmo reizi kopš 1991. gada Latvijā radījusi jaunu, aptverošu pieeju piemiņas iemūžināšanai un godināšanai, kas, pārsniedzot etniskās robežas, aptver visu pilsonisko sabiedrību un izmainījusi līdzšinējo Latvijā ierasto atmiņu kultūru. Viņas 2016. gadā uzskatītā iniciatīva palīdzēja iedibināt Rumbulas slaktiņa (1941) kopīgās piemiņas tradīciju pie Brīvības pieminekļa. Kā Žaņa Lipkes memoriāla direktore viņa pievērs lielu uzmanību izglītības aspektam, lai īpaši uzrunātu jauniešus un memoriālam dotu iespēju darboties ne tikai kā mūzejam, bet arī kļūst par sarunu telpu, kurā tiek izvērtēti arī sociālās atstumtības riski modernajā sabiedrībā. Bez tam Lolita Tomsone ir arī Latvijas pilsoniskās sabiedrības ikona, kas pazīstama arī kā sieviešu tiesību aktīvistē.

***

Valsts prezidents Egils Levits

5. oktobrī Rīgas pilī tikās ar V. E. Igaunijas Republikas ārlietu ministru Urmasu Reinsalu (*H. E. Mr Urmas Reinsalu*), kurš ieradīs oficiālā vizītē Latvijā uz divpusējām sarunām, kā arī lai piedalītos ikgadējā Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministriju Valodu balvas pasniegšanā. Sarunā abas puses bija vienprātīgas, ka gan divpusējās attiecības, gan visu triju Baltijas valstu sadarbība un reģionālās saites ar Somiju cīņa ar vīrusu ir padarījuši vēl ciešākas. Valsts prezidents un U. Reinsalu apspriedās par to, kā arī turpmāk ir jāmeklē veidi, ka maksimāli atvieglot triju Baltijas valstu ekonomisko sadarbību un tūrisma pandēmijas apstākļos. “Mūsu divpusējās attiecības ir izcilas, un šī pandēmija

tās tikai vēl tuvinājusi,” sacīja U. Reinsalu. “Mūsu ciešā sadarbība starp trijām Baltijas valstīm ir īpaša vērtība, ko apzinās arī mūsu sabiedrības, un tas mums dod stingrus pamatus turpmākiem sakariem,” sacīja Valsts prezidents.

***

Par Rīgas mēru ievēlēts Mārtiņš Staķis

2. oktobrī Rīgas domes jaunā sasaukuma pirmajā sēdē par galvaspilsētas domes priekšsēdi tika ievēlēts Mārtiņš Staķis (APP). Par Staķi Rīgas mēra amatā nobalsoja 46 deputāti, pret bija 11, bet neviens atturējās. Staķa ievēlēšanu šajā amatā atbalstīja arī daļa opozīcijas, nevis tikai koalīcijas partneri. Saskaņā ar Centrālās vēlēšanu komisijas datiem, Rīgas domes ārkārtas vēlēšanās no APP ievēlēti 18 deputāti, no *Saskaņas* – 12, no *JV* – desmit, no *NA/LRA* – septiņi, no *Gods kalpot Rīgai* – pieci, bet no Latvijas krievu savienības un JKP – pa četriem deputātiem. Staķis ir 11. galvaspilsētas mērs kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas 1990. gadā. Jaunajā koalīcijā darbosies *Attīstībai/Par/Progresīvie* (APP), *Jaunā vienotība* (JV), *Nacionālā apvienība/Latvijas Reģionu apvienība* (NA/LRA) un *Jaunā konservatīvā partija* (JKP) jeb kopumā septiņas dažādas partijas no četriem vēlēšanu sarakstiem.

Rīgas dome ievēlēja trīs domes priekšsēdētājus, šajos amatos apstiprinot Vilni Ķirsi (JV), Lindu Ozolu (JKP) un Edvardu Smiltēnu (NA/LRA). Par visu trīs kandidātu ievēlēšanu nobalsoja 37 deputāti. Pret Smiltēnu un Ozolu ievēlēšanu nobalsoja 16 deputāti, bet pret Ķirša ievēlēšanu balsoja 20 deputāti. Ķirsis Rīgas domē būs atbildīgs par satiksmes problēmu novēršanu un infrastruktūras sakārtošanu, Smiltēns – par sadarbību ar Pārvaldības principu ieviešanu.

“Mārtiņš Staķis ir izcils materiāls, ar ko strādāt,” teikuši vēlēšanu kampaņas rīkotāji, kuriem “Attīstībai/Par” uzticēja no līdz tam neievērota politika izveidot nākamo Rīgas domes priekšsēdi. Tēla veidotājiem darbs gāja no rokām, jo mēra kandidātam bija daudzi nepieciešamie dotumi – viņš nepiespīti komunicēja un spēja saprasties ar dažādu aprindu cilvēkiem, labi izskatījās un sirsnīgi smaidīja, nāca no muzikālas četru bērnu ģimenes. Līdz ieiešanai politikā Mārtiņš Staķis bijis veiksmīgs uzņēmējs, kurš dzīvē jau kaut ko ir sasniegjis, ar skolas biedri Ilzi Paideri-Staķi izveidojis arī laimīgu ģimeni, kurā aug divi dēli.

***

Jānis Mažeiks piedalās Eiropas Savienības politisko direktoru sanāksmē

1. un 2. oktobrī Hamburgā, Vācijā, Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks-politiskais direktors Jānis Mažeiks piedalījās Vācijas prezidentūras Eiropas Savienības (ES) Padomē rīkotajā politisko direktoru neformālajā sanāksmē.

Jānis Mažeiks

Politiskie direktori pārrunāja aktuālos ES ārpolitikas jautājumus, kā arī *Covid-19* pandēmijas ietekmi uz ārpolitiku. Attālināti tīkoti ar ASV Valsts departamenta valsts sekretāra vietnieku politiskajos jautājumos Deividu Heilu (*David Hale*), tika pārrunātas arī ES un ASV attiecības. Sarunā J. Mažeiks uzsvēra, ka ES un ASV ir izdevies saglabāt vienotu nostāju svarīgākajos jautājumos, piemēram, attiecībā uz notikumiem tuvējā reģionā, sevišķi – situāciju Baltkrievijā un Ukrainā. Politiskie direktori pārrunāja arī situāciju citos ES reģionos, kā arī ES ārpolitikas kopīgās problēmas.

***

Saeima 1. oktobrī, pieņēma paziņojumu

par Baltkrievijas prezidenta mandāta legimititāti, kurā neatzīt Aleksandru Lukašenko par legītimu Baltkrievijas prezidentu. Paziņojumā vēlreiz uzsvērts, ka šā gada 9. augustā notikušās Baltkrievijas prezidenta vēlēšanas nebija nedz brīvas, nedz godīgas, ka Latvija neatzīst Baltkrievijas varas iestāžu publiskotās vēlēšanu rezultātus un ka uz tiem balstītais mandāts nav uzskatāms par demokrātiski iegūtu un legītimu. Paziņojums tapis, reaģējot uz 23. septembrī Minskā notikušo A. Lukašenko kā Baltkrievijas prezidenta inaugurācijas ceremoniju, kas līdz pēdējam brīdim tikusi turēta noslēpumā, un, kuŗas laikā Lukašenko deva amata zvērestu sestajam pilnvaru termiņam, tā arvien padziļinot Baltkrievijas politisko krīzi.

***

Virza tālāk likumprojektu latviešu vēsturisko zemju izpētei un saglabāšanai

Saeima 1. oktobrī, nolēma nodot izskatīšanai parlamenta Administratīvi teritoriālās reformas komisijā Valsts prezidenta Egila Levita izstrādāto Latviešu vēsturisko zemju likumu. Tā mērķis ir uzturēt un stiprināt dažādas lokālās kultūras vērtības vēsturiskajās zemēs un prasīt arī praktisku atbalstu to izpētei. Levits uzmanību kultūrvēsturisko zemju jautājumam pievērsa administratīvi teritoriālās reformas likumprojekta izstrādes laikā. Reformas tapšanas laikā

neesot pietiekami ņemta vērā valsts iedzīvotāju kultūrvēsturiskā identitāte un piederības sajūta.

***

Ar Baltijas Asamblejas (BA) balvu zinātnē šogad apbalvos fiziķi Robertu Eglīti, 2. oktobrī lēmusi starptautiska žūrija, daļēji attālinātā sēdē vērtējot BA balvas kandidātus. Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis R. Eglīti apbalvos par pētījumu ciklu “Teorētiski aprēķini jauniem materiāliem enerģijas iegūšanai un uzglabāšanai”.

BA balvu literatūrā piešķirs prozistei, dzejniecei un esejistei **Birutei Jonuškaitei** (*Birutē Jonuškaitei*) par romānu cikliem “Maranta” un “Maestro” – gariem, sazarotiem stāstiem, kuŗi izceļas ar vairāku sīzetu savijumu, smalki izstrādātiem tēliem, klasiķiem raksturīgu daudzpusību, piesaītinājumu un valodas augsto lidojumu, ko apliecina arī autores apjomīgā sarunu grāmata “Laikas ir likimai” (“Laiks un likteņi”).

Savukārt balvu mākslā saņems režisori **Kristīne Briede** un **Audrjus Stonis** (*Audrius Stonys*) par filmu *Bridges of Time* (“Laika tilti”), kuŗa kopproducēta Lietuvas, Latvijas un Igaunijas studijās un portretē mazāk zināmās poētiskās Baltijas jaunā viļņa kinodokumentālistu paaudzes. Katras balvas apjoms ir 5000 eiro, un tās pasniegs gadskārtējās BA sesijas ietvaros šī gada 5. novembrī.

***

Ziņas īsumā

• Uz vakanto Valsts policijas priekšnieka amatu virzīs Valsts policijas Kriminālizmeklēšanas pārvaldes priekšnieku Armandu Ruku, kuŗš nebija iepriekš publiski minēto trīs pretendentu vidū. Koalīcijas partneriem nav iebildumu pret šo kandidāturu.

Armands Ruks

Ruku minētajam amatam izraudzījies iekšlietu ministrs Sandis Ģirģens (KPV LV). Ruks nebija starp trim līdz šim publiski vērtētajiem kandidātiem uz Valsts policijas priekšnieka amatu.

• Latvijai un Francijai vieno ciešas saites, un abām valstīm ir svarīga stipra vienota Eiropa. **Latvija atbalsta Francijas virzītos Eiropas Savienības (ES) integrācijas centienus**, un mums ir svarīgi kopīgi aizstāvēt Eiropas vērtības, 30. septembrī, uzsvēra Saeimas deputāti, tīkoti ar Francijas parlamenta deputātu delegāciju.

• Ņemot vērā jaunāko epidemioloģisko informāciju par *Covid-19* lokālajiem uzliesmojumiem Kuldīgā un Daugavpilī, valdība 30. septembrī, nolēma noteikt **stingrākus Vīrusa piesardzības pasākumus abu pilsetu teritorijās**, informēja Ve-

selības ministrijā. Ierobežojumi pagaidām noteikti no 1. līdz 14. oktobrim. Latvijā 14 dienu kumulatīvais vīrusa saslimšanas gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju pēc Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (ECDC) aprēķinātajiem datiem **pirmo reizi ir pārsniedzis 23 gadījumu robežu**. Līdz šim augstākais pēdējo divu nedēļu saslimstības ar *Covid-19* kumulatīvais rādītājs uz 100 000 iedzīvotāju Latvijā tika novērots 6. aprīlī, kad tas bija 20,52 gadījumi.

• 29. septembrī konservatīvie, kas darbojas 13. Saeimas deputātu grupā sadarbības veicināšanai ar Dienvidkorejas parlamentu, aizvadīja tikšanos ar **Dienvidkorejas vēstnieku Latvijā V.E. Songdžinu Hanu** (Seong-Jin Han), konsuli Sohi Kimu (Sohee Kim) un pirmo sekretāru Senghunu Li (Seung-hun Lee). Krišjānis Feldmans: “Pārrunājām mūsu valstu reģionālās aktualitātes, kā arī iespējas stiprināt Latvijas un Dienvidkorejas bilaterālās attiecības.”

• Lai sekmētu attīstības traucējumu un iespējamu speciālo vajadzību savlaicīgu atpazīšanu, **valsts visiem bērniem vecumā no pusotra līdz trīs gadiem nodrošinās agrīnu attīstības izvērtējumu**. To paredz grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā, kas 1. oktobrī, Saeimā pieņemti trešajā – galīgajā – lasījumā. Minētā likuma norma būs spēkā no 2021. gada 1. jūlija.

• Septembrī turpinājās sarukt vēlēšanu atbalsts partijām, bet lielāko popularitātes pieaugumu piedzīvojusi *Jaunā konservatīvā partija* un partija *Progresīvie*, atsaucoties uz socioloģisko pētījumu centra SKDS veikto aptauju, vēsta Latvijas Televīzija.

• **Saeimas deputāts Aldis Gobzems** savā *Twitter* kontā aicinājis sabiedrību nebūt vienaldzīgai un ziedot naudu Raimondam Paulam, jo, pirms vairākiem gadiem, „Krājbankai” bankrotējot, to zaudēja. Maestro saūstis, jo viņš nav lūdzis un nelūdz naudu sabiedrībai. Pauls aicina cilvēkus neuzķerties uz provokācijām un populistiskiem izteicieniem.

***

Kāds bijis septembris?

Pagājušā mēneša vidējā gaisa temperatūra Latvijā bija +14,4 grādi jeb 2,7 grādi virs normas, liecina Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra apkopotā informācija.

Šā gada septembris kļuva par trešo siltāko kopš novērojumu sākuma 1924. gadā. Vissiltākais rudens pirmais mēnesis bija 1934. gadā, tā vidējā temperatūra sasniedza +15,2 grādus, savukārt otrais siltākais septembris ar vidējo temperatūru +14,6 grādi bija 2018. gadā. Septembra vidējās gaisa temperatūras novirze no normas šogad bija no diviem grādiem Kolkā līdz 3,3 grādiem Saulkrastu apkaimē. Pagājušajā mēnesī, sākot ar 15. datumu, valstī kopumā tika pārspēti 66 diennakts maksimālās gaisa temperatūras rekordi.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Mēneša maksimālā gaisa temperatūra Latvijā bija +27,4 grādi 16. septembrī Bauskā, bet viszemāk – līdz -0,2 grādiem – termometra stabiņš noslidēja 20. septembra saullēktā Stendē. Vidējais nokrišņu daudzums Latvijā septembrī bija 50 milimetri jeb 75% no mēneša normas. Visvairāk nokrišņu – 81,5 milimetri – bija Ainažos, bet vismazāk lija Jelgavas pusē, kur nokrišņu summa nepārsniedza 26 milimetrus. Gan daudzviet Zemgalē un Latgalē, gan Talsu pusē un Rīgā nokrišņu daudzums septembrī bija tikai aptuveni puse no normas. Vidējais relatīvais gaisa mitrums Latvijā septembrī bija 82% – no 77% Rīgā līdz 85% Alūksnē, Kolkā un Madonā. Visstiprākais vējš pūta 17. septembrī, kad ziemeļrietumu vēja ātrums brāzmās Rīgā un citviet piekrastē sasniedza 23-26 metrus sekundē. No 2020. gada pirmajiem deviņiem mēnešiem tikai trijos – aprīlī, maijā un jūlijā – gaisa temperatūra valstī bija zem normas jeb 1981. – 2010. gada vidējās temperatūras. Šā gada vidējā gaisa temperatūra Latvijā pagaidām ir augstāka novērojumu vēsturē.

***

Eliza Kalva studē Nīderlandē

Šovasar Eliza Kalva absolvēja 12. klasi Salaspils 1. vidusskolā un nu uzsākusi mācības universitātē Nīderlandē. Kopš 11. klases Eliza ir aktīva jaunie, kas daudz iesaistās ar Eiropas Savienību saistītos pasākumos.

Foto no Elizas Kalvas personiskā arhīva

Mācoties 12. klasē, Eliza aktīvi domāja par turpmākajām mācībām universitātē. Ārkārtas situācijas laikā atrodoties savā istabā, pievērsties mācībām un ilgstoši koncentrēties ir sarežģīti. “Saprātu, ka tas vispār nav domāts man. Es nevaru nosēdēt vienā vietā piecas stundas. Sākumā likās, ka būs vienkāršāk, jo es pati varu plānot savu laiku. Mēs mācījāmies teoriju, nebija praktisko uzdevumu. Motivācija pazuda zibenīgi,” sacīja Eliza Eksāmenu norise gan jaunie nesatrauca, jo jau pirms tiem viņa bija saņēmusi ziņu, ka uzņemta iecerētajā universitātē. Viņai ir svarīgi būt informētai, zinošai un nemitīgi strādāt pie savas pašizveiksmes. Eliza lasa no četrpadsmit gadu vecuma un cer reiz uzrakstīt savu grāmatu.

Mācību process tiek organizēts lielākoties attālināti, tomēr reizi nedēļā Eliza mēro 35 minūšu gājieni līdz universitātei, lai klausītos klātienē lekcijas. Universitātes biedri sadalīti vairākās mazākās grupiņās, un viņiem ir iespēja tikt universitātes telpās arī citās dienās, lai

pildītu uzdevumus, tomēr zināma piesardzība ir jūtama. “Man liekas, ka neiegūstu tik daudz, kā es vēlos. Es nesatieku tik daudz cilvēkus, izpaliek komunikācija. Mana diena paiet pie datora – mācoties un lasot,” saka Eliza, tomēr viņa cer, ka tas mainīsies, kamēr viņa studēs.

***

Baumaņu Kārļa 185. šūpuļa svētkus

un mūsu valsts himnas 100. gadadienu Limbažu novads gatavojās atzīmēt jau ziedoni. Pandēmija iecerētajam pārvilkta neko rektu svētku. Tagad, kad rudens kokos jau sametis krāsainus triepienus, – Latvijas Nacionālais kultūras centrs (LNKC) un novada pašvaldība paziņoja: Svētkiem tomēr būs būt!

Klātesošos sveic Sarmīte Pāvilēna, LNKC Nematerialās kultūras mantojuma nodaļas vadītāja// Foto: Anita Mellupa

Jau no 1995. gada ik pa pieciem gadiem Limbažu novadā tiek svinēti svētki mūsu himnas tēvam. Ar laiku tika pieņemts lēmums, ka sirsniņā svētkiem notiks tieši Viļķenē, tālāk prom no pilsētas steigas. Ši ir jau ceturta reize, tātad tradīcija 20 gadu garumā. (No laikraksta *Latvietis*)

***

Fotonegātīvu krājums

Nacionālajā vēstures muzejā

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja (LNV) fotonegātīvu krājuma daļa ir iekļauta UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistrā. Tā ir viena no lielākajām un izmantotākajām muzeja kolekcijām. Fotonegātīvi var kļūt par iedvesmu arī jauniem mākslas darbiem. LNV fotonegātīvu krājumā kopumā ir vairāk nekā 140 tūkstošvienību – fotouzņēmumi, kuŗi aptver laika periodu no 19. gadsimta otrās puses līdz pat 21. gadsimtam, kad savu uzvaras gājieni sāka digitālā fotografija. Uzņēmumu spektrs ir plašs – gan lauku ļaudis, gan pilsētu un muižu iedzīvotāji. Krājuma attēlus toreiz bieži pasūtīja gan lauku ļaudis, gan pilsētu un muižu iedzīvotāji, tāpat arī preses izdevumi, grāmatu izdevēji, kā arī kultūras un izglītības iestādes.

***

Jērgs Vidmanis mūzicēs kopā ar Sinfonietta Riga

Rudens kamerģitāras festivāla programmā 9. oktobrī Lieļajā gildē uzstāsies vācu klarne-

Jērgs Vidmanis

tists, komponists un diriģents Jērgs Vidmanis (*Jörg Widmann*).

Kopā ar *Sinfonietta Riga* mūziķiem Vidmanis atskaņos trīs monumentālus opus – šī gada jubilāra Ludviga van Bēthovena 7. simfoniju, Kārļa Marijas fon Vēbera Pirmo klarinetes koncertu un pēc diriģenta Marisa Jansona un Bavārijas Radio simfoniskā orķestra pasūtījuma tapušo – paša Vidmana komponēto koncertuvertīru *Con Brio*. Britu medijs *The Guardian* par mūziķi raksta: “Vidmana kā komponista un koncertējoša mākslinieka suģestējošā pievilcība sakņojas milzīgajā prieka devā, ko viņš pats iegulda savā darbā: aizrautīgas, dziļas mūzikalitātes sniegtā bauda, kas savij pagātnes artefaktus ar mūsdienu klasisko mūziku un iezīmē skaņu valodai nākotnes perspektīvu.”

***

Vitulu fonda sadarbība ar Rīgas Stradiņa universitāti sekmē 500 jauniešu ceļu uz izglītību

VITOLU FONDS

Pateicoties vairāk nekā 200 ziedotājiem, ir iespēja piešķirt stipendijas jauniešiem visās Latvijas augstskolās. Astonpadsmit gadu laikā esam izveidojuši izcilu sadarbību ar Rīgas Stradiņa universitāti, Rīgas Tehnisko universitāti, Latvijas Universitāti, Valmieras Augstskolu, Latvijas Mākslas akadēmiju, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas Akadēmiju, Latvijas Lauksaimniecības universitāti, Rīgas Ekonomikas augstskolu, Ventspils Augstskolu, Daugavpils Universitāti un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju, u.c. Kopā izskoloti vairāk nekā 3700 jaunieši.

Rīgas Stradiņa universitātē (RSU) gadu no gada populārākā studiju izvēlē ir “Medicīna”. Konkurss uz budžeta vietām ir ļoti liels, bet jaunieši mērķtiecīgi gatavojas un papildus apmeklē RSU ievadkursus. Kopš fonda dibināšanas izskoloti vairāk nekā 320 mediķi. Daudzi absolventi šobrīd ir izcili ārsti, bet daļa no tiem vēl turpina studijas rezidentūrā. Bijušais stipendiāts, anesteziologs – reanimatologs Valdis Skotelis atzīst: “Nebija šaubu – ir jāsniedz dokumenti RSU, jo iegūtā izglītība šajā augstskolā ir izcilā līmenī. Viļņa Viktora-Šveics piemiņas stipendiju saņēmu visus sešus studiju gadus un tā bija arī mana smagā darba veiksmes atlēģa.” Valdis Skotelis ne tikai darbojas brīvprātīgi, apmācot citus kolēģus, bet arī ziedojis savus matu vēžu slimniekiem. Fondā šādu veiksmes stāstu ir daudz.

***

2020. gada balvu Rīgas arhitektūrā saņem Hanzas perons

5. oktobrī, Pasaules arhitektūras dienā, piecpadsmito reizi pasniegta Gada balva Rīgas arhitektūrā. Šogad tā “Par inovatīvu pieeju un izsmalcinātiem

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

LATVIJA. 2. oktobrī tiešsaistē uzsākās jauns Latvijas-Uzbekistānas projekts augstākās izglītības jomā. Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU) sadarbībā ar Samarkandas Veterināro institūtu un Taškentas Valsts Ekonomikas universitāti atklāja dubultā diploma studijas trijās bakalaura un maģistra LLU programmās pārtikas zinātnes un informācijas tehnoloģiju jomās. Svinīgajā 2020./2021. studiju gada atklāšanā, uzbeku studentus ar uzrunām sveica LR Izglītības un zinātnes ministre I. Šuplinska, Uzbekistānas Valsts Veterināras Komitejas priekšsēža pirmais vietnieks Š. Jabarovs, Uzbekistānas vēstnieks Latvijā K. Sultanovs, augstskolu vadītāji un LR Zemkopības ministrijas pārstāvji.

SOMIJA. Latvijas vēstniecība Helsinkos valsts Simtgades publiskās diplomātijas programmā rīkoja Eiropas Valodu dienai veltītus pasākumus, kuŗu centrā bija libiešu valoda un kultūra. Tēles bibliotēkā dzejnieks, Latvijas Universitātes Libiešu institūta vadītājs Valts Ernštreits stāstīja par somugru ceļu uz Ziemeļiem caur Latvijas teritoriju. Libieši pirmo reizi pieminēti 11. gs. chronikā, libiešu klātbūtne atstājusi pēdas latviešu valodā, tradīcijās un vietvārdos. V. Ernštreits atzina, ka šodien jājautā nevis, kāpēc libieši ir izmiruši vai skaitliski tik ievērojami samazinājušies, bet gan – kā viņi ir izdzīvojuši kopš 13. gadsimta, saglabājot savu valodu un tradīcijas? Šodien sevi par libiešiem uzskata 250 Latvijas iedzīvotāji. Libiešiem no 1923. gada ir savs karogs, ir arī sava himna, kuŗai kopīga melodija ar Somijas un Igaunijas himnu. V. Ernštreits norādīja, ka nācijai svarīgas ir ne tikai saknes un tradīcijas, bet arī tas, kā tā transformējas nākotnē. Nācija mirst tad, kad tā vairs nevēlas nākotni, bet libieši ir ļoti aktīvi, libiešu identitāte ir ļoti stipra un viņi lepojas ar savu izcelsmi.

BALTKRIEVIJA. Minskā akreditēto ES, Japānas, Šveices, Apvienotās Karalistes un ASV diplomātisko misiju vadītāji un pārstāvji snieguši paziņojumu: „Šodien ir Starptautiskā nevardarbības diena. To atzīmē ANO ik gadu 2. oktobrī, Mahatmas Gandija dzimšanas dienā. Nevardarbība ir veids, kā apkarot vardarbību bez vardarbības – ar apņēmību, solidaritāti, radošumu, izglītību, sarunām un miermīlīgu rīcību. Pēdējos četrarpus mēnešus mēs esam bijuši liecinieki tam, kā Baltkrievijas iedzīvotāji izdzīvo nevardarbības principu savās prasībās ievērot savas pamata pilsoniskās un politiskās tiesības, cerot, ka viņu valstī noteicošais būs likums. Tāpēc mēs viņus apbrīnojam un izmantojam šo iespēju, lai aicinātu ikvienu varas pārstāvi Baltkrievijā sekot šim piemēram. Mārtiņa Lutera Kinga vārdiem runājot, “Nevardarbība tiecas sakaut netaisnību, nevis cilvēkus.” Tas ir vienīgais ceļš uz drošu, brīvu un pārtikušu Baltkrievijas nākotni.”

KAZACHSTĀNA.

30. septembrī Eiropas Savienības klimata diplomātijas projekta #EU4GreenKZ ietvaros Latvijas vēstniecības Kazachstānā pārstāvji piedalījās koku stādīšanas pasākumā. #EU4GreenKZ projekta mērķis ir veicināt “zaļo domāšanu”, ilgtspējīgu attīstību un stiprināt Eiropas Savienības un Kazachstānas sadarbību vides aizsardzības jomā. Kopā pasākumā, kas norisinājās 2017. gada EKSP parka teritorijā, tika iestādīti 27 koki, simbolizējot katras Eiropas Savienības dalībvalsts ieguldījumu minētā projekta ietvaros. Latviju, ar ozola stādīšanu, šajā pasākumā pārstāvēja – vēstniecības pagaidu pilnvarotais lietvedis Dainis Freimanis un vēstniecības otrs sekretārs Renārs Vilde.

architektūras risinājumiem, pārveidojot industriālo mantojumu par jaunu kultūras vietu Rīgā” piešķirta “Hanzas peronam”...

Hanzas perons

...un tā autoriem: arhitektiem Reinim Liepiņam, Ilzei Liepiņai, Ievai Landmanei, Ievai Lejai, Aināram Plankājam, Mārtiņam Ostaņēvičam, Jurgim Prikulim, Ģirtam Kūlam. Papildus gada balvai, Rīgas pilsētas arhitekta birojs piešķīra 14 atzinības par izcilību atsevišķu objektu arhitektūrā.

***

Modernismam Latvijā veltīta jaunā kolekcijas monēta

6. oktobrī, klajā nākusi jauna sudraba kolekcijas monēta “Modernisms Latvijā. 20. gs. 60.

gadi”, informēja Latvijas Banka. Jaunā kolekcijas monēta veltīta mākslai Latvijā 20. gadsimta 60. gados – laikā, ko saistībā ar politiskajām norisēm dēvē par atksni.

Šim laikam ikdienas dzīvē bija raksturīgas lielākas brīvības un labklājības cerības, un arī kultūrā un mākslā pavērās relatīva apvērsuma iespēja.

Lai atspoguļotu šim laikam raksturīgo, monētā izmantoti grafiskie elementi no dažu tā laika nozīmīgu autoru – arhitektes Martas Zigrīdas Staņas un mākslinieku Zinas Ulstes, Gunāra Kirkes un Ulda Razuma – darbiem. Šis grafisko izteiksmes līdzekļu kopums ir liecinājums par modernisma stilistikas vienojošo fenomenu.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Daudzi baltkrievi joprojām mēdz saukt sevi par litviniem. Tas tāpēc, ka tagadējā Lietuva un tagadējā Baltkrievija no 14. gadsimta līdz 18. gadsimta beigām ģeopolitiski bija "saplūdušas" vienā kopīgā "ietvarā" – Lietuvas lielkņazistē ar centru Viļņā, un starp lietuviešu un baltkrievu apdzīvotajām teritorijām nebija nekādas šķirtnes. Gandrīz pieci vienkopus nodzīvoti gadsimti tagad liek baltkrieviem sevi apzināt par kādas spēcīgas valsts mantiniekiem, pretstatā lielkrieviem, kuri vēsturiski jūt saikni ar, teiksim tā, "Maskaviju".

1569. gadā tika noslēgta t.s.

Lubļinas ūnija: Lietuvas lielkņaziste apvienojās ar Polijas karalisti vienā federālā kopvalstī – "Rzecz Pospolita". Tā izveidojās – mūsdienu mērogā – īsta lielvalsts, kam bija liels svars Eiropā. Krievijas juku laikā – 1612. gadā poļu kaņupulki uz neilgu laiku ieņēma Maskavu, un starp šiem iekarotājiem droši vien bija arī lietuviešu un baltkrievu kaņavīri.

Interesanta īslaicīga epizode: Sarkanarmija 1919. gadā no februāra līdz jūlijam bija ieņēmusi nelielu teritoriju ap Viļņu un tur proklamēja "Lietuviešu-baltkrievu padomju republiku – Litbel".

Par, teiksim, protobaltkrieviem varētu uzskatīt austrumslāvu cilti – krivičus, kas apdzīvoja teritoriju abpus Daugavai – ap tagadējo Vitebsku un Polocku. No šīs – kriviču cilts nosaukuma cēlies latviešu vārds "krivi". Arī vēstures ironija.

Krivičiem bija šis tas kopīgs ar baltiem – piemēram, vasaras saulgriežu svētišana.

Kriviči laiku griežos pārtapa par litviniem, un vēl 19. gadsimtā uz jautājumu, kas viņi ir, ļaudis atbildēja: "Tuteišīje", t. i. šejieni. Baltkrievu nacionālā atmoda sākās 19. un 20. gadsimtu mijā, un te būtu cildināms

Lietuvieši, litvini, litvaki

"baltkrievu Rainis" – Janka Kupala (istā vārdā Ivans Lucevičs, 1882 - 1942). Īsi pēc 1905. gada revolūcijas viņa dzejolis "Un kas tad iet" (nosaukumu "Baltkrievi" cariskā cenzūra aizliedza) kļuva par baltkrievu nācijas pašapziņas deklarāciju. Pēc boļševiku apvērsuma Kupalu sāka tirdīt čeka, apsūdzot nacionālismā, 1930. gadā viņš mēģināja izdarīt pašnāvību, un tikai pēc tam, kad viņš samocīts nāca klajā ar "grēksūdzi", viņam lika mieru. Taču... 1942. gada 26. jūnijā Maskavas viesnīcā "Moskva" viņš kāpņu telpā nokrita no 10. uz 9. stāvu un uz vietas bija beigts.

Varbūt viņu kāds pagrūda?

Pie reizes: Rainis bija dedzīgs Latgales baltkrievu aizstāvis. Par to liecina viņa runas Saeimā.

Vārdu sakot, te mums ir lietuvieši, litvini – un te mums ir arī litvaki: tā vēl tagad dēvē ebrejus, kuri pirms holokausta mita Lietuvā un Baltkrievijā vai cēlušies no tiem, lai kur viņi tagad dzīvotu, – Izraēlā, ASV, Dienvidāfrikā. No tēva puses mani senči mita Pumpjanu (*Pumpenai*) miestā Lietuvas ziemeļos, no mātes puses – Šaki (*Šakiai*) miestā "pie prūšu robežām". Tātad es, Rīgā dzimušais, nosacīti arī esmu litvaks?

KĀRLIS
STREIPS

Piektdien, 2. oktobrī pirmoreiz plenārsēdē tikās jaunievēlētā Rīgas dome. Pēc 29. augusta ārkārtas vēlēšanu procesā iestājās pauze, jo atsevišķas partijas pārsūdzēja rezultātus iecirkņos, kur biļetenu aplokšnes nebija apzīmogotas vai bija apzīmogotas nepareizā veidā. Centrālā vēlēšanu komisija konstatēja, ka runa bija par cilvēcisku kļūdu, vismaz daļēji tāpēc, ka koronavīrusa pandēmijas apstākļos daudzi kādreizējie iecirkņu darbinieki šogad atteicās no dalības, un ne visi, kuri stājās viņu vietā, saņēma pilnīgu apmācību. Vienādi vai otrādi, CVK visām sūdzībām pateica – nē. Partijas vērsās Administratīvajā tiesā, kurā arī pateica nē, un tā nu oktobra sākumā dome varēja ķerties pie darba. Pirmajā darba dienā deputāti ievēlēja pilsētas galvu. Tas ir Mārtiņš Staķis, ievēlēts no apvienības *Attīstībai Par/Progresīvie* saraksta. Viņš nācis no kustības *Par* gala un, pirms kļūt par kandidātu pašvaldību vēlēšanās, no A/P saraksta tika ievēlēts Saeimā. Pirmajās dienās pēc vēlēšanām, kurās A/P/P saņēma 26,14% balsu un 18 mandātus domē, Staķa kungs pieticīgi bilda, ja reiz patlaban Rīgā ir finanču problēmas, tad, iespējams, pašvaldības galva varētu iztikt ar tikai vienu vietnieku, nevis diviem, kā tas bija iepriekšējā domes sasaukumā. Taču Staķa kunga vadītajā koalīcijā ir politiski no četriem sarakstiem un sešām dažādām partijām, un politisku sarunu loģika noveda pie situācijas, kur galu galā vietnieku jaunajā domē būs nevis viens vai divi, bet gan veseli trīs – Vilnis Ķirsis no *Jaunās Vienotības*, Linda Ozola no *Jaunās Konservatīvās partijas* un Eduards Smiltēns no *Nacionālās Apvienības* un Latvijas Reģionu apvienības kopsaraksta. Ķirša kungs pašvaldībā būs atbildīgs par satiksmes un infrastruktūras

jautājumiem, Smiltēna kungs – par sadarbību ar Pierīgas pašvaldībām, bet Ozolas kundze – par korupcijas un labas pārvaldības principu jautājumiem. Komentāru rakstīju svētdien, 4. oktobrī. Nākamajā rītā domnieki plānoja ķerties klāt pie komisiju veidošanas, bilstot, ka to sastāvs jau brīvdienās bija zināms.

Pie komentāra pievienotajā fotografijā ir redzama pirmā Rīgas domes plenārsēde. Pirms runāt tālāk par to, kas pašvaldībai nākamās piecas gados darāms, konstatēsim, ka gandrīz nevienam minētajā fotografijā nav sejas maskas, un sociāla distancēšanās te absolūti nav redzama. Domes sēde bija dienu pēc Saeimas plenārsēdes, kurā atkal notika attālinātos apstākļos, jo pagājušajā nedēļā piepeši bija visai straujš pieaugums Covid-19 inficēto skaitā – 29. septembrī uzreiz 95 jauni saslimšanas gadījumi, kas bija lielāks skaits nekā jebkurā brīdī kopš pandēmijas sākuma. Nākamajā dienā – 44, arīdzan augstāk nekā ierasts, nākamajā dienā – 77 un vēl nākamajā dienā – 74 jaunas infekcijas. Saeimas sēdē opozīcijas deputāti vaimanāja, ka attālināta sēde esot nekonstitucionāla un rikota tikai tāpēc, ka pozīcijas deputāti negribot kolēģas no opozīcijas redzēt tribīnē. Saeimas spikerei Inārai Mūrniecei nācās vairākkārt atgādināt, ka nesen iznāca grāmata par Satversmi, kurās autori bija plaši atzīti valststiesību speciālisti, un cita starpā grāmatā atzīts, ka attālinātas sēdes nav nekonstitucionālas. Nūdien, Satversmē par tēmu ir rakstīts šādi: "Saeima savas sēdes notur Rīgā, un tikai ārkārtas apstākļu dēļ tās var sanākt citā vietā." Covid-19 pandēmija noteikti ir "ārkārtas apstākļi," un opozīcijas vaimanāšana līdz ar to bija pilnīgi nevietā. Taču, ja reiz nacionālais parlaments sēdi veic attālināti, kā

saprast Rīgas domes pulcēšanos klātienē un, cik var spriest, bez īpašas epidemioloģisku ieteikumu ievērošanas? Piepeši lielākais identificēto infekciju skaits šķiet esam tāpēc, ka Slimību profilakses un kontroles centrs ir iemācījis konstatēt iespējamus uzliesmojumus un tad nekavējoties turp sūtīt speciālistus, kuri var testēt kritiskās personas, izolēt tās, kurās ir izolējamas, un līdz ar to uzliesmojumu apturēt pirms tas ir kļuvis nekontrolējams.

Rīgas pašvaldībā darāmā būs ļoti daudz, bet pirmoreiz pēc vairāk nekā desmit gadiem Rīgas pārvaldes sistēmu vairs nekontrolēs *Saskaņa* un tās Siāmas dvīnis *Gods kalpot Rīgai*. Atgādināšu, ka 2017. gadā *Saskaņas* un GKR kopsaraksts saņēma 50,82% balsu un 32 mandātus Rīgas domē. Šis vairākums turpināja iepriekšējo gadu politiku, kurā opozīcija tika ignorēta pilnībā, par korupciju un sliktu pārvaldi neviens īpaši nedomāja, u.tml., bet tikai līdz brīdim, kad «zelta puisēns» Nils Ušakovs

tika atbrīvots no domes priekšsēdētāja amata. Viņš pats, kā zināms, aizmuka uz Eiropas Parlamentu Briselē, bet Rīgas pārvaldīšana pēc viņa aiziešanas gāja klupšus krišus. Ar laiku atbildīgajai ministrijai tas apņika tik tālu, ka tā Saeimā iesniedza un Saeima apstiprināja likumprojektu par visas Rīgas domes atlaišanu. Sākumā bija paredzēts, ka ārkārtas vēlēšanas būs aprīlī, tās pandēmijas dēļ nācās atlikt līdz augustam, un nu jaunā dome ir ievēlēta un ķerušies pie darba.

29. augusta vēlēšanās *Saskaņa* un GKR startēja atsevišķi. *Saskaņai* 16,91% balsu un 12 mandātu, GKR – 7,71% un piecas vietas pašvaldībā. Ļoti daudz mazāk nekā pirms četriem gadiem! Pēc pirmās plenārsēdes vairāki jaunievēlētie koalīcijas deputāti izbrīnīti internetā rakstīja, ka nu šie opozīcijā nonākušie deputāti ir sākuši bļautīties par infrastruktūras, satiksmes un citām problēmām un jautājuši, kāpēc dome par tām neko nav darījusi. Bija iemesls

izbrīnam – tie ir tie paši ļaudis, kuri iepriekšējo desmit gadu laikā šīs un daudzas citas lietas bija, saudzīgi izsakoties, atstājuši novārtā. Lielajā politikā un Saeimā *Saskaņa* tās dažādās permutācijās allaž ir bijusi opozīcijā, nu arī Rīgas pašvaldībā nāksies pierast pie krēslu deldēšanas opozīcijā. Ir iemesls domāt, ka Mārtiņa Staķa vadītā koalīcija pret opozīciju neizturēsies ar tikpat lielu vīzdegunību, kā tas bija iepriekš, kaut vai elementāras pieklājības dēļ. Koalīcijai Rīgas domē ir 39 no 60 mandātiem, par vienu vairāk nekā bija *Saskaņas centram* (mūsdienu *Saskaņas* priekštecei) un partijai LPP/LC (zināmā mērā *Gods kalpot Rīgai* priekštece) bija pēc 2009. gada pašvaldību vēlēšanām. Tad arī Nils Ušakovs kļuva par pilsētas mēru un sākās laika posms, kam tagad, jācer, jaunievēlētā dome pieliks treknu punktu.

Tāpat cerēsim, ka jaunā koalīcija bez vecajiem vēžiem izrādīsies pavisam veiksmīga.

Jauna slota

VALDA
LIEPIŅA

Atskatoties un raugoties "PBLA ir unikāla visas trimdas apvienība" uz priekšu

PBLA sanāksmes otro dienu ievadīja priekšsēde Kristīne Saulīte, uzsverot, ka jaunie apstākļi, ko izraisījis koronavīrusa pandēmija, radījuši iespēju plašāk sazināties ar tautiešiem visā pasaulē. Sanāksmes pirmās dienas norisi skatījušies ap 200 cilvēku no visas pasaules. Otrā dienā PBLA valdes locekļi (LNAK Kanadā, ALA ASV, DAKLA Dienvidamerikā un Karībās, ELA Eiropā, LAAJ Austrālijā un Jaunzēlandē un Krievijas Latviešu kongress) ziņoja par pēdējā gada darbību un par nākotnes redzējumu. Iezīmējās ļoti daudz līdzīgu vaibstu. Pandēmija ir radījusi vajadzību meklēt jaunus risinājumus ierastās darbības turpinājumam, kā arī iespēju meklēt jaunus sadarbības veidus.

Latviešu skolas lielākoties ātri sāka strādāt attālināti, izmantojot Zoom platformu. Vairākas skolas izmanto dažādus tālmācības resursus no Latvijas un Amerikas (piem. *tavaklase.lv* un *Classflow*), kā arī Latvijas/Igaunijas ražotu izglītības programmu *Homestudy*, kas radās Latvijā notikušajā *Hackathon* semināra ietvaros. Tādēļ viena no sanāksmes rezolūcijām ir aicinājums Latviešu valodas aģentūru paplašināt diasporas bērnu un jauniešu iespējas iesaistīties tālmācības programmā *ClassFlow*. Krievijā izmanto *Skype* latviešu valodas mācībām. Vairāki koļi un tautasdeju kopas arī izmanto Zoom saviem mēģinājumiem, un Brazīlijā koris to izmanto, šujot tautastērpus. Tieši šāda pieceja ir ļoti svarīga Austrālijā, kur LAAJ vēl cer, ka decembrī varēs rīkot 58. Kultūras dienas – šogad gan bez viesiem no Latvijas, bet gan, balstoties uz pašu spēkiem. Šobrīd iebraukt Austrālijā ir ļoti sarežģīti un biļete no

Londonas uz Sidneju, piemēram, maksā ap sešiem tūkstošiem eiro. Atšķirībā no citām veclaužu mītnēm, varam lepoties, ka Melburnas latviešu ciemā neviens nav miris no *covid-19*. Austrālijā, Eiropā, ASV, Kanadā sēru un svētku dienas veiksmīgi atzīmētas, izmantojot Zoom un jaunās tehnoloģijas.

Dezinformācijas atspēkošanas darbs visintensīvāk turpinās Kanadā (LNAK) un Amerikā (ALA), kur notiek sadarbība gan ar vietējām organizācijām un valsts iestādēm, kā arī lobējot vietējos politikus.

Izmantojot pandēmijas it kā izraisīto klusuma laiku, visas organizācijas ir aktīvi strādājušas pie savu arhīvu, dokumentu un mājaslapu sakārtošanas. Brazīlijā un Venecuēlā uzsāks pētniecības rakstu cikls, kur aprakstīs Brazīlijas kopienas ciņa ar siseņu uzlidojumu, kā arī ar spāņu gripu. Brazīlijas latviešu baptistu kopa atzīmējusi savu 130 gadu pastāvēšanu un Novaodesā pa posmiem ceļ Brazīlijas latviešu centru. Te der pieminēt, ka tieši Dienvidamerikas un Karību latviešu apvienībai (DAKLA) pēdējais gads bijis smags, jo novembrī Mūžībā devās ilggadējais vadītājs, diriģents un sabiedrības darbinieks Guntars Gedulis, bet savas goda konsules amatu atstāja Daina Gūtmane.

Eiropas un Amerikas latviešu apvienības (ELA un ALA) nākamgad atzīmēs savu 70 gadu pastāvēšanu. Abu organizāciju starpā pēdējā gadā izveidoju-

Kristīne Saulīte valdes sēdes atklāšanā

sies laba sadarbība. Tiesa, Eiropā tagad ierodas vairāk jaunu latviešu nekā Amerikā, taču dažviet ASV (piemēram, Atlantā) ir izveidojušas jaunas aktīvas tautiešu kopas. Pēdējos gados ALA ir vairāk pievērsusies ekonomiskai sadarbībai, kā arī turpina atbalstu Latvijai –, piemēram, datoru akcija, atbalstot Latvijas skolas. Eiropā ir izveidojusies jauniešu apvienība EJ!, ko atbalsta ELA.

Arī 3x3 turpinājis darbību visā pasaulē. Katrā valstī bijuši savi risinājumi – ģimenes semināri, referātu vakari, arī visa 3x3 norise tiešsaistē. Vienīgi Austrālijā 3x3 nenotika tiešsaistē – tur nometnei bija paredzēts notikt pirms pandēmijas "grūdienu". Taču bija citas problēmas – ugunsgrēku dēļ pēdējā brīdī nācās atcelt 3x3 nometni (dažiem cilvēkiem pat vēl esot ceļā), un tā notika Melburnas Latviešu namā.

Sanāksmes dalībnieki noklausījās Statūtu darba grupas un Latvijas Brīvības fonda ziņojumus, kā arī pieņēma rezolūcijas. Nākamā valdes sanāksme notiks 2021. gada 1. un 2. oktobrī.

(Turpināts no 1. lpp.)

Rezolūcijas

PBLA aicina savas dalīborganizācijas pateikties savu mītnu zemju politikas veidotājiem par līdzšinējo atbalstu Baltijas valstu drošībai un lūdz sabiedroto valstis turpināt atbalstīt un stiprināt NATO spēku klātbūtni Latvijā un reģionā.

PBLA pauž solidaritāti ar Baltkrievijas tautu, kas pieprasa brīvību, demokrātiju un viņu cilvēktiesību ievērošanu un tiesības pašiem izvēlēties savu likteni un atbalsta miermīlīgu varas pāreju iekļaujoša nacionālā dialoga rezultātā, pilnībā ievērojot Baltkrievijas tautas demokrātiskās tiesības un pamattiesības.

Ņemot vērā faktu, ka 2025. gadā Latvijai ir iespēja tikt ievēlētai par ANO Drošības padomes nepastāvīgo dalībvalsti, PBLA aicina diasporas organizācijas sadarbībā ar Latvijas Ārlietu ministriju laikus uzsākt informācijas darbu un aktīvu kampaņu savās mītnes zemēs, lai iegūtu nepieciešamās 129 balsis šī svarīgā ārpolitiskā mērķa sasniegšanai.

PBLA sveic jaunievēlēto Rīgas Domi un vēl panākumus darbā, sakārtojot Rīgas pilsētu, un ierosina Uzvaras laukumā Pārdaugavā uzstādīt skaidrojošas plāksnes par svešu varu iebrukumiem Latvijā un mūsu tautas upuriem, pieminot arī Staļina tīrīšanu rezultātā Padomju Krievijā iznīcinātos latviešus.

PBLA atzinīgi vērtē Diasporas likuma pieņemšanu, tomēr šī likuma īstenošanas gaitā aicina Latvijas valsts institūcijas uz ciešāku un aktīvāku sadarbību un dialogu ar diasporas organizācijām kopēju lēmumu pieņemšanā.

PBLA aicina Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju un Latviesu valodas aģentūru attīstīt iespēju plašākam diasporas bērnu un jauniešu lokam iesaistīties Latviešu Valodas aģentūras veidotajā tālmācības programmā *ClassFlow*.

PBLA aicina Latvijas Nacionālo arhīvu sadarbībā ar latviešu diasporas organizācijām saskaņot un publikot turpmākā darba prioritātes diasporas arhīvu apzināšanas, izpētes un saglabāšanas jomās, lai kopīgi, sistematiski un pārskatāmā veidā turpinātu vākt, uzglabāt, apkopot un digitalizēt diasporas arhīvu materiālus.

PBLA aicina Ārlietu ministriju un attiecīgās nozaru ministrijas kopā ar diasporas organizācijām īstenot informatīvu kampaņu diasporā, lai mudinātu plaši iegūt un izmantot e-ID/e-paraksta iespējas Latvijas pārvaldes pakalpojumu attālinātai saņemšanai un citu jautājumu kārtīšanai, tā arī atslogojot Latvijas konsulu dienestu darbu būtiskiem uzdevumiem cilvēku atbalstam grūtībās.

PBLA aicina diasporas organizācijas, diasporas un Latvijas medijus, Latvijas diplomātisko dienestu un Centrālo vēlēšanu komisiju savlaicīgi un aktīvi informēt diasporas piederīgos par tiesībām un iespējām piedalīties Latvijas pašvaldību vēlēšanās 2021. gadā.

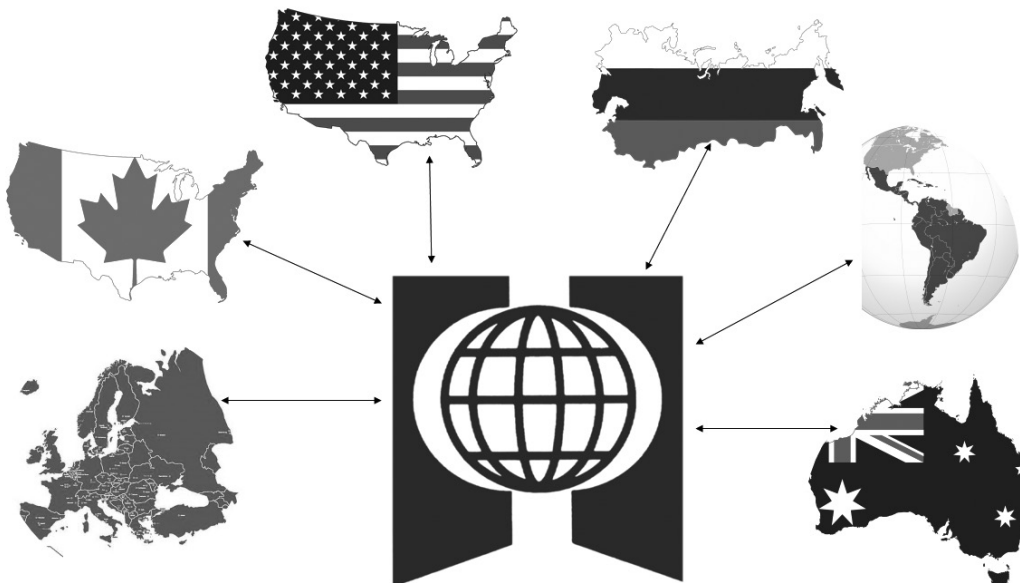
10. PBLA atzīmē diasporas mediju nozīmi Latvijas informātvēstī un aicina Kultūras ministriju, Ārlietu ministriju un NEPLP iespēju robežās atbalstīt oriģinālsatura veidotāju diasporas mediju diasporas darbības atspoguļošanai. (Redakcijas izcēlums!)

PBLA Izglītības padomes paziņojums presei

Pasaules Brīvo latviešu apvienības Izglītības padome (PBLA IP) un Latviešu valodas aģentūra (LVA) izsludina jaunu konkursu latviešu diasporas skolu atbalstam ārpus Eiropas 2020. gadā. Konkursa mērķis ir nodrošināt papildu finansiālo atbalstu latviešu nedēļas nogales skolām un vasaras vidusskolām ārpus Eiropas* skolu darbības nepārtrauktības nodrošināšanai un vispārējo vajadzību atbalstam Covid-19 pandēmijas apstākļos.

Konkursā, kas tiek izsludināts 2020. gada 1. oktobrī un noslēgsies 12. oktobrī, skolu vajadzībām paredzēts sadalīt finansējumu 37 800 eiro apmērā. Tā kā pandēmijas dēļ diasporas skolotāju konferences, semināri un kursi klātienē ārpus Eiropas ir atcelti vai pārplānoti attālinātā formā, tad finansējums skolu papildu atbalstam ir pārvirzīts no līdzekļiem izglītojošu pasākumu atbalstam.

Jāatgādina, ka latviešu nedēļas nogales skolām un vasaras vi-

dusskolām ārpus Eiropas šī gada pavasarī jau tika organizēts konkurss, kurā tika sadalīti 44 820 eiro. Kopā finansējumu saņēma 20 diasporas skolas ārpus Eiropas. Šis konkurss 2020. gada rudenī diasporas skolām sniegs iespēju pieteikties papildu finansējumam attālinātā mācību procesa labākai nodrošināšanai.

Finansējumu nodrošina LVA no Izglītības un zinātnes ministrijas budžeta programmas „Valsts valodas politika un pārvalde”. Finansējumu administrēs PBLA, pamatojoties uz līgumu, kas noslēgts ar LVA. Līdzekļu sadali veiks PBLA IP Finanējuma komisija, vadoties pēc konkursa nolikuma, kas publi-

cēts LVA mājaslapā www.valoda.lv un PBLA mājaslapā www.pbla.lv/izglitiba/.

PBLA aicina skolu pārziņus uzmanīgi iepazīties ar konkursa nolikumu un pieteikties papildu finansējumam **līdz 2020. gada 12. oktobrim**.

Saskaņā ar nolikumu PBLA Izglītības padomes Finanējuma

komisija apkopos pieteikumus un veiks tā sadali divu nedēļu laikā, slēdzot līgumus ar mītnes zemju centrālajām organizācijām: ALA (ASV), LNAK (Kanada), LAAJ (Austrālija). Valstīs, kurās centrālās organizācijas nepastāv, līgumi tiks slēgti ar skolu vadību. Līdzekļus saņemot, skolas pārziņim (vadītājam) būs jāpiekrīt iesniegt atskaites un finanču dokumentus par saņemtā finansējuma izlietojumu līdz 2020. gada 15. novembrim.

Pieteikumi aizpildāmi un iesūtāmi elektroniski. Pieteikuma anketa: <https://forms.gle/hHRDqJum6ayv4QtU6>

*Izņemot skolas Krievijas Federācijā, Turcijā, Gruzijā, Baltkrievijā un Ukrainā. Šīm skolām atbalstu nodrošina LVA sadarbībā ar Eiropas Latviešu apvienību, savukārt atbalstu latviešu valodas apguvei Krievijas Federācijā nodrošina LVA individuāli – atbilstoši konkrēto reģionu vajadzībām.

JURIS
LORENCIS

Šī gada 29. un 30. septembrī Rīgā oficiālā vizītē uzturējās Francijas republikas prezidents Emanuels Makrons un viņa kundze Brižita. Bet vispirms mazliet vēstures. Latvijas un Francijas attiecības varētu raksturot kā divu visai atšķirīgu cilvēku draudzību. Rīgu no Parīzes šķir 1700 kilometru. Mūsu ceļi vēstures likločos tikpat kā nav krustojušies, Latvijā ir maz franču valodas pratēju. Un tomēr tieši Francijas prezidenta Aleksandra Milerāna un šīs valsts ārlietu ministra Aristīda Briāna atbalsts bija viens no izšķirošajiem faktoriem, kuŗu dēļ jaunā valsts Latvijas tika atzīta *de iure*. Tas notika 1921. gada 26. janvārī Sabiedroto valstu konferencē Parīzē. Francijas prezidents Fransuā Miterāns bija pirmais rietumvalstu vadītājs, kuŗš pēc neatkarības atjaunošanās ieradās Latvijā valsts vizītē 1992. gada maijā. Te būtu vietā pieminēt Latvijas un Vācijas attiecības. Nav citas valsts un tautas Rietumeiropā, kas tik ļoti kā Vācija un vācieši vēstures gaitā būtu ietekmējuši latviešu tautas un Latvijas likteni. Un tomēr Vācijas kanclers Helmūts Kols savas ilgās valdīšanas gados tā arī neatrada laiku, lai ierastos Latvijā oficiālā vizītē. Vienīgā reize, kad viņš apmeklēja mūsu zemi, bija 1998. gada janvārī notikusī Baltijas jūras padomes dalībvalstu vadītāju apspriedē Rīgā. Runā, ka šīs Kola vizītes “augstākais punkts” bijusi iespēja sastapt Krievijas premjerminis-

tru Viktoru Černomirdinu. Interesantas paralēles ar šodien. Pirms vizītes Rīgā Makrons uzturējās Lietuvā, kur Viļņā tikās ar Baltkrievijas opozīcijas lideri Svetlanu Tichanovsku. Tieši šis notikums un tam sekojošais Makrona paziņojums, ka viņš esot “gatavs uzņemties starpniecību, lai palīdzētu atrisināt Baltkrievijas politisko krīzi”, nokļuva pasaules mediju uzmanības centrā.

14. septembrī, divas nedēļas pirms Francijas prezidenta vizītes Latvijā notika telefona saruna starp Makronu un Krievijas prezidentu Putinu. Kā vēsta labi informēti avoti, Putins šajā sarunā esot izteicies, ka “lietā par Navalņija saindēšanu jāizmeklē arī Latvijas “pēdas.” Putins nekad neko nedara nejauši. Ar šo “indēšanas stāstu” viņš vēlējas sagandēt gaidāmās Makrona vizītes gaisotni. Par laimi, Putinam tas neizdevās. Bet kāds bija Makrona vizītes iemesls? Formāli – nekāds. Vienīgais oficiālais dokuments, kas tika parakstīts Makrona turnejas laikā – Francijas prezidenta, Latvijas Ministru prezidenta un Lietuvas prezidenta kopīgais “Paziņojums par demokrātijas aizsardzību”. Francijas vēstniece Latvijā Aurēlija Ruajē-Gunēna šo Makrona vizīti nodēvēja par “draudzības žestu”. Bet tas ir īpašs žests, ko nevajadzētu novērtēt par zemu. Pēc Lielbritānijas izstāšanās no Eiropas Savienības Francija patlaban ir pats

tuvākais Latvijas sabiedrotais. Jo tā ir vienīgā ar kodolieročiem bruņotā lielvalsts, kas atrodas gan NATO, gan ES. Mums pat ir viena nauda – eiro. Francija ir ANO Drošības padomes pastāvīgā locekle ar veto tiesībām. Pēc Vācijas kancleres Angelas Merkeles aiziešanas no varas koridoriem (bet šis brīdis vairs nav aiz kalniem) tieši Makrons, iespējams, kļūs par ietekmīgāko apvienotās Eiropas politiķi. Vismaz viņš pats sevi šajā lomā jau saredz.

Pati vizīte norisinās pandēmijas ēnā, tā dēvētajā “protokola burbulī”. Abu pušu pārstāvji nesarokojās, valkāja sejas maskas, delegācijas pārvietoja noskirtus. Emanuels Makrons tikās ar Valsts prezidentu Egilu Levitu un Ministru prezidentu Krišjāni Kariņu. Sarunu tēmas – reģiona drošības jautājumi, attiecības ar Krieviju, Ukrainu un Baltkrieviju, ES nākotne. Makrons apmeklēja Okupācijas muzeju, pastaigājās pa Vecrīgu un nolika ziedus pie Brīvības pieminekļa. Abu pušu pasniegtās dāvanas bija simboliskas. Francijas pirmais pāris mūsu prezidentam uzdāvināja viņu kolekciju, savukārt Makrons un viņa kundze tika pie diviem “Ērenpreiss” velosipēdiem. Diplomātisks signāls par Latvijas apņēmību virzīties uz “zaļo Eiropu”. (Leģendāro Gustava Ērenpreisa velosipēdu fabriku 2010. gadā atjaunoja viņa brāļa mazmazmāzēls Toms Ērenpreiss. Šī uzņēmuma ražotie velosipēdi gan nav īpaši lēti. Elegants roku

darbs, kas maksā ap 800 eiro galbālā.)

Īpaši gribētos pieminēt Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notikušo diskusiju par demokrātijas digitālajā laikmetā. Tās laikā Makrons izteicās, ka “sociālie tīkli ir kļuvuši ļoti spēcīgi, varbūt mēs par zemu esam novērtējuši to ietekmi uz demokrātijas procesiem”. Šī problēma tika pieminēta arī triju valstu līderu parakstītajā “Paziņojumā par demokrātijas aizsardzību”. Lūk, viens citāts no tā: “Mums arī jāstiprina noturība pret dezinformāciju. Vēlēšanu kontekstā dezinformācija var mazināt vēlētāju aktivitāti un uzticību vēlēšanu procesam, kā arī apdraudēt nacionālo un ES institūciju leģitimitāti un sabiedrības uzticību tām”.

Vienīgā valsts pasaulē, kas ar savām dezinformācijas aktivitātēm patlaban mērķtiecīgi apdraud demokrātijas Eiropā un ASV, ir Krievija. Arī preses konferencē Rīgā vairākkārt tika locti Krievijas tēma. Kā izteicās Makrons, tad viens no iemesliem, kādēļ viņš ieradies Lietuvā un Latvijā, ir “vēlme izklāstīt savu redzējumu attiecību veidošanā ar Krieviju un dzirdēt, ko par to domā baltieši”. Viņš uzdeva retorisku jautājumu: “Vai mēs varam izlikties, ka Krievija nepastāv? Nē! Mēs diezgan ilgi domājam, ka tas, kas veido sarunas ar Krieviju, ir NATO. Līdz ar to bijām atstājuši šo jautājumu transatlantisko attiecību ziņā.

Tagad mums vairāk jādomā pašiem.” Tas bija nepārprotams mājiens ASV un Trampa virzienā, kuŗa izteikumi par NATO nākotni rada bažas Eiropā un Latvijā. Makrona ieskatā ES būtu jāveido savs drošības un atbrūšanās dialogs ar Krieviju. Vienlaikus viņš apliecināja: “Es saprotu, ka Latvijā šāds dialogs rada bažas. Jūsu valsts ir cietusi no padomju okupācijas, bet ar savu drosmi atguvusi neatkarību. To saku ar lielu cieņu un vēlmi saprast nesenos ievainojumus. Es skaidri un precīzi gribu pateikt, ka šis dialogs nekādā gadījumā neapdraudēs jūsu drošību vai noliegs jūsu vēsturi.” Cerēsim, ka tā arī ir. To, ka pastāv problēmas, kuŗas Eiropa nevar atrisināt viena bez Amerikas un Krievijas, apliecina pašreizējie notikumi Kalnu Karabachā. Nākamajā dienā pēc aizbraukšanas no Rīgas, 1. oktobrī, Makrons, Tramps un Putins sniedza kopīgu paziņojumu. Tajā izteikts “stingrs nosodījums (*condemn in the strongest terms*) vardarbības eskalācijai, kas patlaban notiek uz saskares līnijas Kalnu Karabachas konflikta zonā”. Un tad pienāca 2. oktobris, ziņa par Trampa saslimšanu ar Covid-19. Amerikas administrācija vismaz pa daļai ir paralizēta. Brīdis, kad mēs Latvijā īpaši skaudri apzināmies, cik ļoti mūsu drošība ir atkarīga no NATO vienotības un ASV spēka. Atliek tikai novēlēt prezidentam Trampam ātrāku izveseļošanu.

LIGITA
KOVTUNA

Francijas prezidenta Emanuela Makrona Latvijas vizītes stāstam ir ilgāka vēsture – lai pārliecinātu Eiropas lielvalsts prezidentu par to, cik nozīmīga būtu viņa vizīte Latvijā, iepriekš nopietni nācās pastrādāt diplomātiem. Kā jau diplomātijā pieņemts, liekot lietā personiskos kontaktus un meklējot “pareizos cilvēkus”, kas spētu un prastu pierunāt, un – galvenais – pārliecināt. Te vietā atcerēties, ka Francijas prezidenta Fransuā Miterāna vizīti atjaunotajā Latvijas valstī 1992. gadā noorganizēja mūsu diplomātijas “zelta dāma” Aina Nagobads Ābola, tolaik Latvijas vēstniece Francijā, kuŗa, uzņemoties šo augsto diplomātisko uzdevumu, darīja arī daudzus pavisam praktiskus darbus.

Nākamā Francijas prezidenta – Žaka Širaka vizīte Latvijā bija 2001. gadā. Viegli izrēķināt – ik pa 20 gadiem! Reti! Iepriekšējais Latvijas vēstnieks Francijā Imants Lieģis zina stāstīt gaŗo ceļu uz šīs vizītes iznākumu: “Uz Latvijas ikgadējo vēstnieku saņemsmi uzaicinājam tuvu Makrona padomnieku, kuŗš sniedz padomus Eiropas lietās un kuŗš tagad ir Eiropas lietu ministrs Francijas valdībā. Latvijai ir arī

labvēlīgi deputāti Eiropas Nacionālajā Asamblejā, un viens no viņiem pat uzrakstīja Makronam vēstuli ar ieteikumu doties vizītē uz Latviju!”

Bet vēl taču arī Covid-19 laiks, kad īpaši jārupējas par personisko drošību, ko gan Latvija var nodrošināt simtprocentīgi. Un vēl arī vizītei, kuŗā piedalās ne vien Prezidents pats, bet arī viņa kundze Brižita un trīs valdības ministri, jābūt saturiski nodrošinātai. Mūsu valsts augstākā atbildīgā persona par šo vizīti, Valsts prezidenta kancelejas vadītājs Andris Teikmanis (kuŗu Lielbritānijas un Amerikas tautieši atcerēsies kā iecienītu un iemīļotu vēstnieku viņu mītnes zemēs), piezīmēja, ka situāciju sarežģījis arī fakts, ka Francijas augstie viesi ieradās no Lietuvas. Tas saistās ar kavēšanos un citiem organizatoriskiem “sīkumiem”. A. Teikmanis: “Lielākais sarežģījums tomēr, jāatzīst, bija šo vizīti izkārtot atbilstoši esošajām epidemioloģiskajām normām. Franču pusei bija daudz jauna, piemēram, par to, ka Latvijas pusē drošības prasības ir ļoti nopietnas. Un vēl nācās pārliecināt, ka mūsu valstī drošība ir patiešām augsta un ka cilvēki ir draudzīgi, pretimnākoši, par ko

mūsu viesi pilnā mērā pārliecinājās.” Īpašs bija brīdis Bastejkalnā, kur pastaigas laikā Makrons ar svītu piestāja pie ielu mūzikanta Juŗa Boško, kas šeit bieži spēlē un ir profesionāls mūziķis. Ieraudzījis delegāciju, viņš uz akordeona atskaņoja tradicionālo franču melodiju, ko latvieši savā valodā dzied: “Mīlas pilns gaisms zem Parīzes zilajām debesīm...” Jurim tika pieci eiro no Makrona, ko kāds vēriņš pavadoņis viņam iedeva.

Kamēr pats Prezidents tikās ar Latvijas augstākajām amatpersonām, Brižitai Makronai tika sagādāta iespēja noskatīties operas “Toska” ģenerālmēģinājumu mūsu Baltajā namā. Egils Siliņš intervijā Latvijas TV uzsvēra prezidenta kundzes patieso interesešību. Tāda tā bija arī, apmeklējot Gaismas pili, kur Brižita dzīvi interesējās par Stendāla rokraksta oriģināliem, kas glabājas mūsu Nacionālajā bibliotēkā. Te vietā piebilst, ka viņa bijusi franču literatūras un teātra skolotāja, tostarp savam nākamajam vīram Emanuelam.

Gan Gaismas pils, gan arī Okupācijas muzeja darbinieki pauda sajūsmu par Prezidenta un viņa kundzes patieso, zināšanās balstīto ieinteresētību par

Franču grupu un Latvijas vēstures un mākslas svarīgākajām norisēm. Atkal vietā piebilst, ka zināmajā izstādē un sarīkojumā Parīzes Orsē muzejā 2018. gadā Francijas valsts pirmais pāris bija klāt, turklāt Brižitai ir zināms, ka Michails Barišņikovs, Francijas “kulta figūra”, kas arī tur bija, ir ridznieks. Tā, lūk, vērpjas mūsu, latviešu, atpazīstamības stāsts. Lai gan... Francijas lielākais medijs *La Figaro* pāris dienas pirms valsts vizītes nosaucis Krišjāni Kariņu par Latvijas prezidentu, bet kāda Parīzes radiostacija vēstījusi, ka Makrons dodas uz Igauniju...

Teikmanis: “Mēs tikām brīdināti, ka Makrona vizītes mēdz ievilkties, un tas tāpēc, ka viņš aizraujas ar jaunām, iepriekš nepazīstamām lietām un grib tās iepazīt tuvāk, interesējas, uzdod jautājumus. Līdz ar to striktā programma iekavējas.” Par to ļoti bija noraizējies mūsu slaveņais pavārs Mārtiņš Ritiņš, kuŗam bija uzticēta augsto viesu pamielošana un jau iepriekš bija daudz raīžu. Protī, Francijas prezidentam izrādījās nepiemērota Mārtiņa iecerētā ēdienkarte – Makronam nav pa prātam saldūdens zivis, bet Mārtiņš bija izdomājis cienāt ar Latvijas līdaku

un vēžiem. No zivīm bija jāizvēlas auksti kūpināts Baltijas lasis un karsti kūpināta akmens plekste (no Pāvilstas).

Ko pamatēdienā? “Nu, ne jau Latvijas karbonādi!” saka Mārtiņš, un jau zina, ka Emanuelam garšo vidēji jēli izcepta gaļa, savukārt Brižitai – labi izcepta. Tika pasniegta Latvijas mednieku speciāli sarūpēta staltbrieža fileja. Un kā gan gardžus pārsteigt ar desertu?! Mārtiņš izdomāja – ar “Alidas” cigoriņu saldējumu! To gan Makroni līdz šim nebija baudījuši.

Un vēl negaidīta dāvana noslēgumā – Ērenpreisu mantnieku divriteņi – jo mēs taču Eiropā esam par zaļu dzīvesveidu! Tādu, ko piekopj arī mūsu Ministru prezidents, uz darbu dodoties ar divriteņi. Bija tāds lepnums skatīt, ka mūsu valdības vadītājs Krišjānis Kariņš brīvi uzrunā savu lielvalsts kolleģu viņa dzimtajā – franču valodā un turpina savu uzrunu, uzsverot – “savā dzimtajā – latviešu valodā.”

Šai vizītē, kā stāsta tās rīkotāji, visi protokola laika limiti tikuši pārkāpti, tostarp vakariņas pie Latvijas Valsts prezidenta Egila Levita. Jo visiem bijis patiesi interesanti un patīkami.

Kas notika E. Makrona vizītes aizkulisēs?

TRIMDAS ARCHĪVU MĀJUPCEĻŠ

Latviešu trimdas laika garīgo vērtību krātuvē ielūkojoties

INGUNA DAUKSTE SILASPROĢE

Turpināts no Nr. 37

Tas viss liecina, ka meklējumi un atradumi Latviešu Centra Minsterē archīva dzīlēs bija un ir gana aizraujoši. Pēc gaŗās darba nedēļas un veikuma prezentācijas Latviešu Kopības Vācijā pārstāvjiem, atbalstītājiem un draugiem sestdien devāmies ceļā. Gluži kā Austra Rudzīte, kuŗu saistīja īpaša draudzība ar Jāni Jaunsudrabiņu un viņa ģimeni, mēs devāmies izbraukumā uz Kērbeku. Lai Jāņa Jaunsudrabiņa *Mēnesnīcā* atgūtu spēkus un izstaigātos, lai skatītu Mēness ezeru, Jāņa Jaunsudrabiņa namiņu, kas atrodas ļoti iekārotā un pat ekskluzīvā vietā pie ezera, līdz kuŗam savulaik rakstnieks pa taciņu varējis aiziet, bet tagad viss ir krietni ieaudzis efejstīgās, aplūkojam Jāņa Jaunsudrabiņa pieminekli Kērbekas kapsētā un piemiņas istabu Kērbekas pilsētas mūzejā, bet vakarā, atgriežoties Minsterē, vēl pa ceļam skatījām vienu no tik daudzajām Minsteres apkārtnē esošajām ūdens pilīm – *Burg Vischering*, kur gluži sirreāli izskanēja džeza mūzikas koncerta skaņas.

Ieskatam kādi izraksti no Jāņa Jaunsudrabiņa *Mēnesnīcas* laika vēstulēm – 1949. gada janvārī: “Nopirkām pat rokas ratiņus, un es velku malku, ko atrodu gar šoseju, no 4 klm. attāluma, smiedamies. Ja kas smagāks no ciema, arī vairs nav jānes, bet var atvest. Mūsu dzīve jau nu gan nav vairs dzīve, bet gan dzīvīte. Ejam no dienas dienā ar sīkām rūpēm un maziem priekiem – ir mums trīs baltas vistīņas, bet čakli dēj, un tas ir labi. Es viņām uztaisīju glītu mājiņu, ar logu vis. Nu taisīšu dārziņu vienā sālā, citādi klist mežā un rauga slēpt olas. Uzcēlu arī nojumīti malkai. Tūlīt līdz ko atnācām, izrakņāju zemi mazam dārziņam un aptaisīju īsti augšzemniecisku slītiņu, tā ka vācieši, gaŗām staidāmi, arvien apstājas un nopriecājas, i pašiem prieks, jo tas atgādina mājas. Nule jau dārzs ir 46 kv. metri liels. Ir iestādītas zemenes.. un septiņi jāņogu krūmiņi. Lai aug.

Pa druskai būs dārzāji.”

1950. gada martā viņš dzejniecei Zinaīdai Lazdai raksta: “Bija ziema. Nule, kur vakar iesējām burkānus un agros zirņus un kur esmu jau izvilcis pirmās forelītes, sirds apziņa tieši kliez, lai rakstu, jo Jūs taču jūtaties daudz lielākā svešumā tagad. [...] Patlaban sāk lit silts pavasara lietus. Esmu iesējis zālīti, un nu prieks, ka tā varēs valgumā dīgt. Ezers pārklājas ar miglu, dzird dobru motorlaivas dunoņu. Agrāk Nate brauca divreiz nedēļā pāri ezeram pēc produktiem, tagad ir bodīte šini krastā, nu atkrīt braukšanas maksa”.

Daudz kas mainījies gadu gaitā. Tomēr tādas latviskas pieturīmes jeb vietas saglabājušās.

Un, neraugoties uz to, ka atgriežoties divas nedēļas pavadījām pašizolācijā, vortāla *Literatura.lv* grupa (Māra Grudule, Eva Egļāja-Kristone, Ieva E. Kalniņa, Zita Kārkla, Jānis Oga, Ivars Šteinbergs, Madara Eversone, Signe Raudive), kas šajā novembrī svinēs savu piecu gadu jubileju, un šo rindu autore ir gandarīti par iespēju doties archīvu dziļuma neizmērojamā vilinājumā. Tikai esot uz vietas, varējām daudz skaidrāk apjaust to nozīmīgo un līdz galam nenovērtēto bagātību. Notraukuši simboliskā un tiešā nozīmē putekļus no gadu gaitā rūpīgi uzkrātajām vērtībām, jau domājam par tālākiem plāniem, par vēlmi atgriezties, strādāt un

Mēness ezers

Jāņa Jaunsudrabiņa nams Kērbekā

stāstīt. Un ar prieku gaidām ziņas no citām krātuvēm vai privātām rakstnieku archīvu vietām – oriģināli dokumenti, fotografijas, liecības par radošo un gluži cilvēcisko mūžu atver pagātnes laiku un ļauj pagātni saglabāt nākotnei.

Vortāls *Literatura.lv*, kas gadu gaitā, aizvien papildināts, precizēts, visu laiku ir pilnveides procesā, kļuvis par drošu un uzticamu digitālu palīgu, izzinot latviešu rakstniekus, plašo loku, kas atrodas ap literātūru – kritiķi, grāmatizdevēji, tulkotāji, literatūrzinātnieki utt. Tātad mūsu veikums nav tikai pašiem vien, bet saskaņojot šajā gadījumā ar

Latviešu Kopības Vācijā valdi, pilnā vai daļējā apmērā ar laiku Minsterē iegūtais materiāls kļūs pieejams interesentiem. Latvijas pētnieku darbu atbalstīja Vācijas puse – *Baltisch-Deutsches Hochschulkontor*, projektu konkursā finansiāli atbalstīja Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienests (DAAD) no Vācijas Ārlietu ministrijas piešķirtajiem līdzekļiem. Bez atbalsta šādas ieceres mēs nevarētu īstenot, 21. gs. ir projektu gadsimts, arī zinātnē un pētniecībā.

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

FRAGMENTS NO TOPOŠĀS GRĀMATAS

SILVIJA GRIGULIS DŽONSA

(Turpināts no Nr. 37)

“BRAUC,
SAMAKSĀSI VĒLĀKI!”

Tajā laikā mēs dzīvojām Jūrmalā, Muižas ielā 4, kas atradās tieši pretī Bulduru dzelzceļa stacijai. Mūsu ģimenē nesēn kā bija notikušas lielas pārmaiņas. 1942. gada 16. septembrī bija piedzimis mans jaunākais brālis Viktors. Lai pieskatītu bērnu, mana Latgales vecmāmiņa bija pārcēlusies dzīvot pie mums.

Kādā pēcpusdienā es atbraucu no skolas un mājā valdīja pilnīgs klusums. Nevien mani nesagaidīja. Varbūt mazais un vecmāmiņa bija nolikušies pēcpusdienas snaudā? Iemetusi savu skolas somu aizdurvē, nolēmu doties pastaigāties. Ceļš aizveda mani līdz dzelzceļa stacijai. Vēriģi palūkojos apkārt un pamanīju, ka uz platformas, kur mēs parasti gaidījām vilcienu, lai brauktu uz Asariem, pulcējās cilvēki. Es tik ļoti ilgojos pēc savas Jūrmalas omes, lai gan man no viņas arvien bija mazliet bail.

Man toreiz bija tikai septiņi gadi, bet to, ka vilcienā vienmēr tiek pārbaudītas biļetes, es zināju, tāpēc piegāju pie kases un palūdzu vienu līdz Asariem. Mirkli es aptvēru, ka par biļeti taču jāmaksā, bet man nav naudas un tāpēc bija aši jāizdomā, kā šo lietu nokārtot. Samaksāt varētu mans tēvs, kad viņš atgriezīsies no darba Rīgā, kur strādāja galvenajā pārvaldē. Un nauda viņam bija, to es zināju pavisam droši, jo tā viņam bija vienmēr. Tēvs strādāja Latvijās Dzelzceļā un stacijā viņu visi ļoti pazina. Jā, tas bija pareizais risinājums un biļešu vīram pie kases es tā arī teikcu, ka tieši šorīt man tētis piekordināja, lai notekti aizbraucu apciemot omi. Un tas nozīmē, ka man pilnīgi noteikti šim braucienam ir dota vecāku atļauja. Biļeti es dabūju, jo aiz manis jau veidojās rinda un tālumā bija sadzirdami tvaika vilciena šņākuļošana, kas tuvojās stacijai. Es pievienojos citiem pasažieriem, kas stāvēja uz platformas. Perons bija zems un, lai mana auguma meitene tiktu līdz pirmajam vagona kāpslim, bija gana jāpiepūlas. Kāpslis bija apmēram mana vidukļa augstumā. Kaut kā man tomēr izdevās ierāpties vagonā.

Pa pāriem cits aiz cita abās vagona pusēs bija izvietoti koka sēdekļi, bet pa vidu plata eja stāvvietām. Varbūt es būtu atradusi sēdvietu kādā no pirmajiem vagoniem, jo tie parasti bija rezervēti ģimenēm ar bērniem un tajos bija daudz vieglāk iekļūt, bet es jutos pietiekami liela, lai sēdētu kopā ar pieaugušajiem.

Tvaika lokomotīve spalģi nosvilpās. Es vēroju, kā dzelzceļa darbinieks elegantā uniformā mierīgi stāvēja blakus vagonam, un signalizēja vilciena vadītājam, ka ir laiks vilciena atiešanai. Mūsu mazo pilsētiņu bija okupējuši vācieši. Viņu armija bija pārņēmusi arī mūsu pamat-

Kopā ar Veksi Asaros

skolu, un mums uz mācībām bija jādodas uz gandrīz veselu kilometru attālo Lauksaimniecības tehnikumu, kur mācības mazajām klasēm notika tikai pēcpusdienā. Tā kā es jau tekoši lasīju, tad nevarēju nepamanīt, ka mūsu staciju vairs nesauca par Bulduriem, bet gan *Bilderlingshof*. Manas domas toreiz gan nodarbināja citi, daudz svarīgāki jautājumi. Es nezināju, cik daudz staciju ir starp Bulduriem un Asariem. Lai gan agrāk pa šo maršrutu mēs bijām ceļojuši neskaitāmas reizes, es nekad nebiju papūlējusies tās saskaitīt. Tagad, sēžot tuvu izejai, degunu cieši piespiedusi loga stiklam, es tās skaitīju, lasīju nosaukumus un centos tos iegaumēt.

Kad mēs apstājāmies Dubultos, sirds man kļuva mierīgāka. Šo staciju es pazinu, jo mēs tur dzīvojām, kad piedzima mans brālis Andrejs. Pēc maniem aprēķiniem Asari bija vēl trīs vai četras pieturas uz priekšu.

Vagonā iekāpa biļešu kontrolieris un skaļā balsī sauca “Uzrādīt biļetes!” Tam es biju sagatavojusies un priecājos, ka viņš man neuzdeva liekus jautājumus.

Mellužu stacija toreiz bija ļoti nenozīmīga koka būdiņa, pavisam ne tāda kā Bulduri vai Asari, un nu gan es zināju, ka man nākošajā pieturā ir jākāpj ārā. Par laimi man priekšā bija citi cilvēki, kas atvēra durvis, un pat palīdzēja man nokāpt no augstā kāpsļa. Tiklīdz biju uz zemes, es skrēju, jo šo ceļu es zināju ļoti labi. Aizklūt līdz vecvecāku mājām nebija nekādu grūtību – tik pa ceļa malas taciņu uz priekšu un ceturtajā sānu ieliņā pa

labi. Es pat zināju, ka šī bija Rūsiņa iela. Vēl nākdama pa ielu, es jau ieraudzīju savu Asaru omi lokāmiem zemeņu dobē. Es viņai uzsaucu un turpat pāri žogam pastāstīju, ka esmu ieradusies, lai paliktu kopā ar viņu visu nedēļas nogali. Ome stāvēja izslējusies taisna un izskatījās darbīga un pietvikusi. Ap galvu viņai bija balta lakatšalle, kas aizmurgurē bija sasieta mezglā, ko savukārt kopā saturēja koša piespraude. Ieraudzījusi mani vienu pašu tik vēlā pēcpusdienā, ome izskatījās visai pārsteigta, taču es parādīju viņai savu vilciena biļeti un pārliecināju, ka mājās visi zina, kur esmu. Tā kā mājās telefonu nebija, tad manis stāstīto viņa pārbaudīt nevarēja. Ome nomierinājās un jautāja, vai neesmu izsalkusi.

Es nebiju ēdusi kopš pusdienām un prasīju, vai viņai ir aknu pastēte, kas man tik ļoti garšoja. Es biju bezgala priecīga, kad viņa man ļāva doties uz veikalu un pašai kaut ko nopirkt, kamēr viņa beigs ravēt zemenes. Pārtikas preču veikals no vecvecāku mājām nebija pārāk tālu. Tas bija iekārtots kāda nama pirmajā stāvā. Otrajā dzīvoja veikala pārdevēja ar savu ģimeni. Šeit man bija ļauts ņemt visu, ko kāroju, un nauda par to nebija jāmaksā. Veikalā es ienācu no ielas puses, bet ārā pagalmā, jau nesdama rokās savu kārumu, lai bija iesaiņots tauku necaurlaidīgā papīrā, izgāju pa sētas durvīm. Pagalmā auga milzīgs ozols un vienā no tā zariem bija iekārtas šūpoles. Pacīņu ar pastēti es noliku uz dārza sola, iesēdos šūplēs un stingri turē-

damās virvēs, šūpojos arvien augstāk un augstāk. Man likās, ka es lidoju. Es aizvēru acis. Cik brīnišķīgas brīvdienas!

Es aizdomājos par to, kas gan bija noticis ar manu krievu draugu, kura ģimene no maniem vecvecākiem pagājušajā gadā bija irējuši vasarnīcu. Drauga vārds bija Georgs un viņš ne vārda nerunāja latviski. Tā kā es nesapratu viņa valodu un viņš manu, mēs katrs runājām savā, bet sapratām viens otru pārsteidzoši labi. Mēs bijām vienaudži. Mums ļāva lasīt un ēst zemenes; mums neliedza doties uz jūras malu, turpat netālu no mājām, kur augām dienām varējām rotaļāties smiltīs un peldēties kopā ar citiem bērniem.

Ejot garām veikalam, mēs arvien tajā iegriezāmies, un tad mums tika arī pa kādam saldumam. Reiz Georgs veikalā bija noskatījis papirusus. Ar gumijas lentēm tie bija sasiesti palielos saišķos. Tā saucamie papirusi bija tādas kā cigaretes, kuru viena trešā daļa bija piepildīta ar tabaku un divas trešdaļas bija vienkārša, tukša papīra caurulīte.

Kad iznākuši no veikala mēs dalījām saldumus, Georgs man parādīja papirusus un sauca mani līdz, lai pa kādam izsmēķētu aiz šķūniša. Šim nolūkam viņam pat bija sagatavoti sērkokciņi!

Es zināju, ka smēķēšana ir ļoti slikta lieta, jo mamma tādās reizēs tēvu arvien sūtīja ārā no istabas, lai viņš nesmēķētu bērnu klātbūtnē. Es varēju tikai minēt, kur Georgs bija dabūjis papirusus. Ziņkarības dzīta nolēmu, ka man par smēķēšanu tomēr ir jāuzzina ko vairāk.

Georgs gluži kā lietpratējs aizdedzināja savu papirusu un rādīja, kā dūmi jāieelpo un tas jāizpūš. Es darīju, kā draugs mani mācīja un no šķūņa puses gaisā pacēlās kupls dūmu mākonis. To pamanītu pat aklais un Georga mamma tāda noteikti nebija.

“Skrienam prom!” vai “Skrien tur!” vai kaut ko līdzīgu Georgs izkliedza krievu valodā, un mēs abi metāmies katrs uz savu pusi.

Es šaubos, vai manai vecmāmiņai šis nedarbs vēlāk tika izstāstīts, jo, izņemot to, ka man bija ļoti slikta dūša un milzīga apņemšanās nekad vairs nesmēķēt, citu seku šai palaidnībai nebija. Vairāk savu draugu es netiku redzējusi, jo viņa ģimene drīz pēc tam aizbrauca.

Tagad vasara jau bija pagājusi, bet pat rudeni Asaros bija jauki. Izsalkums lika sevi jus, un es izkāpu no šūpolēm. Pagriezos pret dārza solu, lai paņemtu savu pastēti, bet tur tās vairs nebija! Pamanīju vien, kā vējš trenc tukšu ietinamo papīru uz vārtu pusi. Vai vējš būtu bijis tik stiprs, ka attinis pastēti un aizpūtis to projām? Man tas bija jānoskaidro! Gluži kā detektīvs sāku meklēt visneticamākos pierādījumus, kā gan tas varēja notikt? Tikmēr Veksis, luncinot asti un priecīgi lēkājot šurpu turpu, nāca ar mani sasveicināties.

Un ko nu?!

Tajā vakarā mums bija jāiztieks ar sieru. Drīz pēc tam es jau biju gultā un, saritinājusies mikstā zosu dūnu segā, pārdomāju, cik gan šī diena bija piedzīvojumiem bagāta!

Naktī es pamodos un dzirdēju, ka bija ieradušies policisti. Viņi meklēja mani. Tikai tad es sapratu, ka situācija īstenībā bija nopietna. Kad vecaki bija ieraudzījuši manu skolas somu, bet mani pašu nevarēju atrast līdz pat tumsas iestāšanās laikam, mājās bija sākusies panika. Mani bija meklējuši gan mājas tuvumā, gan tālākā apkārtnē, līdz kamēr tikusi iesaistīta arī policija. Galu galā stacijas biļešu kasieris bija pastāstījis, ka iedevis man biļeti līdz Asariem. Lieki teikt, ka tieši pār viņa galvu brāzās meklētāju pirmais lielais dusmu vilnis.

Kas attiecās uz mani, tad man atļāva palikt pie omes tāpēc, ka bija jau ļoti vēls un nebija jēgas mani guļošu kaut kur nest. Un, kā parasti, ome bija mierīga un traci necēla. Skaidri gan neatceros, bet man ir aizdomas, ka klusībā pie sevis toreiz biju pat lepna par savu pārgalvību.

Ome gan nekādā ziņā neatbalstīja to, ka esmu viņai melojusi, un tāpēc es nosolījos, ka turpmāk nekad tā vairs nedarišu. Kopš tā laika man tomēr arvien ļāva pie viņas braukt pilnīgi patstāvīgi. Tāpat kā Sarkangalvīte, līdzī nesdama groziņu, paciņu, kādu saini ar pārsteigumu vai dāvanu, pagalam lepna kāpu vilcienā un devos uz Asariem.

Kādu dienu es pamanīju, ka kartupeļu mizas un sausās maizes garozas, kuras es pati nekad neēdu, tika iesaiņotas brūnā papīrā un krusteniski pārsietas ar auklu. Man šis sains bija jānogādā Asaros, un es drīkstēju arī dažas dienas paciemoties pie omes. Protams, biju priecīga, ka varu turp doties, tikai visu sabojāja līdzī vedamais ciema kukulis – kartupeļu mizas.

Nonākusi stacijā, es nopirku vilciena biļeti un apņēmos, ka man no šim mizām ar steigu ir jāatbrīvojas. Vispirms es apsēdos uz sola uzgaidāmajā telpā un novietoju paku zem sola. Pēc kāda laika es lavijos prom, cerot, ka neviens to nepamanīs. Vecāka dāma, kas sēdēja pretī, tomēr pasauca mani atpakaļ, domādama, ka esmu paku aizmirsusi. Man neatlika nekas cits, kā to savākt. Pēc tam es aizskrēju aiz Bulduru stacijas ēkas un iegrūdu paku tumšā stūrī zem kravas platformas. Tas pats vīrietis, kas manā pirmajā “solo” braucienā bija iedevis man brīvbiļeti, pamanīja, ka aizmetu saini. Viņš iznāca no sava biroja un vaicāja, kāpēc to daru? Protams, ka nevarēju viņam teikt taisnību. Es paskaidroju, ka esmu to noglabājus drošībā, kamēr pienāks vilciens. Viņš mudināja mani steigties, jo Rīgas vilciens jau tuvojoties stacijai, ka laika nav daudz, un lai ņemot saini un ejot uz peronu, citādi nokavēšot.

(Turpinājums sekos)

K. Barona ielas būvlaukums pārtaps dārzos

IRĒNA BĒRZIŅA

Nekas nav tik mūžīgs kā „pagaidām”. Vai šī atziņa īstenosies arī šai stāstā, redzēsīm pēc pāris gadiem. Droši vien daudzi, kuriem dzīve rit Rīgas centrā netālu no bijušās Sporta pils, būs pamanījuši, ka pašreiz slēgtajā teritorijā valda neparasta rosība.

Pagājuši daudzi gadi kopš minētā Rīgas centra vieta ir iežogota ar metalla žogu. Padomijas laikos te notika aktīva sporta dzīve – Sporta pilī notika gan hokeja spēles, gan daiļslidošanas treniņi un čempionāti, pēc padomju laikā Sporta pils tika pārvērsta par tirdzniecības centru, kur varēja iegādāties dažādas līdz tam laikam grūti pieejamas modes preces, bet, attīstoties lielveikalu tīklam, arī šī aktivitāte apdzisa. Ilgus gadus Sporta pils betona grausts „rotāja” Krišjāņa Barona, Artilērijas un Tērbatas ielas apkaimi, līdz beidzot uzņēmēju grupa, kas ieguva teritoriju īpašumā – igauņu *Rotermann Square* – nolēma tur izbūvēt dzīvojamo māju kvartālu, taču tas nenotika dažādu iemeslu dēļ. Tuvākos pāris gadus būvniecība te, visticamāk, nesāksies, tāpēc uzņēmums piekritis tikmēr atvērt teritoriju publiskai pieejamībai. Tagad sarosījušies apkaimes iedzīvotāji un nolēmuši izveidot parku ar mazdārziņiem. Šīs idejas autore ir **Renāte Prancāne** – mākslas vēsturniece,

Renāte Prancāne // Foto: Irēna Bērziņa

Zane ar ģimeni // Foto: Irēna Bērziņa

Pēteris // Foto: Irēna Bērziņa

kas divus gadus mācījusies mākslas vēsturi Ņujorkā kā Fulbraita stipendiāte un kopā ar domubiedriem šovasar nākusi klajā ar citur pasaulē noskatītu ideju. Kā tā radās?

Renāte. Skatoties pa logu uz šo pamesto vietu, nodomāju, kāpēc gan te nevarētu būt dārzs? Domas raisījās pandēmijas laikā, kad bija jāsež pašizolācijā – tik ļoti gribējās būt pie dabas! Pasaules pieredzē tas nav nekas jauns – Ņujorka ir viens no mazdārziņu kultūras piemēriem, kur tie atrodas gandrīz uz katra neizmanto zemes plekšņa.

Kā plānojat Sporta pils dārzus iekārtot?

Šī teritorija dalīsies divās zonās – ielas līmenī un ieplakā, kur agrāk atradās Sporta pils ēka. Šo ieplaku mēs pārveidosim ziedu pļavās un zaļās atpūtas zonās, bet ielas līmenī visapkārt būs dārzi. Šogad iztīrīsim teritoriju, nākamgad ierīkosim dārzus kastēs – tādu pavisam būs 150. Vienā dārzā varēs atrasties līdz astoņām kastēm, kas arī būs šis urbānais dārzs. Ieplaka (būvbedre), kur plānota zaļā atpūtas zona, būs pieejama publiski, bet dārzus varēs iegūt tikai talcinieki un tie, kas nopirks dārzus kastēs. Katrs pats varēs plānot, kā apgūt savus 12 kvadrātmetrus. Viens dārzs maksās 15 – 45 eiro atkarībā no kastu daudzuma. Viena kaste sezonā maksās piecus eiro. Pilnīgi noteikti dārziņus dabūs tie, kas būs strādājuši abās sestdienas talkās – 26. septembrī un 3. oktobrī, pārējie – rindas kārtībā.

Vai nodoms izveidot elitāru dzīvojamo māju kvartālu vēl ir spēkā?

Ideja par būvniecību, protams, ir aktuāla, bet saskaņošanas un dokumentu kārtošana process prasījis ilgāku laiku nekā attīstītāji bija plānojuši. Šī pagaidu

posma ietvaros mums ir iespēja šo vidi pārveidot par zaļo zonu, tāpēc akcentu lieku uz vārdu „pagaidām”.

Ko par šādu dārza ideju domā apkaimes iedzīvotāji, jautāju pirmās sestdienas talkas dalībniekiem.

Pēteris: „Tas varētu būt labs vaļasprieks Rīgas ikdienas dzīvē – kopt dārzus. Dzīvoju tepat netālu, un, dzirdot par iespēju piedalīties talkā ar iespēju saņemt dārza kasti, likās vilinoši. Un mēs, tāds draugu pulciņš, savācāmies.”

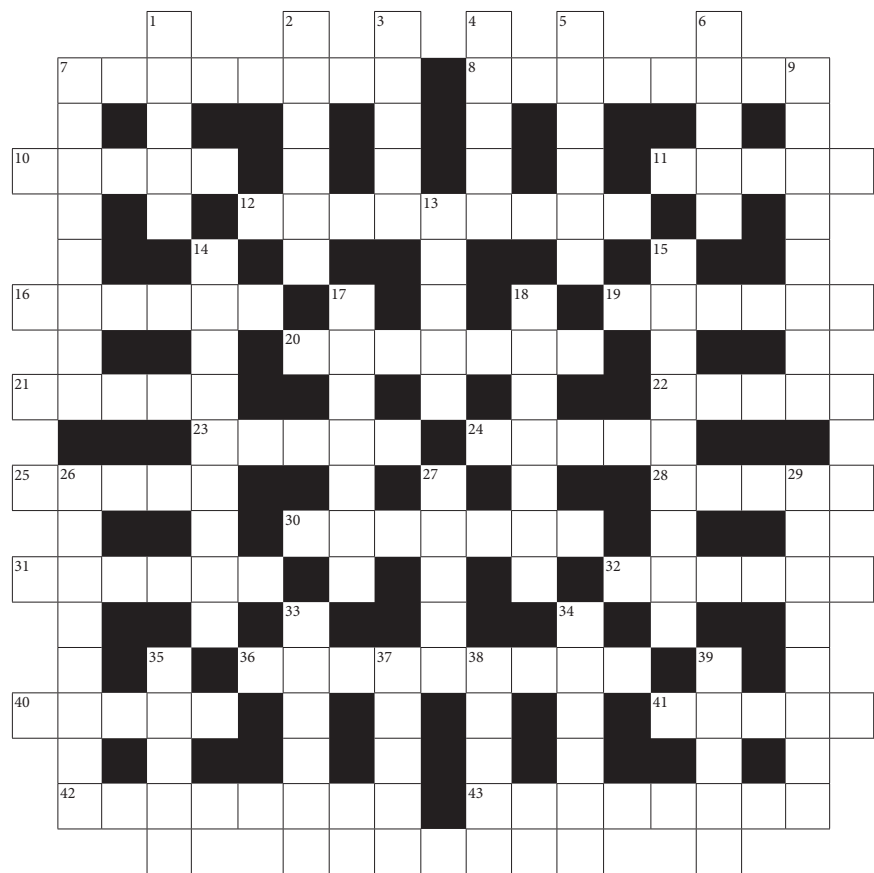
Zane ar ģimeni no K. Barona ielas: „Man liekas, ka tā ir *superīga* ideja! Tepat netālu dzīvojam, netālu sportojam, šī vieta mums ir tieši pa ceļam. Ja būs kaut viena kastīte, varēsim bērnam rādīt, kas notiek, kad iesēj sēkliņu, kas no tās rudenī izaug, kā var izaudzēt, piemēram, ķirbi. *Helovīnos* nākamgad mums būs pašiem savs ķirbis! Tā ir tikai viena no mūsu idejām, ko stādīt kastē.”

Oskars ar draudzeni Jūliju: „Dzīvojam tieši pretī šim objektam. Sava apkārtnē jāsakopj, pašiem pēc tam būs prieks skatīties pa logu. Mēs ņemsim vienu kastīti. Jūlijai ir laba ideja – viņa ir mākslas terapeite, tāpēc grib izveidot savu dārziņu un te strādāt ar saviem pacientiem, nodarboties ar mākslas terapiju.

Annas kundze no K. Barona ielas: „Prieccē cilvēku atsaucība. Tas ir kaut kas oriģināls un interesants. Gribētos jau iestādīt kādus dekoratīvos ziedus – skaistus, arī kādu gurķi vai tomātu. Ideja ir *forša*, pašai prieks un arī citiem būs prieks par tādu sakoptu vietu. Tikai domāju, ka apsardzei tomēr ir jābūt, jo diemžēl mūsu sabiedrība nav izaugusi līdz tam līmenim, ka kaut ko skaistu neniežētu nagi” sabojāt.”

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

ros. 7. Rotējoši dzinēji. 9. Peldoši ledus kalni polārajās jūrās 13. Franču rakstniece (1804-1876). 14. Īsi, pamācoši, alegoriski stāstījumi. 15. Pilsēta Moldovā, Dņestras krastā. 17. Izcilis. 18. Dzinulis. 26. Pusedzģakmens. 27. Teātra mākslinieku kopa. 29. Viegli vasaras apavi. 33. Apģērba detaļa. 34. Ierīce elektromagnētisko viļņu raidīšanai, uztveršanai. 35. Neass. 37. Daugavas pieteka. 38. Transportlīdzekļa riteņa apvalks. 39. Ābolu vīns.

Krustvārdu miklas (Nr. 37 atrisinājums)

Līmeniski. 1. Kvass. 4. Krons. 6. Toronto. 7. Dilemma. 8. Rembate. 10. Kardamons. 13. Špagats. 15. Ersteds. 17. Kurts. 19. Mandolīna. 20. Nekrologs. 22. Samts. 23. Palamas. 26. Komtese. 29. Pienākums. 30. Saikava. 31. Apkaime. 32. Klajums. 33. Abava. 34. Skara.

Stateniski. 1. Kuldīga. 2. Stargars. 3. Koriandrs. 4. Korinte. 5. Skarene. 7. Daiļš. 9. Etaps. 11. Pantomīma. 12. Astronoms. 14. Pikanta. 16. Dižgars. 17. Kungs. 18. Siers. 21. Imitācija. 23. Pruss. 24. Latvija. 25. Špitaka. 26. Kompass. 27. Emisija. 28. Elite.

Līmeniski. 7. J. Raina memoriālais mūzejs Jēkabpils novadā. 8. Valsts Eiropā. 10. Skalbjū dzimtas augs. 11. Skrējēns, brauciens pa dabiski šķēršlotu apvidu. 12. Valsts Dienvidāzijā. 16. Valstu apvienības. 19. Draudzes prāvesta palīgs. 20. Asinsatriebība. 21. Pilsēta Japānā, Honsju salā. 22. Dzirdes organi. 23. Baltijas novadpētnieks (1742-1823). 24. Saules dievs seno ēģiptiešu mitoloģijā. 25.

Sporta veids. 28. Daugavas pieteka. 30. Netikumisks. 31. Folkloras sacerējumi. 32. Cirka mākslinieks. 36. Citrusaugis ar oranžiem, saldiem augļiem. 40. Amūras pieteka. 41. Nedroša. 42. Galda piederumi. 43. Kaķu dzimtas dzīvnieki.

Stateniski. 1. Pilsēta Ukrainas dienvidos. 2. Karnevāla atribūti. 3. Vulkaniska sala Klusā okeana dienvidos. 4. Spēt. 5. Pilsēta ASV dienvidos. 6. Uzraksti kinokad-

SPORTS

Labākie Latvijas sportisti tiks godināti "Trīs Zvaigžņu balvas" sarīkojumā

No šī gada Latvijā tiek ieviests jauns, demokratiskāks un sabiedrībai atvērtāks apbalvojuma koncepts sasniegumu godināšanai sporta nozarē, sacīja Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas Sporta apakškomisijas priekšsēdis Sandis Riekstiņš. "Trīs Zvaigžņu balva" paredz jaunu nomināciju klāstu, gan arī lielāku sabiedrības iesaisti laureātu noteikšanai. Turpmāk nominācijās būs ietvertas arī pašvaldības un sporta federācijas, kuŗu efektīva darbība ir ļoti svarīga sporta attīstībai Latvijā."

Džaviza pārspēj visus vīriešus 228 kilometros...

Diāna Džaviza 4. oktobra rītā Bernavā pie Berlīnes laboja 31 gadus seno Latvijas rekordu diennakts skrējienā, noskrienot 228,962 kilometrus un uzvarot sacensību absolūtajā vērtējumā, pārspējot arī visus startējušos vīriešus.

Vīnē dzīvojošā salacgrīviene Diāna Džaviza bija gatavojusies

Diana Džaviza pirms starta

pirms nedēļas plānotajam 246 kilometru vēsturiskajam Spartatlonam, ko organizatori Grieķijā atcēla tikai septembra sākumā. Tā kā divās dienās nebija iespējams no Austrijas ierasties Igaunijā, lai startētu 24 stundu skrējienā kopā ar citiem Latvijas ultramaratonistiem, tika atrastas līdzīgas sacensības 10 kilometrus no Berlīnes.

Porziņģis: Gribam spēlēt savu spēli

Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) vienība Dalasas Mavericks spēles parasti iesāk lēnāk, tāpēc spēlē svarīgi bijis iegūt tempu jau no pirmajām minūtēm, pēc uzvaras pār Hjustonas Rockets teica Kristaps Porziņģis.

Kristaps Porziņģis // FOTO: AP/Scanpix

Porziņģis NBA spēlē guva 23 punktus, palīdzot Dalasas Mavericks izcīnīt jau piekto panākumu pēc kārtas. Mavericks viesos ar rezultātu 137:123 pārspēja Hjustonas Rockets, kas cietā trešo neveiksmi pēc kārtas. Porziņģis šajā spēlē laukumā pavadīja 33 minūtes un 41 sekundi, šajā laikā grozā raidīdams septiņus no 12 divpunktu metieniem, divus no pieciem tālmētiem, un trīs no četriem soda metieniem. Tāpat viņš izcīnīja 13 atlēkušās bumbas, veica trīs rezultātīvas piespēles, pārtvēra

divas bumbas, bloķēja vienu metienu, pieļāva vienu kļūdu un piecas reizes pārkāpa noteikumus. Mavericks ar Porziņģi laukumā iemeta par 32 punktiem vairāk nekā ielaida, kas bija pārliecinoši labākais rādītājs komandā. Latviešu basketbolists ar double-double izcēlies piecās no pēdējām sešām spēlēm.

"Mums tā bija parasta spēle. Zinu, ka vienmēr šo abu pilsētu tikšanās ir liels notikums, tomēr mums tā bija vienkārši spēle," pēc uzvaras teica Porziņģis. "Vēlāmies doties uz priekšu, neraugoties, kas mums nāk pretim. Gribam spēlēt savu spēli."

Aļonai Ostapenko nestabils sniegums

Latvijas tenisiste Aļona Ostapenko Francijas atklātā čempionāta otrajā kārtā uzvarēja čehieti Karolinu Pliškovu, kuŗa prestižajā turnīrā bija izlikta ar otro numuru.

Ostapenko spēlē pret pasaules ceturto raketu bija pārāka divos setos ar 6:4, 6:2, parādot gan ierasti iespaidīgu uzbrukumu, gan iepriekš sev ne tik stabili daudzveidīgu un kvalitatīvu sniegumu dažādos spēles elementos. Taču trešajā spēlē sportistei atkal parādījās nestabils sniegums. Ostapenko (WTA ranga 43. v.) lielas favorītes statusā trešās kārtas spēlē divos setos pieļāva 43 nepiespiestās kļūdas un ar rezul-

tātu 4:6, 3:6 zaudēja piecus mēnešus jaunākajai spānietei Paulai Badosai (WTA 87.), kuŗa pirmoreiz iekļuva Grand Slam astotdaļfinālā.

Ko par Ostapenko spēli saka eksperti. Latvijas tenisa lidere Aļona Ostapenko ar neglītu zaudējumu pabeidza karjēras piekto French Open turnīru, kur zaudēja trešajā kārtā. Tas notika nākamajā spēlē pēc ranga ceturta numura Karolīnas Pliškovas pārliecinošas uzvarēšanas. Ostapenko sliktā statistika liecina, ka viņa nākamajā spēlē pēc pirmā desmitnieka spēlētājas nav uzvarējusi jau vairāk nekā divus gadus, bet karjēras laikā viena turnīra ietvaros to paveikusi tikai trīs reizes. Mēdz teikt, ka statistika nemelo. Vairumā gadījumu tā patiešām ir. Ostapenko gadījumā ir ļoti nepatīkama un neapstrīdama aina – viņa nespēj labā līmenī spēlēt pēc lielām uzvarām. Ostapenko 13 reizes uzvarējusi Top 10 tenisistes, kas ir itin labs sasniegums, taču viņa tikai četras reizes uzvarējusi nākamajā spēlē pēc tādās uzvaras. Pēdējais gadījums bija

2018. gada martā Maiami. Neveiksme pret Badosu Aļonai bija pirmā vienspēle pēc uzvaras pār Pliškovu, bet viņai pirms tam bija ļoti neizteiksmīga dubultspēle, kur arī kļūdām bagātā spēlē izdevās ar Gabrielu Dabrovski pieveikt Misaki Doi un Moniku Nikulesku. Viņas uzvarēja 2,5 stundas ilgā spēlē ar 6:4, 2:6, 7:5, pēdējā setā divreiz atspēlējot breiku.

Ko saka pati Jeļena Ostapenko: "Pēc uzvaras 2017. gadā bija grūti laiki. Man vajadzēja pierast pie spiediena, bet tagad tas viss ir pagājis, un pēc diviem neveiksmīgiem turnīriem atkal esmu uzvarējusi vienu spēli. Jūtos labāk nekā iepriekšējos gados," preses konferencē sacīja Ostapenko.

(Turpināts 20. lpp.)

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Kārtojām nodokļu un citus maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālr: 973-746-3075

Jūsu partneris darījumos ar mežiem Latvijā

- mežu apsaimniekošana
- mežu pirkšana un pārdošana
- mežu taksācija (inventarizācija)
- juridiskie pakalpojumi ar meža īpašumu
- mežu stādīšana, jaunaudžu kopšana u.c. pakalpojumi

26881283

www.vdm.lv

VIDUSDAUGAVAS
MEŽI

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE 2020. g. Ziemsvētku sūtījuma saiņu savākšanas datumi un punkti ASV.

DIENVIDI: Atlanta, GA un Sv. Pēterburgā, FL – lūdzam sazināties ar: pakas@lasl.com (vai zvanīt)

VIDIENĒ: Indianapolē – piektdien, 16. oktobrī, 6os vakarā - Latv. centrā – 1008 W. 64 St., Indianapolis, IN

Čikāgā I – trešdien, 21. oktobrī, 1os pp - Sv. Pēterļa baznīcas telpās, 450 Forest Preserve Dr, Wood Dale, IL

Milvokos – trešdien, 21. oktobrī, 5os pievakarē - Latviešu draudzes telpās – 1853 N. 75 Street., Milwaukee, WI

Mineapolē – ceturtdien, 22. oktobrī, 12os pp - Latviešu draudzes telpās, 3152 17th Avenue, Minneapolis, MN

Čikāgā II – piektdien, 23. oktobrī, ap 7iem vakarā - Čikāgas pilsētā: Addison/Ashland Ave: lūdzam pieteikt!

Latvijas Ciemā – sestdien, 24. oktobrī, 10.30 no rīta - 10740 Kurzeme Rd, Three Rivers, MI

Kalamazū – sestdien, 24. oktobrī, 12os dienā - Latviešu Sabiedriskā centrā, 100 Cherry Hill Dr, Kalamazoo, MI

Detroitā – sestdien, 24. oktobrī, 4os pp - Sv. Pāvila latv. Baznīcā, 30623 W 12 Mile Rd., Farmington Hills, MI

Klīvlāndē – svētdien, 25. oktobrī, 8.30 no rīta - Latviešu draudzes telpās, 1385 Andrews Ave., Lakewood, OH

AUSTRUMOS: Bostonā – sestdien, 31. okt., 1-3 pp - Trimdas draudzes telpās, 58 Irving St., Brookline, MA

Filadelfijā – pirmdien, 26. oktobrī, 10.30 no rīta - Fila. draudzes īpašumā - 301 N. Newtown St Rd., Newtown Sq, PA

Īstbransvikā – trešdien, 28. oktobrī, 11os no rīta - Ņubransvik./Leikv. dr. īpašumā, 42 Gates Av, E. Brunswick, NJ

Jonkeros – sestdien, 24. oktobrī, 1.30 - 2.30 pp - Ņujorkas draudzes īpašumā, 254 Valentine Ave, Yonkers, NY

Mančesterā – sestdien, 31. oktobrī, 10.15 no rīta - 21 Garden St., Manchester, CT 06040

Pokipsijā – svētdien, 1. novembrī, no 10-11.30 no rīta - 2 Merry Hill Rd, Poughkeepsie, NY

Salā – sestdien, 24. oktobrī, no 10-11iem no rīta - Ņujorkas latv. ev. lut. draudzes telpās, 4 Riga Lane, Melville, NY

Vašingtonā, D.C./Rokvilē – svētd., 25. oktobrī no 4-5.30 pp - Vaš. dr. īpašumā 400 Hurley Av, Rockville, MD

Vilmingtonā pie Baidiņiem – pirmdien, 26. oktobrī, 9os no rīta - 1104 Windon Dr., Wilmington, DE

RIETUMKRASĀ: Losandželosā, Portlandē, Sietlā - lūdzam sazināties ar: pakas@lasl.com (vai zvanīt)

Sanfrancisko – sestdien, 17. oktobrī, 11 no rīta līdz 1 pp: pie Māras Sidlo, 1563 Lincoln Ave, Alameda, CA 94501

Pieņemsim ar UPS sūtītās pakas līdz **pirmdienai, 2020. g. 2. novembrim**
Ja vēlaties saņemt reģistrācijas numurus pa telefonu, lūdzam zvanīt:

Tālrunis: (973) 744-6565 (spiediet 5nieku) vai (888) LAT-VIAN E-pasts: pakas@lasl.com
Lūdzu sekojiet vērību, svāra un izmēru norādījumiem mūsu mājas lapā: www.lasl.com

LATVISKA MASKA PAR ATBALSTU ALPF

LRFA.org/donate

LRFA.org
215.635.4137
info@LRFA.org

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

ASTRĪDA
JANSONE

Lauma Dārzniece ir Dagnijas Strautnieces piemiņas stipendiāte. Jānis un Dagnija Strautnieki dzīvoja netālu no manis nelielā Klīvlāndes priekšpilsētiņā un bija man labi draugi. Abi mūsu sabiedrībā bija aktīvi un darīja ļoti daudz. Godinot sievu, Jānis Strautnieks 2007. gada 16. maijā Latvijā dibināja *In Memoriam* Dagnijas Strautnieks stipendiju. Dagnijas divas lielas mīlestības bija ģeografija un mūzika, stipendijas tiek vēltas studentiem šajās divās fakultātēs. Dagnija savā laikā apmeklējusi vairāk nekā 60 Latvijas lauku skolas un apgādājusi tās ar mācību līdzekļiem tieši ģeografijā. Pateicoties *In Memoriam* Dagnijas Strautnieks stipendijai, jau vairāki Latvijas jaunieši savas studijas ir beiguši un tiešām labāku pieminekli Dagnijai nevar iedomāties. Jānis Strautnieks ir vairākkārt ticis ar saviem stipendiātiem. Tagad stipendiātes pašas uzrakstīts stāsts.

“Mani sauc Lauma Dārzniece. Esmu dzimusi 1990. gada 23. aprīlī Rīgā. Nāku no daudz bērnu ģimenes, kurā ir vēl divas māsas un divi brāļi. Esmu vidējais bērns ģimenē. Ar brāļiem un māsām uzaugām Cēsis, bet dažādu apstākļu un iemeslu dēļ kādu laiku dzīvoju arī Latgalē. Kopš piecu gadu vecuma par savām mājām saucu vietu, kur

kopā ar māsu Lāsmu pavadīta brīnišķīga bērnība, – pie mūsu audzēvēcākiem Staņislava un Regīnas Puzākiem Lielvārdē.

Jāsaka gan, ka audzēvamai bija savs redzējums par to, kādas man un māsai ir dotības, lai tās varētu profesionāli attīstīt studiju izvēles ziņā. Mani skatīja mūzikālo un māksliniecisko pusi, bet māsai – do-

Lauma Dārzniece

stības uz valodām. Tā mēs katra arī turpinājām tās attīstīt. Līdz 7. klasei es mācījos Lielvārdes vidusskolā un mūzikas skolā, bet 8. klasē iestājos Rīgas Doma koļa skolā, kur varēju profe-

sionāli sevi vēltit mūzikai. Mammai vienmēr ir bijušas augstas prasības attiecībā uz izglītību, tāpēc viņasprāt bija jātiecas pēc paša labākā, un viņai bija taisnība.

Rīgas Doma koļa skola sniedza augstāko latīņu mūzikas jomā un sagatavoja mani kā personību profesionālai videi. Šajā skolā esmu jutusies

Dagnija Strautnieks

kā otrajās mājās un līdz sirds dziļumiem sajūtusi piederību mākslinieciskajai videi. Kopš tā laika mana dzīve ir aizritējusi Rīgā. Pēc mācībām Rīgas Doma koļa skolā turpināju studijas

Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas mūzikas pedagoģijas programmā. Mana māsa Lāsma jau pirms manis bija ieguvusi Vītola fonda stipendiju. Sekojot māsas piemēram, arī es vēlējos šo iespēju izmantot. Iegūstot bakalaura gradu mūzikas pedagoģijas programmā, uzreiz turpināju studijas Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas maģistrantūrā, kur ieguvu profesionālo maģistra gradu specializācijā *Mūzika un izglītība – mūzikas mācība*.

Esmu mūzikas pedagoģe, jo uzskatu, ka mūzikālā izglītība ir liela vērtība bērnu vispārīgā attīstībā. Mūsdienu izcilās personības nav tikai šauri vienas nozares speciālisti, bet reizē ir mūziķi, mākslinieki, dzejnieki, sportisti vai pasaules ceļotāji, tāpēc esmu pateicīga, ka man pašai ir bijusi iespēja pie tādiem gan mācīties, gan mūzicēt kopā, dziedot kori “Kamēr...”, gan gūstot pieredzi Valsts Akadēmiskajā kori “LATVIJA”, arī pašlaik kori “Ave sol”. Mans mērķis ir bērns attīstīt vēlmi mūzicēt un tādējādi pilnveidot viņus kā personības, jo mūzika var ikvienam bērnam pavērt durvis uz piedzīvojumiem un sasniegumiem pilnu nākotni.

Man pašai vēl nav savu bērnu, bet jau piecus gadus esmu krustmāte brīnišķīgajai māsas meitai Adriānai. Šobrīd strā-

dāju par mūzikas skolotāju privātajā pamatskolā “Domdaris”, kā arī pasniedzu teorētiskos priekšmetus Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skolā un turpinu dziedāt kamerkori “Ave sol”.

Uzskatu, ka Vītola fonds ir brīnišķīga iespēja un atspēriens, lai palīdzētu un motivētu topošos jaunus studentus. Tā bija arī manā gadījumā, par ko saku milzīgu paldies, ka saredzējāt mani, uzticējāties un sniedzāt šo iespēju, lai varētu turpināt iesākto ceļu un nokļūtu tur, kur esmu šobrīd. Tāpēc vēlētos ar savu artavu turpināt to attīstīt arī nākotnē. Uzskatu, ka māksla ir tas personības izpausmes veids, kam ir ārkārtīgi liela nozīme Latvijas identitātes aplicināšanā, tāpēc man ir prieks, ka Vītola fonds ir pievērsis uzmanību un meklējis iespējas atbalstīt mākslas jomu studentus.”

Man bija liels prieks lasīt Laumas stāstu, īpaši par viņas mīlestību uz mūziku, jo Dagnija ļoti mīlēja mūziku un Klīvlāndē ilgus gadus vadīja Koncertapvienību. Daudzi Latvijas mākslinieki viņai bija pazīstami, daudziem tika sniegts radošs un materiāls atbalsts, un, Klīvlāndē viesojoties, tika laipni uzņemti Strautnieku mājās.

MINEAPOLES UN ST. PAULAS LATVIEŠU DRAUDZE MEKLĒ PILNA LAIKA MĀCĪTĀJU

2020. g. 1. oktobrī

Mineapoles un St. Paulas latviešu ev. lut. draudze, 300 locekļu sastāvā, kas aktīvi darbojusies kopš dibināšanās 1951. gadā un, kas pieder pie Latviešu Evaņģēliski Luteriskās Baznīcas Amerikā (LELBA), meklē pilna laika mācītāju - vēlams tāds/a, kas pieder LELBĀL.

Dievkalpojumi notiek katru svētdien ar caurmērā 50 dievlūdzējiem, kuŗos reizēm piedalās Draudzes koris vai muzikālā slavēšanas grupa “Mineapoles Dvēsele”. Kopš COVID pārraidām savus dievkalpojumus arī virtuāli – to vēlamies turpināt. Priecājamies par draudzes jaunākajiem locekļiem, kuŗi reiz mēnesī pulcējas svētdienas skolā.

Draudzes dāmu saime ik svētdienas rūpējas par sadraudzības stundu, kas seko dievkalpojumam. Neizpaliek viņu rīkotie tirdziņi vai citi līdzekļu vākšanas pasākumi dažādām labdarības organizācijām, ieskaitot vietējām. Sikāka informācija par draudzes darbību pieejama draudzes mājas lapā: www.mndraudze.org

Draudzes dievnams ir pašu īpašums - vēsturiska norvēģu luterāņu celta baznīca netālu no Mineapoles pilsētas centra. Draudzes telpas izmanto Minesotas latviešu

sabiedrība. Pulcējas latviešu sestdienas skola 40 bērnu sastāvā, darbojas kredītsabiedrība, notiek koncerti, teātra izrādes un citi laicīgi sarīkojumi.

Mācītāja/as atbildībā ir: dievkalpojumi - pārsvarā latviešu valodā, bet daļas arī angļu valodā, pastorālie pienākumi, ieskaitot kazuālījas (kristības, iesvētības, laulības, bēres), slimnieku un vecāko ļaužu apmeklēšana. Mācītājam/ai jāpalīdz draudzei augt kristīgā ticībā, cerībā un mīlestībā, un tā nolūkā jāpiedāvā Bībeles stundas, iespējas pārrunām, jāsapatavo jaunus draudzes locekļus iesvētībām, jāmaca Ticības mācība latviešu sestdienas skolā. Mācītājam/ai jāatbalsta Minesotas latviešu sabiedrība ar savu klātbūtni un jāveicina sakari ar vietējām amerikāņu draudzēm un organizācijām. Tehnoloģijas prasme ir ļoti vēlama. Jā tādas nav, tad sagaidām, ka mācītājs/a būtu atvērts/a to apgūt.

Atalgojumu pielāgosim mācītāja/as pieredzei un spējam. Draudze apņemas palīdzēt sarūpēt veselības apdrošināšanu, dot iemaksu pensijai, maksāt rezidences izdevumus, segt noteiktu summu garīgu grāmatu iegādei un izglītības papildināšanai. Mācītāja/s rīcībā būs draudzes automašīna.

Lūdzam kandidātus pieteikties līdz 2020. g. 1. decembrim, iesūtot CV (Curriculum Vitae) kopā ar pavadvēstuli LELBA vidiēnes apgabala prāvestei Dr. Sarmai Eglītei, eglite3@gmail.com 458 Lake Forest Drive, Bay Village, OH, 44140-2511. 4827-2377-4669, v. 1

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precīzējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks, vai tie ir atcelti!

LOSANDŽELOSA (CA)

Losandželosas latviešu namā (1955 Riverside Dr., Los Angeles, CA 90034). Mūsu draudze vēl nedrīkst rīkot dievkalpojumus Losandželosā.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA98125). Mājas lapa: www.seattlatviancenter.com

SV. PĒTERSBERGA (FL)

Sv. Pētersburgas latviešu biedrība (5220 Brittany Dr. S, Apt. 1410, St. Petersburg, FL 33715), tālr: 727-8272338.

Uzmanību! Mainījusies biedrības Facebook lapa, lūdzam sekot mūsu jaunajai lapai “Latviesu Biedrība St. Petersburg FL”. Sikāku infomāciju par pasākumiem var uzzināt Biedrības Facebook lapā vai zvanot Dacei Nebarei Tel: 917-755-1391

Sestdien, 17. oktobrī, plkst 10:00 am, Daugavas Vanagu gadskārtējais pikniks War Veterans Memorial Park, 9600 Bay Pines Blvd N, nojume Nr 4. Iejas vārti parkā pie 94th Street

N. Līdzī jāņem priecīgs prāts un groziņi kopīgam azaidam. Par ceptām desiņām, sutinātiem kāpostiem un vēsu dzērienu gādās vanadzēnes un vanagi.

Svētdien, 15. novembrī, plkst. 15:00 (3 pm) Fort De Soto Park, 3500 Pinellas Bayway S, St. Petersburg, FL 33715, nojume Nr.14. Pasākums vēltīts Latvijas Valsts Proklamēšanas gadadiēnai. (Sikāka informācija sekos) Biedrība visus cienās ar uzkodām, svētku kļiņģeri un ar bezalkoholiskiem dzērieniem. Uzmanību! Sakarā ar šī brīža pandēmijas situāciju un esošajiem FL štata likumiem, pasākuma daībnieku skaits parkā ir ierobežots līdz 50. Lūgums pieteikties laiku, zvanot Dacei Nebarei T: 917-755-1391.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdien 19:30 Centrā. Pensionāru sanāksmes pirmdienās, 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un infomāc. daīļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

(Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Dievkalpojumi tiek elektroniski piesūtīti draudzes locekļiem. Tāpat Bībeles stundu pārrunas. Lūdzu sekot iknedēļas draudzes ziņām.

Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Čikāgas-Ciānas draudze 255043897965234. Dievk. Notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēterā dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr.pr. Uldis Pūliņš. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Čikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. Seko sadraudzības stunda.

Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.: Shepherd of the Coast Luth. Church (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039). Dievkalpojumi notiek plkst. 11:00. Mūsu baznīcā vēl arvien nedrīkst rīkot dievkalpojumus. Turpinām izsludināt virtuālos dievkalpojumus.

Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.: Unitarian Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 6103532227. Māc. Ieva Dzelzgalvis

Grandrapidu latv. ev. lut. dr.: Faith Lutheran Church. 2740 Fuller Ave NE, Grand

Rapids MI 49505. Tālr: 616-361-6003. Māc. prāv. Ilze Larsen, tālr: 269-214-1010. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr: 616-975-2705. **Dievk. notiek 2x mēnesī 10:00.** Pēc dievk. kafijas galds.

Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A. Graham. Dievk. notiek 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds.

Kalamazū latviešu ev. lut. apvienotā draudze seko noteikumiem un pašlaik nenotur dievkalpojumus baznīcā, bet arī mums nav nolemts datums, kad dievnamu atkal atvērs.

Svētdienu svētbriži māc. A. Graham vadībā notiek plkst. 10:00 (pēc Austrumu laika) virtuālā vidē. Facebook mājas lapa *Latvian Lutheran united church in Kalamazoo*, un YouTube, atrodot kanālu *Latviešu apvienotā draudze Kalamazoo*.

Klīvlādes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes dievk. notiek svētdienās 11:00. Bībeles stundas notiek 10:00 katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. Baptistu dr.: Bethel Baptist Church (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr.pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. Dievk. notiek 1.un 4. svētdienā 10:00. Otrajā svētdienā dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katru otro ceturtdienu.

Mančesteras latv. ev. lut. dr.: (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Janis Ginters tālr: 2607975695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr: 4144166157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Pēc dievk. sadraudzība.

Mineapoles-St. Paulas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org.

Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.: Trinity Latvian Church (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus un Vik. Zvirgzds. tālr.: 51448-12530, e-pasts: prez@draudze.org. Dievkalpojumi Centrā.

Ņūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ 08816). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. Dievk. notiek 13:30.

Ņujorkas latv. ev. lut. dr.: Jonkeru bazn, 254 Valentine Ln, Yonkers NY Salas bazn, 4 Riga Ln, Melville

NY St. Andrew bazn, 335 Reynolds Ave, Parsippany NJ Seafarers, 123 East 15th Street, New York, NY Priedaine, 1017 State Rte 33, Freehold NJ

Salas bazn. plkst.10:30 dievk., māc. Saliņš. **Ročesteras ev. lut. Krusta dr.:** Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm Str, Saginava, MI 48602)

Mācītāja Biruta Puiķe-Wilson, mob. (269)2675330. Kontaktpersona Mary Beth Dzirnīs, mob. (989)781-1163. E pasts: dzirnīs@chartermi.net

Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1:00 pēcpusdienā, seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.: Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Pēc Dievk. kafijas galds.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. vadīs Māc. Dace Sku-

diņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314 457 1830, kalninsirene@gmail.com.

Sietlas ev. lut. dr.: (11710 3rd Ave. N.E. Seattle, WA 98125)

Dievkalpojumi notiek 10:30. Prāveste D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net. Baznīcas mājaslapa: www.seattlelatvianchurch.org

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart.

St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.: draudzes mācītājs Aivars Pelds. 727-368-0935. Sazināties ar Andri Ritumu 727-797-1911. Sakarā ar vīrusu visi šīs vasaras dievkalpojumi un Bībeles stundas notiks **Faith Lutheran** baznīcā, kas atrodas **2601 49th Street North, St. Petersburg, FL.**

Tērvete – Trīsvienības draudze: Dievkalpojumi centrā. tālr: 514-992-9700, www.draudze.org. Māc. Zvirgzda tālr: 613-400-3288, e-pasts: zvirgzds@me.com. Māc. Jānis Mateus.

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: bazni-

ca@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr: 6479865604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 9053385613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 4162214309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@gmil.com Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr.pr. Dace Zalmane (tālr. 703/442-8458 un epasts-dzalmanis@yahoo.com).

***

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rigaven@aol.com – Inese Zaķis – ne vēlāk kā PIEKTDIENĀS.

BIRUTA PILMANIS

Dzimusi 1929. gada 29. maijā,
mirusi 2020. gada 3. septembrī

MĪLESTĪBA PIEMIN:
PAULS, ĒRIKS, ALDONA UN ALEKS
BRĀLIS IVARS SPROĢIS AR ĢIMENI
BRĀLĒNS ĒRIKS MAGONS AR ĢIMENI
SILVIJA NEWCOMER PILMANIS AR MARK, NED UN ĀNDRA

Negaidot mūžībā iegājusi mūsu jaunības gadu starojošā līdzgaitiece

VIJA PALDE - MOORE

Dzimusi 1934. gada 11. maijā Rīgā, mirusi 2020. gada 10. septembrī Atlantā, GA

Tu mūs spirdzināji
ar savu ziedēšanu.
Lai zied, tev ieejot,
aizsaules dārzi.

/Astrīde Ivaska/

TEVI ATCERAS BOSTONAS DRAUGI JURIS UN MAIJA
NO MŪSU ATĒNAS UN ARKĀDIJAS ZIEDU LAIKIEM BLSB

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpināts no 17. lpp.)

Viņa nepedalījās turnīros ASV, tā vietā trenējoties uz māla seguma. "Visu laiku gaidīju māla sezonu, un beidzot tā ir klāt. Jā, pagaidām ir tikai viena uzvara, taču esmu apmierināta ar savu šodienas sniegumu."

Vieta rangā Ostapenko šobrīd liedz atrasties starp izsētajām tenisistēm. "Man ir jābūt pārliecinātākai par savu spēli un jābūt stabilākai. Ja būšu stabila, tad būšu arī bīstama pretinieci, kuŗu grūti pārspēt. Šķiet, ka brīžiem spēļu labi, brīžiem – nē. Taču, ja atgūšu to stabilitāti, kas bija 2017. gadā un 2018. gada sākumā, tad domāju, ka atkal būšu pirmajā desmitniekā," secināja Ostapenko.

Roland Garros turnīram šogad bija jānotiek no 25. maija līdz 7. jūnijam, bet marta vidū tas tika pārcelts uz rudenī un ir sezonas pēdējās Grand Slam sacensības.

Latvijas tenisiste Darja Semenistaja Tunisijā

uzvarēja Starptautiskās Tenisa federācijas (ITF) Monastiras W15 dubultspēļu turnīrā, tādējādi pie titula tiekot jau otro nedēļu pēc kārtas. Semenistaja dubultspēlēs spēlēja kopā ar krievieti Darju Astakovu.

Darja Semenistaja

Latvijas/Krievijas duets finālā ar 6:4, 6:3 uzvarēja neizsētās Marija Lurdesa Karle (Argentīna)/Olivija Grama (Dānija). Par uzvaru finālā Semenistajas pārstāvētais duets nopelnīja desmit WTA dubultspēļu ranga punktus.

***

Latvijas jaunie tenisisti **Kamilla Bartone** un **Kārlis Ozoliņš** Francijas atklātajā čempionātā vienspēlēs izstājās pēc zaudējumiem junioru sacensību pirmajās kārtās, liecina organizātoru informācija. Juniorēm turnīra sestā rakete Bartone otrajā kārtā vairāk nekā divas stundas ilgušā trīs setu dueli ar 6:2, 3:6, 5:7 zaudēja mājiniecei Oseanai Babelai. Savukārt puīšiem ar trešo numuru izliktais Ozoliņš pirmajā kārtā divos setos atzina arģentīnieša Huana Bautista Toresa pārākumu – 4:6, 0:6. Gan Bartone, gan Ozoliņš piedalīsies arī junioru turnīrā dubultspēlēs.

Sevastovai sezona beigusies...

Latvijas tenisiste Anastasija Sevastova gūtā savainojuma dēļ šosezon vairs nedosies laukumā, ziņo Latvijas Televīzijas raidījums "Sporta studija".

// FOTO: LETA

Jau iepriekš kļuva zināms, ka Sevastova nepiedalīsies *French Open* turnīrā. Raidījums "Sporta studija" savā kontā publicēja attēlu ar Sevastovu, kuŗa sportiste atklāj, ka pirmajos treniņos uz māla seguma guvusi kājas augšstilba aizmugurējā muskuļa traumu. Šī iemesla dēļ Sevastova nespēja sagatavoties Francijas atklātajam čempionātam, kā arī būs spiesta izlaist visu atlikušo sezonu.

Sevastovai šī sezona bija pagalam neveiksmīga, jo WTA tūrē viņai desmit spēlēs izdevās izcīnīt vienu uzvaru. Tā gūta *US Open* pirmajā kārtā, kad ar 6:3, 5:7, 6:4 izdevās pieveikt amerikānieti Koko Gofu. Kopumā viņa šosezon uzvarējusi divās no 12 spēlēm, pirms pirmās kārtas pārvarēšanas iepriekšējo panākumu gūstot Federāciju kausā, kad tika pārspēta Serēna Viljamsa. Šosezon Sevastova nevienā WTA turnīrā netika tālāk par otro kārtu, bet septiņas no astoņām sacensībām viņai beidzās jau pēc viena seta.

Daugaviņš: Manai maiņai spēle iet no rokas

Kaspars Daugaviņš Kontinentālās hokeja līgas (KHL) spēlētājs spēlēja pret Rīgas *Dinamo* nopelnīja četrus rezultativitātes punktus, palīdzot Maskavas apgabala *Vitjaz* izcīnīt pārliecinošu uzvaru. "Vitjaz" komanda guva virsroku ar 6:1, bet Daugaviņš šīs spēles laikā izvirzījās KHL rezultatīvāko spēlētāju galvgali. Četrus punktus vienā spēlē viņš nopelnīja otro reizi sezonā.

Kaspars Daugaviņš

"Manai maiņai spēle iet no rokas. Es to varu izskaidrot ar divu superātru hokejistu darbību. Uzslavas ir pelnījušu viņi, nevis es. Matias Tedenbijs un Džastins Denforts ar savu slidšanu vienkārši "nogalina" pretinieku, bet es vairāk spēļu līdzī, KHL citē Daugaviņa izteiksmes. 32 gadus vecais Daugaviņš līdzšinējās 11 spēlēs izcēlies ar sešiem vārtu guvumiem un deviņām rezultatīvām piespēlēm. Rīgas komandā vienīgos vārtus guva kapteinis Lauris Dārziņš.

Zem basketbola groziem

* Spēka uzbrucēja **Anete Šteinberga** ar deviņiem gūtiem

punktiem un zaudējumu uzskūsi Turcijas basketbola čempionātā. Stambulas *Galatasaray* viesos ar 61:64 zaudēja citai Stambulas vienībai – *Fenerbahçe*.

Anete Šteinberga (no labās) // FOTO: FIBA

Šteinberga 29 minūtēs laukumā guva deviņus punktus, realizējama četrus no 11 divpunktu un vienu no diviem soda metieniem, kā arī garām mezdama vienīgo trīspunktu metienu.

* Latvijas sieviešu basketbola izlases spēlētāja **Kate Krēšlīņa** kopā ar Beļģijas čempionvienību *Castors Braine* svinēja uzvaru valsts kausa izcīņā, vēsta ieraksts *proximus.be* tīmekļa vietnē.

Kate Krēšlīņa

Kortrijkā *Castors Braine* finālā pārspēja *Bomas Phantoms* ar 71:67.

* Latvijas izlases basketboliste **Kristīne Vītola** Ungārijas čempionātā *Miškolcas DVTK* rindās debitēja ar 18 punktiem un uzvaru. *DVTK* viesos ar 73:68 savā šīs sezonas pirmajā spēlē uzvarēja *Ubudja BEAC*.

Kristīne Vītola

Vītola laukumā pavadīja 31 minūti, kas bija otrs lielākais spēles laiks. Šajā laikā sprīdi latviešu izcēlās ar 18 punktiem un 13 atlēkušajām bumbām. Vītola bija rezultatīvākā savā komandā. Basketboliste grozā raidīja septiņus no kopumā 14 izdarītiem metieniem un izprovocēja sešas pārkāpumus.

* Latviešu basketbolists **Jānis Strēlnieks** Vienotās līgas spēlē nepiedalījās saslīmšanas ar vīrusu dēļ, bet viņa pārstāvētā

Jānis Strēlnieks ar savas komandas biedriem

Maskavas *CSKA* mājās svinēja savu otro uzvaru trijās līgas spēlēs šosezon.

CSKA mājās uzvarēja Krasnodaras *Lokomotiv-Kubaņ* ar 94:80.

* VTB Vienotās līgas un ULEB Eirolīgas kluba Maskavas apgabala *Himki* spēlētājs **Jānis Timma** saslimis ar vīrusu, paziņojusi komanda.

Jānis Timma

Spīdvejā – junioru bronzas medaļa

Latvijas spīdvejists **Oļegs Mihailovs** Pardubices trekā izcīnīja bronzas medaļu pasaules U-21 čempionātā. Pasaules čempions šogad tika noskaidrots vienās finālsacensībās. Pamatsacensībās Mihailovs piecos braucienos svinēja vienu uzvaru un četras reizes finišēja otrs, kas deva 11 punktus un piekto vietu, ļaujot iekļūt pusfinālā.

Oļegs Mihailovs

Tajā daugavpīlētis pēdējā aplā sākumā ieguva otro pozīciju, ko noturēja, zaudējot vien britam Danielam Bevljam un iekļūstot finālā. No otra pusfināla titula braucienā sasniedza austrālietis Džeimons Lidsijs un polis Dominiks Kubera. Finālā galvenā cīņa notika starp Lidsiju un Kuberu, virsroku gūstot austrālietim. Tīkmēr Mihailovs finišēja trešais un atstāja aiz sevis Bevlju.

Mihailovs Latvijai sarūpēja otro godalgu pasaules junioru čempionātos. Pirms desmit gadiem turpat Pardubicē bronzas medaļu izcīnīja Maksims Bogdanovs. Aizpērn Mihailovs junioru čempionātā piedalījās vienā no trim finālposmiem, Daugavpīlī izcīnot ceturto vietu, bet kopvērtējumā viņš bija 11. pozīcijā.

Motosports

Itālijā, Mantovas trasē, norisinājās Eiropas motokrosa čempionāta piektā posma sacensības. Uz starta EMX125 klasē stājās arī Latvijas motosportists **Kārlis Alberts Reišulis** (*attēlā*).

Viņš uzrādīja atzīstamu sniegumu, izcīnot septīto vietu. Cits mūsu motokrosists **Tomass Šileika** izcīnīja punktus vienā no EMX250 klases braucieniem. Pirmā EMX125 klases brauciena sākums Reišulim izvērsās ļoti veiksmīgs, pirmos aplūš pavadīja trešajā pozīcijā, pēc tam pacēlās jau uz otro un pat iesaistījās cīņā par uzvaru, bet ceturtajā aplū cīņās karstumā piedzīvoja nelielu kritienu. Sacensību atlikušo daļu sportists cīnījās pirmā desmitnieka otrajā pusē, finišu sasniedzot septītajā vietā. Eiropas *Grand Prix* otrajā braucienā pēc starta Reišulis bija ārpus *top 10*, bet drīz pacēlās uz augšu un ar ātru un stabilu brauksana atkal spēja aizcīnīties līdz septītajai vietai.

Bobslejisti gatavojas

Jaunajai sezonai Latvijas bobsleja izlase spēkus krāj Siguldā, kur galvenā trenera Sanda Prūša vadībā trenējas apmēram 20 sportisti.

Daži vēl gatavojas pēc individuāla plāna vai dziedē savainojumus, taču neskaidrību pirms sezonas starta veicina arī epidemioloģiskā situācija pasaulē. *Covid-19* kontekstā treniņi mājās trasē mazina saslīmšanas risku, bet tajā pašā laikā ierobežo bobslejistu iespējas pilnveidot prasmes četrinieku braucienos, jo Siguldas trase nav lielajām kamanām piemērota.

DAŽOS VĀRDOS

* Futbola virslīgas klubs **Valmiera FC**, kas Vācijas bundeslīgas vienībai *1. FC Köln* izīrējis Nigērijas futbolistu Toluvulasi Arokodari, kopumā par futbolista pāreju varētu saņemt 2,85 miljonus eiro, liecina portāla *Delfi* rīcībā esoša informācija. Iepriekš ziņots, ka *Valmiera* pirms pāris nedēļām 19 gadus veco Arokodari izīrēja Ķelnes klubam līdz Vācijas bundeslīgas sezonas beigām.

* Pasaules kausa izcīņas jaunajā sezonā **ASV sportisti** kamanīņu sportā, bobslejā un skeletonā iesaistīsies ne agrāk kā 2021. gada janvārī, informēja aģentūra AP.

* Saulkrastos pēc vietējo jauniešu iniciatīvas atklāta Latvijā **unikāla velotrase**. 600 kvadrātmetru lielajā trasē apvienota asfalta velotrase un skeitparka elementi, kā arī 3x3 basketbola laukums. Velotrasē iesācējiem apgūt braukšanas prasmes palīdzēs konstrukcijas, kas imitē bedres, slīdes, kāpnes un citus pilsētvidē sastopamus šķēršļus.

* Latvijas izlases uzbrucēja **Teodora Bļugera** pārstāvētais Nacionālās hokeja līgas (NHL) klubs Pitsburgas *Penguins* vārtsargam Tristanam Džerijam, kā arī citiem spēlētājiem paziņojusi provizorisko treniņnometnes sākuma datumu – 15. novembris.

* Latvijas futbola izlasei pievienojies **Igors Tarasovs**. Viņš spēlēja Somijas komandā *KuPS*.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS